

Concurs - Premiul: O excursie în Grecia!

FLACĂRA

**Militarii români:
ambasadori
sau mercenari?**

**Ritualuri
de exorcizare
la români**

**Monica Bârlădeanu
& American Dream**

Apa vie

**Politicieni
tineri**

**Droguri
de Zăbrăuți**

**Supermodel:
Diana Dondoe**

TAIE **medicină**
și
VINDECĂ

www.revistaflacara.ro

6 422258 000016 00008

RATA LA CASA MEA

Produse de creditare

Oferta de credite pentru casă

Cum poți transforma o cheltuială precum chiria într-o investiție în propria ta casă? Iei un **Credit Ipotecar** sau **Imobiliar** de la Banca Țiriac. Apoi construiești, îți cumperi un imobil, îți modernizezi locuința sau chiar cumperi un teren pentru a-ți construi o nouă casă. Casa ta, în rate până la 20 de ani cu suma maximă acordată de 200.000 de Euro.

Înzestrate cu două avantaje majore - rapiditate în acordare și dobânzi variabile în funcție și de suma împrumutată - **Creditele Ipotecare** sau **Imobiliare** de la Banca Țiriac sunt instrumente ideale pentru realizarea unui vis, acela de a avea o casă nouă, mai mare sau măcar mai frumoasă.

P/12076

Banca Țiriac

Privește înainte

SALA DE
LECTURA

De fiecare dată
când te urci la volan, ești altul ...
... dar nu știi când se poate rupe filmul.
Ar fi bine să treci mai întâi
pe la noi!

ASIGURAREA DE CARE AVETI NEVOIE

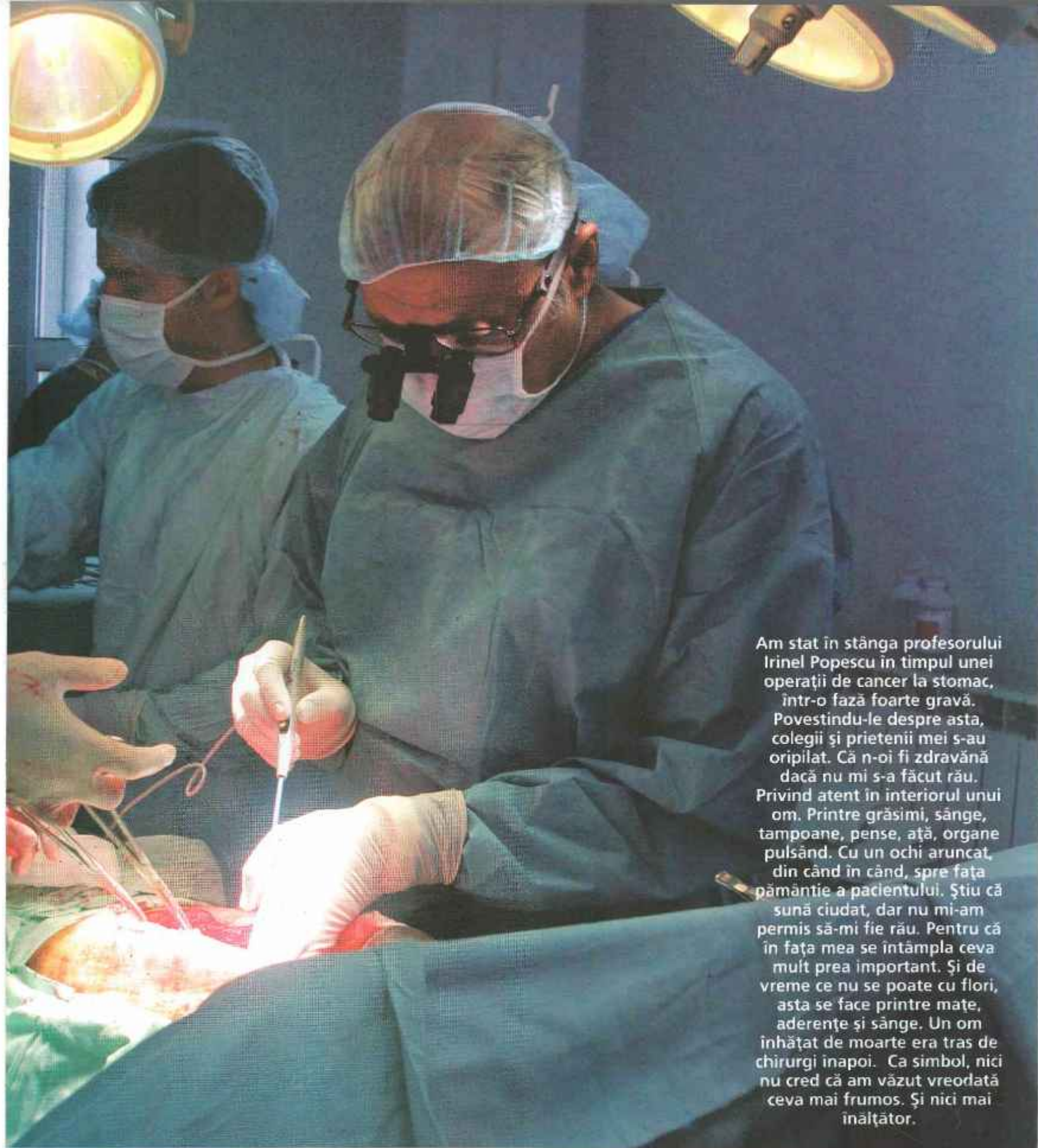
Un chirurg cu har. Cu o atât de rar întâlnită abilitate de a-i lua morții teritorii întregi înapoi. Câteva zeci de oameni trăiesc doar datorită încăpățânării sale de a face transplant de ficat. Alte sute de pacienți sunt în viață doar prin încercarea unor tehnici chirurgicale noi. Sau, pur și simplu, printr-o viziune anume de-a „tăia” în cancere și în alte afecțiuni foarte grave. Nu-i plac laudele, mulțumirile îl stânjenesc. Într-o zi, un bărbat l-a sărutat mâna pentru că a salvat viața fiului său. Aproape că l-a repezit: „Vă rog! Nu sunt preot!” Evită să spună „am făcut”. Toate performanțele chirurgicale care i se datorează „s-au făcut”. Nu se știe exact de către cine. Echipa chirurgicală, colegii... Sau o grație divină care se folosește uneori de mâna lui? Pentru felul iscoditor de a aborda chirurgia „dă vina” pe modelele personale. Profesorii Setiacoc și Starzi procedau la fel. Până și alegerea profesiei este meritul altcuiva. Așa că nu ne rămâne decât să-i mulțumim doamnei Elena Popescu. Care, asemeni multor mame, și-a bătut copilul la cap să se facă doctor. Spre norocul medicinei românești.

interviu

Irinel Popescu:

„M-am săturat să aud *noi n-av*”

Am stat în stânga profesorului Irinel Popescu în timpul unei operații de cancer la stomac, într-o fază foarte gravă. Povestindu-le despre asta, colegii și prietenii mei s-au oripilat. Că n-oi fi zdravănă dacă nu mi s-a făcut rău. Privind atent în interiorul unui om. Printre grăsimi, sânge, tampoane, pense, ață, organe pulsând. Cu un ochi aruncat, din când în când, spre fața pământie a pacientului. Știu că sună ciudat, dar nu mi-am permis să-mi fie rău. Pentru că în fața mea se întâmpla ceva mult prea important. Și de vreme ce nu se poate cu flori, asta se face printre mațe, aderente și sânge. Un om înhățat de moarte era tras de chirurghi înapoi. Ca simbol, nici nu cred că am văzut vreodată ceva mai frumos. Și nici mai înălțător.

em vată, dar facem transplant“

„Am impresia că a crescut frecv

▼ **Cât timp aveți la dispoziție pentru acest interviu, ca să știu cum pun problema?**

– O jumătate de oră?

– **Se spune că sunteți un chirurg căruia nu-i plac limitele, le forțează mereu. Ați abordat o mulțime de tehnici chirurgicale noi, sunteți primul și, deocamdată, și singurul medic din România care poate „gestiona” un transplant hepatic. De unde vine pasiunea asta pentru a muta limitele chirurgiei cât mai încolo posibil?**

– Nu știu, cred că din structura internă și din faptul că modelele mele sunt exact de aceeași factură. În primul rând, profesorul Setlăceac, alături de care m-am format, avea aceeași mentalitate. Apoi Thomas Starzl, o somitate, căruia îi datorăm prima operație de transplant hepatic. Și impunerea acestui tip de intervenție chirurgicală la nivel mondial. Puține lucruri în medicină se datorează în așa mare măsură unui singur om. Ei, bine, Starzl nu făcea niciodată o operație de două ori la fel. Căuta întotdeauna ceva nou, altfel nu era sănătos. De aceea avea și complicații, spre deosebire de alți chirurghi, care operează întotdeauna la fel, fără bătaie de cap. Dar și fără să aducă măcar un detaliu în plus tehnicilor chirurgicale. Cred că acest aspect ține de structura internă și de psihologia individuală.

„Anul trecut am avut doar 9 donatori”

– **Tocmai ați abordat, în premieră națională, un nou tip de transplant de ficat, cu o încărcătură emoțională deosebită: de la o bunică la nepoțica ei, de-abia trecută de un an. Cum a fost operația?**

– Nu a ridicat probleme deosebite. Starea micuței Mădălina este bună, sperăm să evolueze bine în perioada postoperatorie. Acest tip de transplant, de la donator viu, a apărut mai târziu pe plan mondial, pentru că ficatul e un organ nepereche. Și, totuși, așa nepereche fiind, poate fi împărțit. Asta s-a realizat, însă, după o experiență îndelungată în chirurgia ficatului, atunci când s-a știut clar pe unde sunt planurile de secțiune, cum poate fi tăiat și împărțit. Între 1992 și 1995, când am făcut pregătire în transplant în Statele Unite, operațiile de acest fel de-abia începeau. Am apucat să văd două transplante de la bunică la nepot. Bunicile aveau puțin peste 30 de ani și... (râde) arătau destul de bine pentru niște mame. Și bunica noastră este tânără, de-abia a trecut de 40 de ani. Nici nu s-ar putea face așa ceva la vârste foarte înaintate.

– **Presupun că se apelează la donatori vii pentru că stăm foarte prost la capitolul donare de organe de la donatori aflați în moarte cerebrală.**

– Dacă aveam un ficat, vă dați seama că

n-aș mai fi chinat-o pe bunica despre care tot mai vorbeam. Cu donarea de organe încă stăm foarte prost. Ca să nu folosim un potop de cuvinte, situația se exprimă cel mai bine în cifre. Raportul considerat rezonabil pe plan mondial ar fi de la zece donatori în sus la un milion de locuitori. Noi ar trebui să avem cel puțin 220 de donatori în fiecare an. Anul trecut au fost nouă. În 2005, până acum, șapte. În concluzie, stăm cel puțin catastrofal. Fapt care poate compromite chiar ambiția noastră de a pune România pe harta europeană a transplantului.

– **Să zicem, Doamne ferește, că o persoană foarte dragă mie ar avea nevoie de un transplant de ficat. Ca să rămână în viață. Ce-ar trebui să știu înainte de-a hotărî să-i donez o parte din ficatul meu?**

– Spre deosebire de transplantul de la adult la copil, când se ia doar o bucăcișă din ficat, cel de la adult la un alt adult este foarte complicat. Sincer, este una dintre cele mai riscante operații din lume. Noi, slavă Domnului, până acum nu am avut probleme cu donatorii vii. Dar pericolul merge în zona tragică, se moare destul de des din asta. Operația la donator înseamnă prelevarea lobului drept al ficatului, mai mare decât stângul, cam 60-70% din întreg. Și oricât de sănătos ai fi, când ți se ia o parte atât de mare din ficat pot apărea complicații grave. Clar intrăm într-o zonă de risc și foarte discutabilă din punct de vedere etic. Există un principiu medical, din antichitate: *primum non nocere* (mai întâi să nu faci rău). De abia în al doilea rând salvezi. Pe de altă parte, bolnavul cu nevoie de transplant nu are altă șansă. Așa că, în virtutea unor relații familiale sau afective foarte puternice, există persoane care își asumă aceste riscuri. Urmează o evaluare psihologică și o declarație semnată, în acest sens.

– **Câte operații de transplant de ficat ați realizat până acum și care este rata supraviețuirii?**

– Mădălina este al 75-lea transplant de ficat din România. Rata globală a supraviețuirii se află undeva în jur de 70%, ceea ce este oarecum sub media europeană și a centrelor cu experiență. Dar rezultatele sunt apreciate ca fiind bune pentru condițiile în care ne desfășurăm acest program și, mai ales, pentru numărul insuficient de donatori. Centrele cu supraviețuiri de peste 80% au ajuns aici printr-un volum mare de operații și prin posibilitatea retransplantului, ori de câte ori este nevoie. La noi, cu atât de puțini donatori, dacă eșuează ficatul transplantat, prin complicații postoperatorii, nu avem cum să-l înlocuim rapid cu un altul. Și asta înseamnă decesul pacientului.

– **O intervenție chirurgicală de o asemenea anvergură trebuie să fie și foarte costisitoare. Cum stați cu finanțarea programului de transplant?**

– Casa Națională de Asigurări dispune, în continuare, de bugetul pe care-l știm cu toții. Datorită programului de transplant au rezultat o bună parte din datoriile Spitalului Fundeni. Cu toate acestea, după părerea mea, este absolut necesar să menținem acest program. Pe de o parte, pentru că unor bolnavi li s-a oferit o șansă. Erau în pragul morții, își făcuseră și testamentul, iar acum trăiesc, și-au reluat activitatea, duc o viață normală. Apoi, pentru progresul pe care l-a realizat chirurgia, în general, prin transplantul hepatic. Din experiența cu acești bolnavi, s-au învățat lucruri importante în anestezie, terapie intensivă, imunologie sau medicină de

„Am un coleg care spune, mereu, că singurul lucru care vreau 20 de minute”, se amuză profesorul Irinel Pope

laborator. De asemenea, nu se poate neglija beneficiul științific. De pe urma transplantului hepatic au rezultat o serie de lucrări care sunt chiar câștiguri pentru medicina românească. În aceste condiții, nu mi se pare normal să aud aceeași frază, spusă până la saturare: că noi n-avem vată, dar facem transplant. Dacă rămânem ancorați într-o asemenea mentalitate, n-o să avem vată nici peste două mii de ani și vom bate pasul pe loc. Sigur că transplantul costă foarte mult, dar sensul asigurărilor de sănătate este, în primul rând, de a acoperi costurile catastrofice pentru un procedeu salvator de viață. Pentru un om care altfel moare. Nu mi se pare normal să ne repezim să acoperim doar intervențiile ușoare și doar pentru că sunt ieftine. Noi nu solicităm un număr infinit de transplante, știm că

ența formelor grave de cancer“

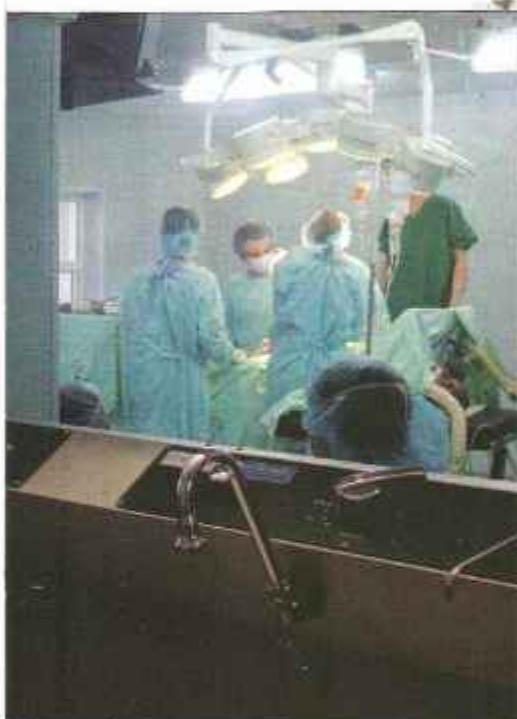
banii sunt finiți, că PIB-ul României este mic. Dar, atât cât ne putem permite, transplantul trebuie acceptat ca operație codificată și rambursat la costurile lui reale.

– Cât costă un transplant de ficat?

– La noi, între 40 și 60 de mii de euro, funcție de complexitate. Media europeană trece peste o sută de mii. Diferența o face mâna de lucru, pentru că altfel și noi folosim aceleași materiale, medicamente și substanțe. Asta nu este o intervenție chirurgicală în care se pot face improvizații. Ceea ce se cheamă onorariul echipei chirurgicale este inclus în salarii, fapt care scade semnificativ costurile față de Occident.

venit la București să participe la operația de transplant propriu-zisă. Când m-am întors de la pregătirea din Statele Unite, la modul cel mai sincer vorbind, eram singurul care lucra-se efectiv într-un transplant de ficat. A început pregătirea restului echipei, aceasta s-a rodat, în timp, și, încet, a ajuns să preia o bună parte din timpii operatori. Operația de prelevare a ficatului de la donator, care nu e simplă nici ea – dacă nu-ți stăpânești detaliile poți să pierzi organul – poate fi efectuată de dr. Vlad Brașoveanu. L-am pregătit, o face singur, „zboară” acolo unde este donatorul și aduce ficatul. La un moment dat, asta este dorința mea, echipa va prelua total această operație,

– Uneori încurcă, alteori ajută. Cum încurcă e ușor de bănuț. Și dacă vrei să fii sincer până la capăt, și ele mă încurcă pe mine dar și eu le încurc pe ele. Pentru că urgențele de la spital sunt prioritare, îmi pare rău, trebuie să mă înțeleagă. Mă rog, acum, în Parlament, e ceva mai ușor, dar când eram în Executiv devenise foarte greu. Funcțiile astea, însă, uneori pot fi și utile. Și v-aș da două exemple. N-am de ce să ascund, unul se leagă de dotarea acestui spital și a clinicii, în special, care trece prin niște decizii de natură politică și, o spun cu toată fermitatea, uneori decizia politică poate fi extrem de subiectivă. Spitalul Fundeni nu a fost exclus de pe listă, cum s-a

nu-i place în chirurgie este spălatul pe mâini. Acum, cu soluțiile astea noi, e ceva mai bine. Dar înainte, cu apă și săpun, asta dura îngrozitor de mult, înainte de-a intra în sala de operație.

„La Fundeni vin, de regulă, bolnavi săraci și în stare gravă“

– Se poate vorbi de o școală românească de transplant hepatic?

– Eu aș zice că, în primă instanță, trebuie să începem să vorbim de o școală românească de chirurgie hepatică. Până acum a fost, așa, o etapă de pionierat, interesantă în felul ei. În momentul de față începe să se închege o școală națională de chirurgie hepatică. Există centre în țară, la Tg. Mureș, Cluj, Timișoara, Iași, în care se face cu succes rezecția hepatică și care, în viitor, vor putea să dezvolte și programe de transplant. Avem colegi care s-au implicat în prelevări locale și au

de la un capăt la altul. Când transplantul de ficat va deveni accesibil la nivel general în România, va fi și momentul de maturitate al școlii românești de chirurgie hepatică.

– Domnule profesor, sunteți zi de zi „în boală”, „în plagă”, ca să zic așa. E ceva care vă îngrijorează în mod special în cazuistica ultimilor ani?

– E ceva necuantificat și care ne stresează pe toți. Am impresia că a crescut frecvența formelor grave de cancer. Și asta dă un sentiment foarte deprimant, nu poți să faci nimic, absolut nimic...

– Sunteți directorul Centrului de Chirurgie Generală și Transplant Hepatic, profesor universitar, senator din partea Partidului Conservator, președinte și membru în comisii parlamentare. Funcțiile astea administrative și politice nu încurcă activitatea chirurgului?

întâmplat în alte cazuri. Așa că în situații de acest gen e bine să fii acolo, nu pot să neg și să ascund acest lucru. La fel și zilele trecute, când Spitalul Fundeni era supus unui anumit proces de concesiune-privatizare pe care nimeni nu l-a înțeles și despre care nimeni nu a putut să dovedească vreodată că ar fi în beneficiul spitalului. Pentru că noi funcționăm în contract cu Casa de Asigurări de Sănătate, aici vin de regulă bolnavi săraci și în stare gravă, deci e un spital consumator de fonduri. La întrebarea noastră cum poate un investitor privat să-și permită acest lux, nu ne-a răspuns nimeni. Am bănuț de la început că existau probabil alte intenții cu spitalul. Or, dacă nu eram direct implicați în decizii, câțiva dintre cei de aici, probabil că spitalul lua altă destinație.

„M-au pasionat disecțiile pe cadavru“

– Aveți obiecții majore față de ceea ce se întâmplă în sistemul sanitar românesc, la ora actuală?

– În fond, foarte multe pleacă de la buget. România cheltuiește oficial două miliarde pentru 22 de milioane de locuitori. Canada cheltuiește o sută, America vreo două sute, raportat la o populație similară. Dar în sănătate banii nu ajung niciodată. Drept dovadă, cele mai mari probleme le are sistemul american. Sau sistemul german, pe care l-am copiat și noi, tocmai când nemții s-au hotărât să-l schimbe, pentru că nu-i mai satisface. În sănătate a fost o creștere logică, naturală, dar inadmisibilă din anumite puncte de vedere, a costurilor care derivă din procedee scumpe, cum e și transplantul, din investigații sau me-

dumneavoastră, și atâta dăm noi la buget. Eu cred că pe noi ne-a salvat, în bună parte, o anumită tradiție a școlii românești de medicină și ambiția profesională a multora dintre cei implicați în sistem, care au vrut să demonstreze că, eventual, pot chiar mai mult decât ar fi fost cazul...

– Să poată...

– Da, să poată. (râde) Dar ce mă îngrijorează cu adevărat este viitorul, pentru că aici e o problemă majoră, după mine. Medicina nu mai e o profesie atractivă pentru vârfuri, și vorbesc de elita liceelor, pentru că, material și

„Dimineața, la raportul de gardă, într-adevăr, mă enervez“

„Am consultat Biblia să văd ce spune în legătură cu discuțiile noastre despre boala ca pedeapsă divină și am dat peste locul în care Iisus, redându-i vederea unui orb, spune: «Nici el (orbul, s.n.) n-a păcătuit, nici părinții lui, ci au fost acestea ca să arate în el lucrările lui Dumnezeu.» (Evanghelia după Ioan 9,3.) Cred că Biblia e sursă legitimă în a ne lămurii; or, ea nu acceptă ideea că bolnavul este un păcătos...» (Din volumul *Discuții de limită – Convorbiri cu chirurgul trinel* Popescu, Dora Petrilă, Editura Humanitas, 2003)

dicație costisitoare. Sigur că astea sunt bune, dar pentru o țară ca România bugetul nu ajunge. Noi cheltuim într-o sută și două sute de dolari pe locuitor, media europeană este de peste o mie. Statele dezvoltate sar de două mil. E clar că avem o finanțare subțire, dar nu pot să mă iau de ea pentru că atât ne putem permite. Și eu sunt plătit de taxe, și

social, comparativ cu multe altele, se duce tot mai mult în jos. În același timp, România e o țară cu o demografie negativă, clar se nasc mai puțini decât mor. Spuneam că elita nu mai vine la medicină, vine pătura de mijloc din licee. Din care se selectează o elită care pleacă apoi în strălănatate. Și-atunci nu știu cine va adapta sistemul de sănătate din

România la medicina viitorului, la necesitățile bolnavului și la bugetul pe care-l vor avea și care sper că va fi mai mare, dar tot insuficient.

– V-am întâlnit și în povestirile lui Andrei Pleșu și Gabriel Liiceanu...

– Pentru mine e o plăcere și o cinste să-l cunosc, iar povestea asta a început tot cu profesorul Setiaceo. Tatăl lui Pleșu a fost chirurg, așa că se cunoșteau încă din copilărie. Leșim împreună pentru că toți îl iubim pe profesor, de fapt ăsta-i motivul principal. Bineînțeles că nu discutăm nici filosofie, nici chirurgie.

– Din câte am citit, în adolescență vă pasionau matematica, șahul, chiar și jurnalistică. Ați ales medicina doar ca să nu vă dezamăgiți mama. Cum ați putut să faceți atât de mult în chirurgie fără să „invocați“ chemarea sau, mă rog, ceva asemănător? Este vorba doar de foarte multă muncă sau și de o scripăre neconștientizată atunci?

– Nu știu cum să spun, sigur că sunt vocații care se văd de timpuriu și fără de care nici n-ai ce să cauți într-o zonă, cum ar fi muzica, arta în general. Nu știu dacă pentru medicină trebuie să ai neapărat o vocație. Sigur, însă, e nevoie de pasiune și să te dedici exclusiv profesiei. În medicină m-au pasionat, de la început, disecțiile pe cadavru. Trebuia să descopăr structura internă, formațiunile extreme de fine anatomic... După aceea am rămas legat de o anumită seriozitate în a aborda problema și cu dorința de a face ceva. Poate de aceea am și ales chirurgia. În momentul respectiv în medicina internă nu existau metodele actuale și eu eram puțin dezamăgit. Am considerat că în chirurgie poți face mai mult și mai concret.

– În „folclorul“ medical și jurnalistic se spune că sunteți o persoană foarte sobră, care zămbește destul de rar. Așa să fie?

– Categoric, nu! Numai că, de obicei, îmi încep ziua mizerabil, la raportul de gardă. Pentru că domniile rezidenți ba au uitat să scrie ceva, ba au scris greșit, ba au neglijat nu știu ce. Nu cred că aș face un bine culva dacă aș trece peste greșelile răzând. Pe de altă parte, asta îmi aduce aminte de profesorul meu de matematică din liceu. Tot timpul ne certa și era încruntat. Chiar niciodată nu l-am văzut zâmbind sau fiind mulțumit. Toți colegii mei au intrat la facultăți, dar la noi cea mai mare medie era 6. Retrospectiv, mi-am dat seama că el cerea prea mult de la noi și noi nu puteam să dăm atât. Nu vreau să mă compar cu el, că era un om cu totul deosebit. Doar că de fiecare dată, dimineața, la raportul de gardă, într-adevăr, mă enervez.

interview realizat de **Liliana Petruș**
 foto: **Octavian Tîbăr**

Antinevralgic® P calmează rapid durerea
și îți redă buna dispoziție.

Antinevralgic P.
Fără dureri de cap!

numai de la
sicomed®
www.sicomed.ro

Acest produs medicamentos se eliberează fără prescripție medicală. Se recomandă citirea cu atenție a prospectului. Dacă apar manifestări neplăcute adresați-vă medicului sau farmacistului.

REPORTAJ

„Numele trandafirului”, varianta *Antim* 44

VIP

Diana contra cancer 50

IT

BenQ te împrieteneste
cu tehnologia digitală 63

Focus Sat s-a relansat 89

REVISTA PRESEI

România la export pentru români 62

MEDIA

Bogdan Naumovici: „O reclamă bună vinde
produsul și ia multe premii” 66

FILM

Marea dinlăuntru 73

ALT FEL DE VEDETE

Maria Tănase, marea iubire
a lui Dan Iordăchescu 74

Mihai Pop, un român de Oscar 82

AUTO

Mașini de vară 78

BUSINESS

Ce să faci cu 1.000 de dolari? 80

TURISM

Aventuri în Delta 84

ISTORIA UNUI PRODUS

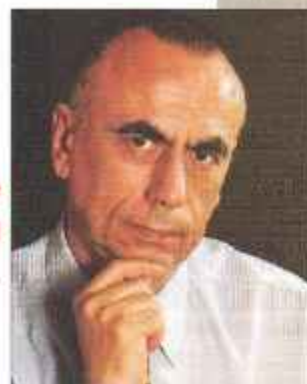
Vinul capetelor încoronate 94

Coperta: Irinel Popescu
foto: Octavian Tibăr

Altceva

Aș fi avut multe subiecte
despre care să scriu
în acest număr de revistă.

ÎNCĂ NU E TOTUL PIERDUT

În primul rând, despre inundațiile care ne-au arătat, încă o dată, în ce condiții mizerabile trăim, în case de chirpici, luate cu ușurință de viituri, și cât de puțin pregătiți suntem să facem față unor momente dificile, isterizându-ne și așteptând ca alții să ne rezolve problemele. Sau despre atentatele de la Londra și modul demn și curajos în care au reacționat englezii. Aș fi putut să mă opresc asupra evenimentelor tragice de la Sharm El Sheikh, care au adevărit, din păcate, acțiunea romanului meu *Spioni în arșiță*, ale căror personaje trăiesc sub spectrul terorismului în mirifica stațiune. Ar fi fost poate interesant să glosez, la rândul meu, pe marginea demisiei ministrului Culturii și să avansez ipoteze legate de ceea ce se petrece cu Alianța aflată la conducere. Dintre toate subiectele, aleg unul care a trecut aproape neluat în seamă. În Jurnalul principal de știri al TVR din ziua de 10 iulie crainica ne-a informat emoționată ce i s-a întâmplat unei femei din județul Argeș care lucra la o uzină din Mărăcineni. Ea trebuia să recolteze probe de apă din trei în trei ore, pentru ca apoi să fie analizate în laborator. Ignorând torentele care se revărsau din cer, fulgerele și tunetele, a ieșit să-și îndeplinească obligațiile de serviciu. A terminat recoltarea și când mai avea doar zece metri ca să intre la adăpost, a fost lovită de trăsnet. Ar fi putut să nu iasă sub potopul revărsat din nori, invocând orice motiv și toată lumea ar fi înțeles-o. Dar a preferat să-și îndeplinească ~~treaba~~ *treaba* pentru care era angajată, sfidând orice pericol.

Atâta vreme cât vor exista în România oameni ca Delia Șerbinoiu încă nu e totul pierdut.

Sergiu Brin

În numărul viitor:

• DUHOVNICUL SERVICIILOR SECRETE

• EXPOZIȚIA DE PERLE

Ți-a trecut prin cap că, într-o zi, ai putea să ajungi perla? Și cum te-ai simți? Și, mai cu seamă, ce-ar simți femeile pentru tine? Bine, dacă nu, ai putea să afli din numărul nostru următor. Tot de acolo vei vedea unde se duc agenții din serviciile speciale, care au păcate pe cap, să se spovedească. Probleme de conștiință și pentru cei care stau cu degetul pe trăgaci, nu? Antrenează-te pentru numărul următor al *Flăcării*. Ca pentru generația următoare!

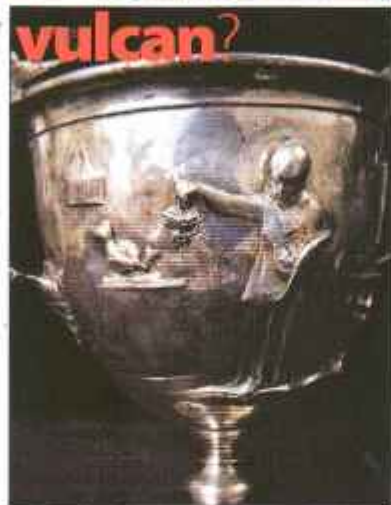
NY, Madrid, Londra...

După Statele Unite și Spania, terorismul de sorginte Al-Qaeda a lovit și Marea Britanie. Mai întâi, pe 7 iulie, a provocat 56 de morți și peste 700 de răniți, în urma a trei explozii la metrou și una într-un autobuz. Apoi, exact două săptămâni mai târziu, într-un soi de „copie la indigou” – din fericire, fără noi victime – care a sfidat măsurile severe de securitate. Tot în luna iulie, teroriștii au lovit Kușadasi și Istanbul, Sharm el Sheikh și, aproape zilnic, Bagdadul.

Serviți un vulcan?

„Khantaros” este o piesă dintr-un serviciu de argint, cunoscut sub numele „Comoara din Moregine”, prezentat public pentru prima dată de către ministrul italian al Culturii. Tezaurul a fost descoperit întâmplător, în 2000, în timpul lucrărilor la șoseaua Salemo-Reggio Calabria, după aproape două milenii de când fusese îngropat sub cenușa Vezuviului, în timpul erupției catastrofale din anul 79 d.Hr.

Elian, fidel CUBEI

Mai țiiți minte urlașă agitație stărnită în jurul repatrierii micuțului Elian Gonzales, care nu vroia neam să rămână în Statele Unite, cu tatăl său? În urmă cu cinci ani, o decizie definitivă a Curții Supreme americane a respins apelul părintelui și Elian a plecat la obârșii. Recent, el a absolvit clasa a șasea, în Cardenas, motiv ca la festivitate să fie prezent însuși Fidel Castro, „il lder maximo”.

Potop...

Inundațiile din acest an au afectat, în două reprize, un total de 35 de județe, lăsând în urmă peste 20 de morți, zeci de mii de sinistrați, pagube greu de evaluat, mii de animale ucise. Au putut fi văzute scene greu de imaginat (în fotografie – un cartier din Bacău). Nici măcar „istoricele” inundații din 1970 nu pot constitui un termen de comparație. Nu mai puțin impresionante au fost reacțiile românilor

care, pe lângă donații masive, și-au oferit casele – inclusiv pe viață! – pentru ai găzdui pe cei rămași pe drumuri.

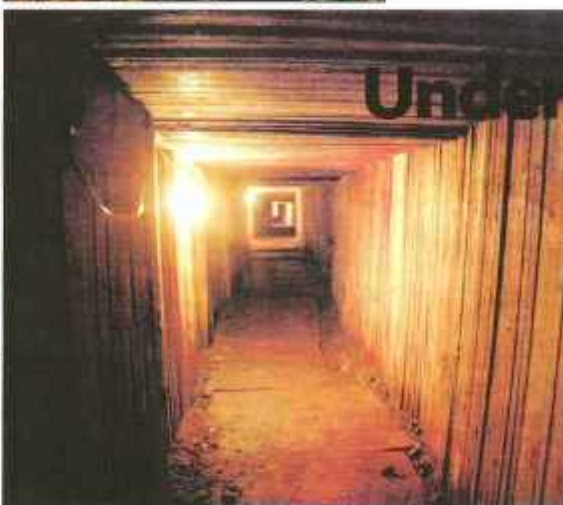
...și rug

În aceeași perioadă, Portugalia se confrunta cu ucidătoare incendii, din cauza temperaturilor ridicate. În nordul și centrul țării, peste 3.000 de pompieri și voluntari s-au luptat cu peste o duzină de focuri, inclusiv în împrejurimile satului Soito da Ruiva, în provincia Arganil (foto).

Underground

Forțele Speciale Combinale din Columbia britanică au dat publicității imagini cu tunelul de peste 120 de metri lungime, pe care traficanții de droguri l-au amenajat pe sub granița SUA-Canada. Așa cum se vede, nu

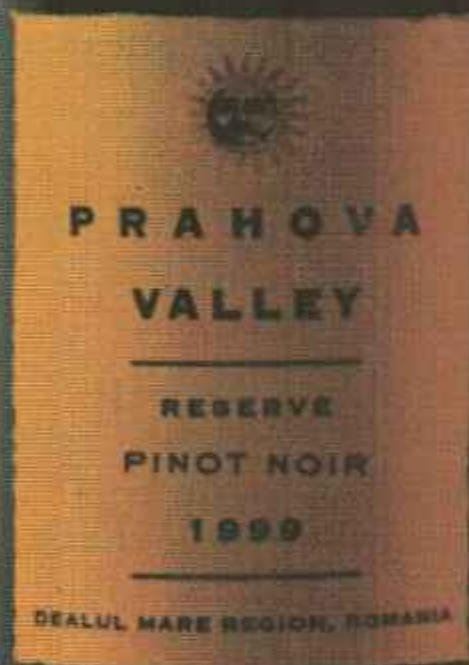
este vorba despre vreun canal de pământ, improvizat și nesigur, ci despre o construcție în toată regula, cu toate dotările necesare. Probabil că oamenii ăia au și mult timp la dispoziție...

PRAHOVA VALLEY

VINURI FINE

www.prahova-wine.ro

Ritual

Ghemuită în mijlocul bisericii, ființa aceea cu vagi trăsături umane, vânăta la față și cu balele curgându-i ca unui lup flămând, horcăia, gemea, blestema, urla, scuipa și înjura preotul cu niște voci care-și schimbau mereu registrul, de la foarte subțire până la unele groase, găjăite și infundate, care păreau a veni din adâncul cel mai adânc al pământului. Patru bărbați tineri, voinici și înalți de aproape doi metri abia reușeau, cu eforturi supraomenești, să ținutiască la sol o zvârlugă de femeie puțin peste 50 de kilograme și nu mai mult de 1,65 metri, înălțime. Când preotul a făcut un pas spre ea cu crucea ridicată, fața femeii s-a schimonosit incredibil și a început să mârâie ca o fiară încolțită. Apoi, cu o voce cavernoasă: „Mă arde crucea! Du-te! Pleacă de-aici!” Mai târziu, când slujitorul altarului a stropit-o cu agheasmă în semnul Sfintei Cruci, invocând numele Mântuitorului Hristos, un urlet de o hidoșenie cum nu vă doresc să auziți vreodată s-a rostogolit pe sub bolțile bătrânei biserici, înghețându-ne sângele în vine tuturor celor care eram atunci acolo...

După rugăciune, femeia a fost ridicată, cu mare greutate, de câțiva enoriași milostivi. Nu-și putea ține echilibrul. Parcă era o marionetă din cârpe. Până la urmă a ieșit singură din biserică, dispărând preț de vreo jumătate de oră. Când a revenit, mi-a fost greu să cred că este tot ea. O tânără superbă, îmbrăcată într-un impecabil deux-pièces alb. Calmă, senină și, mai ales, foarte sigură pe sine. S-a urcat într-un *Audi* nou, pe care îl parcuse de dimineață exact în fața porții bisericii, și a demarat în trombă... Aveam să aflu, ulterior, că este contabilă la o mare firmă din Constanța și că venise acolo la insistențele unor cunoștințe care i-au spus că se comportă de parcă ar fi posedată de diavol și au sfătuit-o să meargă la un preot, pentru citirea unor rugăciuni de dezlegare.

Scenele din biserică și, mai ales, urletul acela demonic – pentru că animalic este mult prea puțin spus – îmi mai bântuie și acum amintirile, deși cele relatate mai sus s-au petrecut cu 8 ani în urmă, într-un lăcaș de cult ortodox din localitatea Topraisar, județul Constanța.

iri de exorcizare

„...Te blestem pe tine, începătorul răutăților și al hulei, căpetenia împotrării și urzitorul vicleniei. Te blestem pe tine, cel aruncat din lumina cea de sus și surpat pentru mândrie în întunericul adâncului. Te blestem pe tine și pe toată puterea cea căzută ce a urmat voința ta. Te blestem pe tine, duh necurat, cu Dumnezeu Savaot și cu oastea îngerilor lui Dumnezeu, Adonai, Eloî, Dumnezeul cel atotputernic: ieși și te depărtează de la robul lui Dumnezeu... (...) Teme-te, taci, fugi să nu te întorci, nici să te ascunzi cu vreo altă viclenie de duhuri necurate, ci du-te în pământ fără de apă, pustiu, nelucrat, unde om nu locuiește, ci este cercetat numai de Dumnezeu...” (fragment din *Molitfele Sf. Vasile cel Mare*)

Este o realitate de necontestat faptul că în România sunt câteva locuri unde se adună oameni îndrăciți, iar slujitori ai altarului, cu har deosebit, se luptă „la baionetă” cu priutul întunericului. Sihăstria, Frasinei, Sâmbăta de Sus, Posaga sunt numai câteva dintre multele localități cărora li s-a dus vestea pentru slujbele de exorcizare care se fac la bisericile și mănăstirile de acolo. Și în nordul țării, mai precis în Bucovina, există numeroase lăcașuri de închinare unde se fac asemenea rugăciuni, de către preoți bineplăcuți lui Dumnezeu. Unul dintre acestia, care slujește într-o comună din nordul țării, povestea despre lucruri de-a dreptul cutremurătoare: „Orice preot care lucrează cu Molitfele Sfântului Vasile poate spune că, după aceste slujiri, diavolul nu-l slăbește. De multe ori el vine peste preot și-l încearcă prin necaz, durere, boala și suferință în familie. Și eu le-am simțit și le simt mereu, că parcă nu se mai opresc! E firesc să faci, tot felul de lucrări potrivnice, pentru a ne descuraja să mai slujim. Dar rezistăm fiindcă avem certitudinea că uneltirea diavolului cedează întotdeauna în fața lucrării lui Hristos...”

Molitfele Sfântului Vasile cel Mare

Am folosit până acum de mai multe ori sintagma „molitfele Sfântului Vasile”. Este momentul să vedem ce sunt ele de fapt, unde se găsesc, pentru ce și de către cine pot fi folosite. Întâi trebuie să precizăm, foarte pe scurt, că Sfântul Vasile cel Mare este unul dintre cei mai mari și mai profunzi teologi ai epocii de aur a Bisericii Creștine (respectiva perioadă neavând nici un fel de legătură cu „epoca de aur” de tristă amintire). Printre altele, acest mare umanist și ierarh este cunoscut în cultul bisericii ortodoxe și prin molitfele (sau molitvele ori molitfele) care-i poartă numele. Așa cum le arată și denumirea, ele sunt rugăciuni (termenul *molitfa* vine de pe filieră slavonă și înseamnă *rugăciune*) care se găsesc la capitolul intitulat *Dezlegări, molitfe și rugăciuni la felurile neputințe și boli din Molitfelnicul ortodox* (sau *Agheasmatar*). Numai că sunt rugăciuni deosebite, în sensul că sunt rostite sub formă de

blestem asupra duhului și puterii celui rău. Pe scurt, sunt rugăciuni de alungare a diavolului și a lucrării lui. Așa cum arată și indicația din *Molitfelnic*, ele se citesc în toate bisericile ortodoxe, în mod solemn, prin închinare, la sfârșitul Sfintei Liturghii din prima zi a anului, când este sărbătorit și autorul lor. Cu aceasta începem anul: cu lepădarea de diavol și unirea cu Hristos. Cu dezlegarea de toate legăturile potrivnice, malefice, pe care în anul precedent le-au pus asupra noastră diavolii, oamenii vrăjmași sau noi înșine. Molitfele se mai citesc odată cu săvârșirea slujbei agheasmei: cele mici sau a sfeștaniei ori la solicitările credincioșilor. De asemenea, sunt preoți care le citesc legate de slujba Sfântului Mășu, în biserică sau la casele credincioșilor, sau în legătură cu rânduiala care se face la casa ori locul care sunt supărate de fărmece sau descărtece.

Cele două fețe ale monedei

Molitfele Sf. Vasile sunt considerate un alt fel de rugăciuni și pentru că sunt întrebuințate în mod diferit de către preoți. Vom menționa doar extremele: Pe de o parte, sunt unii care nu vor să le citească în nici un chip, socotindu-le rugăciuni care nu trebuie folosite decât în cazuri cu totul excepționale. Câțiva preoți ne-au mărturisit fătș că le este frică să citească molitfele respective, pentru că nu cumva duhul cel rău izgonit dintr-un loc sau dintr-un om să-i facă rău lui sau familiei sale. Pe de altă parte, există preoți care le banalizează, folosindu-le tot timpul ca pe niște simple rugăciuni. Firește că cele două atitudini sunt exagerate și extremiste, iar adevărul este – ca întotdeauna – undeva pe la mijloc. Întâi ce crede un părinte mai în vârstă, care a dorit să-și păstreze anonimatul: „Fiecare preot care citește aceste Sfinte Molitfe are binecuvântare de la Dumnezeu. Nu te poți apuca oricând și oricum de această lucrare. Trebuie să te pregătești pentru ea. Să te rogi întruna și să ții măcar trei zile de post negru și de curățenie trupească și sufletească și toate canoanele pe care trebuie ca preot să le îndeplinești: rugăciunile plus canonul faptelor, în care intră milostenia, mângâierea și

cercetarea bolnavilor și ajutorarea tuturor celor lipsiți, așa cum făcea Sfântul Vasile cel Mare, arhiepiscop al Cezareei Cappadociei, trecut la cele veșnice în anul 379. Căci el ne-a arătat ce trebuie să facem noi, cei care vom îndrăzni să lucrăm cu aceste Molitfe. Dar nici credinciosul nu poate veni la aceste dezlegări, dacă nu e pregătit. Trebuie să postești și să fii curat fizic, adică să nu fi avut înainte o relație trupească. Și atunci, aceste slujbe ajută pe oricine, nu doar pe cei demonizați. Îl ajută pe oricine e pregătit. Iar celui nepregătit îi fac rău, îl pot chiar distruge!”

Atât de necesarul echilibrului

Am purtat numeroase discuții cu renumiți teologi, iar ideile principale pe care le-am desprins în urma întâlnirilor cu ei sunt următoarele:

- deși Molitfele au un efect foarte puternic asupra demonilor strecurați în oameni (în chip nevăzut, desigur), ele nu trebuie „idolatrizate”;
- nu trebuie exagerată citirea lor în detrimentul altor rugăciuni bisericești;
- este foarte adevărat că nu orice rugăciune se cuvine citită de creștin, acasă, de unul singur. Molitfele se numără printre acestea;
- chiar dacă nu scrie nicăieri, e bine de știut că postul, mai precis ajunarea aspră, chiar dacă nu sunt recomandate expres, sunt binevenite cu prilejul acestor rugăciuni de exorcizare, fiindcă necuratul se abate mai tare asupra credinciosului imprudent sau nepregătit, după citirea acestor texte;
- nici măcar preoților, deși au primit harul Duhului Sfânt la hirotonie, nu le este indiferent în ce stare se află când citesc molitfele Sf. Vasile cel Mare;
- există cu adevărat situații ieșite din comun, când cei din care iese duhul rău au o serie de reacții violente, care îi sperie pe cei mai slabi de înger, și tocmai în jurul acestor întâmplări s-a creat o veritabilă mitologie populară;
- oamenii au ajuns să se dea în vânt după aceste „spectacole” de un misticism primitiv, deși ideal pentru orice preot este ca Molitfele să fie făcute cu discreție și, mai ales, multă, multă credință.

Pr. prof. Nicolae Necula,
biserica Icoanei, București:

„Sunt împotriva circuitului în biserică”

În prima parte a slujbei Sfântului Botez, care se numește „Facerea catehumenului” (sau Catehumenatul) există un fragment în care se face o exorcizare explicită. În acele rugăciuni pe care le citește preotul, acesta se roagă ca să fie înlăturat duhul necurat, duhul

rău (diavolul) de la cel care vine către botez. Este un ritual de exorcizare vechi, pe care l-am moștenit de la cei care – în primele decenii și secole ale vieții creștine – veneau să se boteze întru Hristos. Așadar, din acele vremuri îndepărtate ne vine practica exorcizării, ritual pe care îl folosim și astăzi în Biserica Ortodoxă. Dar acesta se face o singură dată. Numai și numai la slujba de botez. Există însă și oameni îndrăciți, și aici vreau să subliniez faptul că dacă noi credem în existența lui Dumnezeu, trebuie să credem și în cea a necuratului, fiindcă nu există bine fără rău, nici forță benefică fără opusul ei. Cea mai mare înșelătorie a diavolului este să spui că el nu există, fiindcă în acel moment tu, ca om, te consideri liber să faci orice. Adică ai renunțat de bună-vole la morală și la credință. Ca și Dumnezeu, necuratul lucrează prin oameni. Și e cert că o lucrare a sa se face în lume. Noi credem că omul ajunge în posesia celui rău datorită vieții păcătoase pe care o duce. Chiar Mântuitorul Hristos spune asta, într-una dintre Evanghelii, după ce vindecă un bolnav: „...Ai păcătuit, dar de acum să nu mai greșesti, ca să nu-ți fie și mai rău ție!” În Molitfelnicul nostru sunt câteva rugăciuni de îndepărtare a răului, dar în nici un caz un anumit ritual de exorcizare, așa cum este el prevăzut la botez, ci doar niște rugăciuni rânduite a se citi la casele, locurile și

persoanele bântuite de duhuri necurate ori legate prin farmece și/sau vrăji. Din nefericire, pe seama Molitfelor Sfântului Vasile cel Mare s-au tesut tot felul de povești care nu au nici un fel de legătură cu dreapta noastră credință ortodoxă. Eu, de pildă, le citesc în biserică ori de câte ori credincioșii îmi solicită acest lucru. O fac însă cu discreție, fără să le transform în spectacol, fiindcă am fost, sunt și voi fi întotdeauna împotriva circuitului în biserică.

Pr. Iosif Tiha, parohia romano-catolică

„Sf. Francisc de Assisi”, București:

„Exorcizăm în numele lui Iisus Hristos și al Duhului Sfânt”

Din scrierile Sfintei Scripturi înțelegem că misiunea lui Iisus Hristos a fost aceea de a se lupta cu diavolul. Biserica a fost, de-a lungul secolelor, mandată să conducă opera de mântuire a oamenilor, ceea ce și face prin intermediul preoților

săi, care, în momentul în care iartă păcatele credincioșilor, lucrează, de fapt, împotriva diavolului. Sacramentele Botezului și ale Sfintei Euharistii nu sunt oare daruri oferite credincioșilor pentru a se elibera de cel necurat?

Diavolul, printre multe alte rele pe care le face, are și puterea de a intra în oameni, adică de a-i poseda. Iar biserica romano-catolică vede în episcopi – care sunt urmașii direcți ai apostolilor – cele mai potrivite persoane (singurele, de altfel) care pot exorciza demonizatii cu puterea Harului Divin, care le-a fost transmis odată cu Sacramentul Preoției. La rândul său, episcopul poate delega un preot din diocesa (eparhia) sa, pentru a se ocupa de ritualul de exorcizare al unei persoane. Preotul respectiv trebuie să fie un

om bine format intelectual și uman, să fie o persoană echilibrată și, mai ales, să fie capabil să discearnă între manifestările unor boli psihice de cele date de prezența diavolului. Ritualul de exorcizare a fost compus de către sfântul episcop Anselm de Canterbury dar, așa cum e și firesc, aceste rugăciuni, după ce au fost preluate de biserică, au fost mereu îmbogățite de-a lungul timpului.

Ritualul propriu-zis constă în invocarea numelui lui Iisus Hristos și binecuvântarea celui aflat în suferință cu Sfânta cruce ori apă sfințită, la care se adaugă și porunci de genul „Ieși afară, duh necurat! În numele Domnului Iisus Hristos îți poruncesc să părăsești acest trup!” În privința duratei ritualului, acesta poate varia de la câteva minute la câteva zile, săptămâni, luni sau ani.

Cel mai greu lucru este să disociem, de la bun început, schizofrenicul de omul cu adevărat demonizat. Și este foarte important acest lucru, deoarece bolnavilor psihici, în momentul în care îi exorcizăm, nu facem decât să le dăm putere și încredere că sunt cu adevărat posedați de diavol. De aici pornește și riscul ca ei nu numai să creadă că sunt cu adevărat posedați, ci să se și manifeste ca atare. De aici derivă și importanța discernământului și, mai ales, recomandarea ca lângă preot să fie și un psiholog foarte bine pregătit.

Osman Aziz, imam al Bucureștiului:

„Șeitan și îngerul conviețuiesc în om”

Vă invit să lămurim mai întâi câteva aspecte legate de acest subiect. Islamul face destule referiri la șeitan (diavol), care, spune Coranul cel Sfânt, a fost la început un djin pe nume Iblis, care a refuzat porunca lui Allah de a se prosterna în fața lui Adam.

Vrăjitoarea Sultana:

„Scot necuratul cu magia albă”

Pentru scoaterea necuratului folosesc următoarele ustensile: crucea dumnezeiască, lumânări, tămâie, ghioc, anumite ierburi și buruieni (cunoscute numai de noi, vrăjitoarele) și, bine-nțeles, apă. Dar nu orice fel de apă, ci numai apa adunată din nouă fântâni la ora 12 noaptea fix, descântată apoi la nouă vârtelnite într-o singură noapte și slujită la nouă biserici într-o singură vineri. Această apă specială se pune la fiert împreună cu ierburile și buruienile la ora 12 noaptea, iar la cântatul cocosilor se ia de pe foc. Oala trebuie să fie nouă și nu va mai fi folosită niciodată. La fel, polonicul și sita. După aceea ducem fiertura acasă, apoi chemăm îndrăciții la trei sedințe consecutive, timp de trei zile, pentru a-i face descântecul. I se dă apoi licoarea ca să o bea acasă, timp de 9 zile la rând, în fiecare dimineață, pe nemâncate, cu o singură cană, care trebuie imediat spălată după folosire, iar în ziua următoare se bea cu o cană nouă. Acesta este ritualul complet al scoaterii necuratului, iar descântecul sună așa: „Cum fuge dracul de tămâie/ Și turcul de carne vie/ Să fugă răul,/ Să fugă necuratul/ Pe capul care i l-a dat/ Că ea (persoana în cauză) nu are păcat/ Cum se potolește vântul/ Cu pământul,/ Soarele din cer,/ Focul din cuptor,/ Să se potolească răul,/ Farmecele, blestemul/ Și balele diavolești, / Din corpul acestui om!”

Versetul 34 din *Surat-Al-Baqara* spune limpede acest lucru: «Deci, spus-am îngerilor: «Prosternați-vă în fața lui Adam! Și s-au prosternat ei, în afară de Iblis, care nu a voit și s-a semetit și a rămas printre cei necredincioși...». Izgonit pentru mândria lui din fața lui Allah, el a devenit șeitan (diavol). Ca să vorbim puțin despre om, trebuie întâi să știm că, așa cum îngerii sunt creați din lumină, șeitanii sunt din foc fără fum (jeratec). Omul are în el și îngeritate (care se regăsește în lumina ochilor), dar are, deopotrivă, și căldură (din focul fără fum). Ei, bine, tocmai această căldură el trebuie să o folosească pentru înțelegerea și dragostea pentru semenii săi, nu pentru răutăți sau fapte reprobabile, fiindcă odată vom da socoteală pentru toate. Fiecare dintre noi se naște cu un inger pe umărul drept, iar pe cel stâng se află balanța în care se adună faptele bune și cele rele. Dar trebuie să fim atenți tot timpul, vieții fiindcă în pieptul omului se naște și *khanrûs-ul* (termen prin care se definesc dorințele diavolești ale oamenilor, cum ar fi: orgoliul, dorința de a avea cât mai mult, de a fi considerat cel mai bun, credința că tu ești cineva iar cei din jurul tău sunt inferiori etc.).

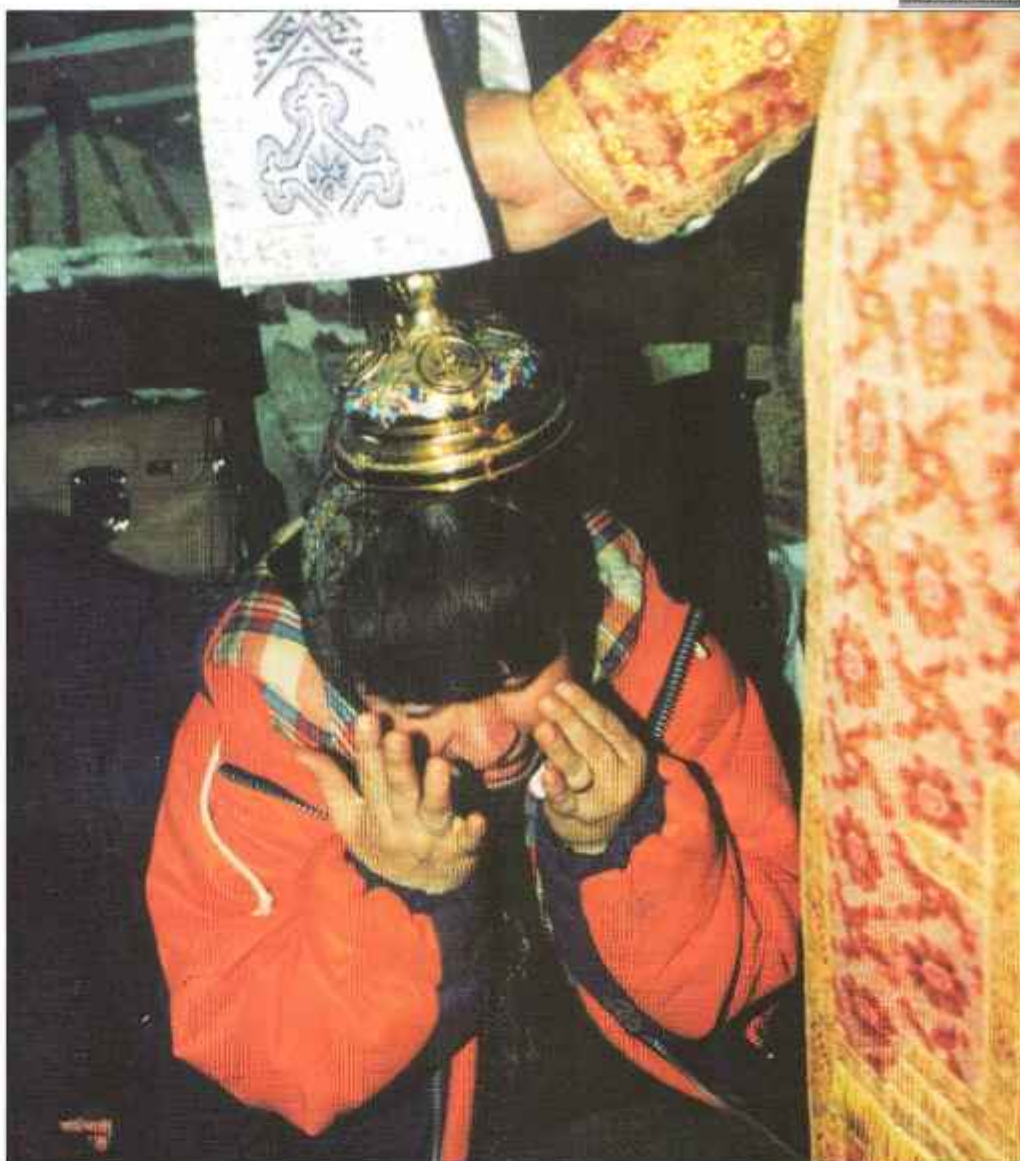
Din toate acestea ajungem la concluzia că omul trăiește între bine și rău fiindcă binele (ingerul) și răul (șeitan) conviețuiesc într-însul. Allah – dacă vreți, putem să-i spunem amândoi Dumnezeu – i-a dat omului un dar nepretuit: gândirea (inteligenta). Iar un om care are inteligență (gândire) are și anumite responsabilități față de creatorul său. De aceea, în fiecare rugăciune pe care noi o înălțăm spre Allah ne rugăm fierbinte ca atâta vreme cât dăinuim pe suprafața pământului să avem inteligența și conștiința curate și să nu ne pierdem nici o clipă memoția fiindcă abia în acel moment vom fi pierduți și în viața de apoi.

Punct final în «cazul Tanacu»

După încheierea lucrărilor Sfântului Sinod, desfășurat la Palatul Patriarhal din București în iulie a.c., biroul de presă al Patriarhiei a transmis câteva comunicate. Unul dintre ele se referă în mod expres la „cazul Tanacu” și – considerăm noi – lămurește toate semnele de întrebare care mai planau în privința evenimentelor petrecute acolo, motiv pentru care îl reproducem:

„Atât din relatările presei, cât și din raportul episcopiei Hușilor, Sfântul Sinod a luat act cu uimire, consternare și durere de faptul că în mănăstirea «Sfânta Treime» din localitatea Tanacu, județul Vaslui, sub pretextul unei exorcizări, ieromonahul Daniel Corogeanu, secondat de patru călugărițe, a supus-o pe tânăra soră Irina Cornici unui inadmisibil regim de suferință fizică, ceea ce a dus la moartea victimei”. (*Extras din Comunicatul Biroului de Presă al Patriarhiei Române*).

text și foto: Victor M. Ionescu

Emil Popa, psiholog:

„Posesiunea demoniacă, o realitate posibilă”

De la bun început, trebuie să precizăm că știința psihologică s-a aplecat foarte puțin asupra acestor fenomene ale posesiunilor demoniace și a exorcizărilor. O atenție mai mare, dar totuși restrânsă și limitativă, a venit din partea psihiatriei, care vede în aceste fenomene exclusiv niste tulburări și dereglări psihice, făcând parte din sfera psihozelor severe. Însă, psihologia nu se confundă cu psihiatria și mai ales în ultima perioadă s-a deschis noi orizonturi de cercetare, desprinzându-se de punctele de vedere pur fiziologice (vezi behaviorismul), de cele pur intelectualiste (vezi cognitivismul) și de cele psihanalitice sau experiențialiste. Prin curentul umanist și cel precedent lui, curentul transpersonal, omul a fost repus în cadrul complex al universului, fiind considerat atât ca entitate psihosomatică, precum și ca entitate spirituală. Mai mult decât atât, se ia ca obiect de cercetare întreaga gamă de fenomene care până nu demult au scăpat de sub lupa cercetătorilor fundamentaliști, printre care putem enumera și pe cele de natură parapsihologică, deci și cazurile de posesiune demoniacă și exorcizarea. Nici aici nu s-au formulat puncte de vedere clare, dar se poate considera ca plauzibilă existența acestui fenomen, atâta vreme cât se acceptă realitatea mai multor planuri de existență a formelor de conștiință, dincolo de cea umană. Aceste planuri pot interfera. În cazul unei posesiuni, „intrusul” profită de o anumită predispoziție a posedatului: acesta are un psihic slăbit, susceptibil de a nu mai face față influențelor nocive exterioare. Prin urmare, acest lucru nu se produce întâmplător. Am cunoscut cazul unui bărbat în jur de 35 de ani, care se presupunea că este posedat. Nu pot să garantez acest lucru, însă ceva era cert: prezenta o simptomatologie pe care nu am întâlnit-o la cazurile de psihoze studiate la pacienții Spitalului nr. 9. Tratamentul clasic psihiatric nu a ajutat în rezolvarea cazului, ameliorarea venind în urma recurgerii la Biserică, prin practicile ei de purificare.

Reportaj pe firul apei

exclusivitate

Inundațiile au lovit România cu o furie fără precedent în ultimii cinci sute de ani. Întâi Banatul, apoi restul țării. Un milion de hectare de culturi agricole afectate. Grâul, deci pâinea, în pericol. Morți. Zeci de mii de oameni evacuați. Mii de locuințe distruse. Sute de poduri spulberate, diguri, baraje. Circulația întreruptă în nenumărate locuri. Moldova izolată de restul țării. Zeci de sate rupte de lume, fără curent electric, fără linii telefonice și, cruntă ironie, fără apă potabilă.

Anamaria Stoica este fotograf. Ca mulți alți români, a încercat să ajungă la rudele cu care nu mai putea lua legătura. La fel ca toată lumea, a văzut urmările potopului. Atâta doar că, în plus, a avut la dispoziție un aparat foto și un profesional spirit de observație. Povestea ei este tulburătoare tocmai pentru că nu este alterată de patetism.

Sâmbătă, 2 iulie, a plecat din București spre Alexandria, unde locuiesc părinții ei, cu plan de week-end în cabana familiei, undeva între comuna Smârdioasa și satul Șoimu, în sudul capitalei de județ. Două zile de plajă și baie în balta locului? Nu. Două zile de ploaie torențială. Închiși în casă, l-a ajutat la proiecte pe tatăl ei, arhitect, începător în ale calculatorului. Atmosfera familiei era tensionată, pentru că, undeva, nu departe, 40 de hectare de grâu nerecoltat se aflau sub torențele cerului.

Au putut pleca abia când s-a oprit ploaia, luni, pe la prânz. Nu mai era vorba despre vreo vilegiatură, ci despre soarta rudelor. Cu tatăl Anamariei la volan, au trecut prin Poroschia, nu foarte afectată, având în stânga drumului râul Vedea, cu casele din marginea luncii puțin inun-

date. La jumătatea satului Țigănești au dat de primul „val” de apă, care ajungea până la genunchi. Au parcat mașina într-o zonă de relativă siguranță și au plecat mai departe pe jos. Pentru câțiva pași, la prima vedere – dovadă că Anamaria și-a lăsat telefonul mobil în mașină. Oamenii erau agitați, puneau saci de nisip în porți (gardurile fiind de ciment), niște jandarmi se retrăgeau după nu știu ce misiune. Au ajuns pe jos, prin apă, până în Brânceni, satul cel mai afectat din zonă. Lunca era inundată până la șosea, iar Primăria transmitea avertismente (verbale – cum altfel?) la fiecare două-trei ore. Localnicii au cam ușuit-o pe Anamaria, certând-o că... a trimis-o Guvernul să facă poze, în loc să-i ajute. Presa locală (din Alexandria) era ceva mai bine suportată.

Flacăra se implică în ajutorarea sinistraților

Un angajator din București oferă, ca sprijin social, serviciu, în zona Capitalei, pentru două persoane (un cuplu), provenit din regiunile sinistrate. Posturile în care vor fi angajați vor fi de administratori ai unui domeniu privat: casă, teren etc. Perioada: nedeterminată, dar, în principiu, cel puțin doi ani, în cazul în care solicitanții se dovedesc serioși. Se asigură locuință, garsonieră mobilată, cu frigider, televizor color etc. Persoanele se pot adresa redacției.

Cei care aveau tractoare făceau naveta prin sat, evacuând de la găini la mobile spre zonele mai înalte. „Spre deosebire de scenele de la TV”, a ținut Anamaria să precizeze, „nu am văzut nicăieri crize de isterie. Oamenii erau îngrijorați, dar calmi, și se ajutau între ei”.

În majoritatea satului, apa ajungea până la brâu. Inundate erau și biserică, și mănăstirea, și cimitirul vechi. Un tractor l-a dus și pe el în capătul celălalt al satului, unde șoseaua este ceva mai ridicată. În dreapta și în stânga, acolo unde fuseseră grădini, pepeni cultivați în folie, zarzavaturi, porumb, floarea-soarelui, domnea apa. Din zare-n zare.

O *Dacie-papuc* scufundată până la jumătatea ușilor a fost smulsă apelor de un alt tractor, după care un camion cu platformă (fără parapet) a acceptat să-i ducă mai departe, deși era periculos. „Atunci chiar mi-a fost frică, pentru că nu se vedea unde e șoseaua și unde șanțul, ne-am fi putut răsturna oricând”.

După vreo doi kilometri, la intrarea în Smârdioasa, nu departe de locul în care Vedea se întâlnește cu Teleormanul, o benzinărie oferea un peisaj SF: apa intrase în spațiile subterane ale rezervoarelor de combustibil, pe care le împinsese afară, spărgând planșeul de beton! Era ora două a amiezii și au găsit satul inundat. Majoritatea caselor fiind de peiață, chirpici sau cărămidă neersă, cedaseră umezelii: ziduri torsionate și crăpate, acoperișuri prăbușite. Și-au găsit rudele (din partea tatălui) în bună stare, iar Anamaria a așteptat să se facă patru, să se deschidă magazinul de la care să și mai cumpere câteva filme! Culmea: magazinul s-a deschis cuminte la ora convenită!

Localnicii spuneau că au mai fost loviți de potop în '72, dar nu așa de rău. Pe dreapta șoselei se deschide un drum spre Cervența, traversând Vedea. La momentul acela, drumul – suprainălțat – devenise un baraj natural în calea apelor, drept care a doua zi avea să i se creeze o breșă: „Excavatorul a făcut o gaură de vreo doi metri lățime, pe care forța apelor a lărgit-o, într-o oră, la peste 20 de metri”. Prețul a fost fractura legăturii dintre sate. Au vrut să se întoarcă în același fel în care veniseră, dar apa crescuse amenințător, așa că au luat trenul – din fericire, calea ferată nu era afectată – până la Poroschia, și-au recuperat mașina și au revenit în Alexandria.

Marti, pe la 12, a ieșit soarele și s-a făcut repede foarte cald. Anamaria s-a aprovizionat din nou cu filme și, cum se zvonea că se circula mai bine, au plecat din nou, de data asta având ca obiectiv Ștorobâneasa, unde trăiesc bunicii din partea mamei. Între cele două poduri – peste Vedea, respectiv peste Teleorman, călătoria a devenit însă periculoasă: apa traversa șoseaua cu atâta putere încât împingea mașina spre șanț. „Eu n-aș fi avut curaj să conduc pe acolo! Restul șoferilor ne priveau ulmiți de pe margine!”

Lunca devenise lac. Un lac uriaș. În Ștorobâneasa, erau afectate casele de lângă Teleorman, restul satului fiind mai ridicat. Acolo au aflat că duminică, în timpul furtunii, un bărbat fusese ucis de trăsnet când se ducea să-și recupereze vaca de pe îslaz, și tot un trăsnet doborâse un salcâm, într-o curte. Mai târziu aveau să afle că și în Smârdioasa murise o bătrână care, abia întoarsă din spital, insistase să intre în șubreda bucătărie, care se prăbușise peste ea. De notat că, la ora scrierii acestor rânduri, în statisticile oficiale, Teleormanul nu figurează cu nici un deces. Dar românul e vână de om! Abia ce se potolise urgia și toată lumea ieșise la pescuit: pe șosea, pe îslaz, pe câmp. Ba, se găsisse un crap de două chile chiar în curtea unui om! La întoarcerea spre Brânceni, pe marginea șoselei, prin bălți – oameni umblând în patru label Anamaria s-a oprit să-i întrebe de sănătate (expresia se justifică mai mult că oricând). Căutau pești amețiți sau chiar morți, unii călcați de mașini (!!), pe care-i săltau direct cu sacoșa...

Au ajuns în Alexandria marți pe la ora cinci a serii. Trecuseră de două ori, dus-întors, dacă nu prin infern, sigur prin purgatoriu, doar pentru a ști dacă le sunt rudele-n viață. Curent (implicit legături telefonice) n-avea să fie vreme de o săptămână. Nu pentru că nu s-ar fi putut repara liniile – dar, cu apa-n casele oamenilor, peste nivelul prizelor, s-ar fi provocat o electrocutare-n masă!

Text: **Tudor Călin Zarojanu**
Foto: **Anamaria Stoica**

Performanță și diversitate!

Built-in - incorporabil

Dotat cu kit de încorporare, vă oferă posibilitatea de a-l monta în mobilier sau de a-l utiliza în afara lui (free-standing).

Steam Cook - Alimentele își păstrează valorile nutritive.

Crusty Cook - Vă place ca pizza să fie rumenită? Atunci încercați farfuria "Crusty" de la Samsung pentru a obține alimente crocante și delicioase.

Genco

GENCO TRADE SRL
Showroom: Bd. I.C.Brătianu 44 bis
Bl. P7, Bucuresti (Plata Unirii)
Tel: 315 17 40

SAMSUNG

Militarii români, ambas

În urma misterioasei crize a jurnaliștilor ostați, cam jumătate din opinia publică a început să se îndene spre retragerea trupelor române dislocate în afara granițelor, pe motiv că România nu ar avea nici o treabă prin deșerturile de acolo și în concluzie nu are rost să fie riscată „pentru alții” viața „băieților noștri”. Ciudat este faptul că această vehementă reacție a bizonului mioritic nu s-a produs însă după uciderea a trei militari români în sălbaticul Kandahar afgan, așa cum era de așteptat. Pe de altă parte, același bizon mioritic uită că, așa cum am luat locul trei la Eurovision datorită voturilor căpsunarilor din Spania și șantieristilor din Israel, intrarea României în NATO s-a datorat tocmai eforturilor, sângelui și transpirației „băieților noștri” în Afganistan, Irak, Kosovo, Bosnia, Congo, Burundi, Coasta de Fildeș etc. – care se dovedesc a fi cei mai credibili și eficienți ambasadori ai țării în acest moment.

Începând cu a doua jumătate a anilor '90, simțind de unde bate vântul, mii de ofițeri români, mai ales cei tineri între 30 și 40 de ani, au început să învețe în disperare limba engleză pentru a profita de imensa oportunitate de a fi trimiși la diverse cursuri în Occident (inimaginabile cu doar câțiva ani înaintea) oferite armatei române prin programul Parteneriatului pentru Pace.

Alte mii de ofițeri, subofițeri și sergenți angajați pe bază de contract au avut șansa de a câștiga un pumn de dolari (mulți în raport cu

solda sau cu salariul mediu pe economie, dar foarte puțini în raport cu furto-căstigurile practicate în aceeași perioadă în lumea politică și a afacerilor) făcându-și treaba cu o surprinzătoare responsabilitate și îndărătnicie într-un carusel de misiuni internaționale de pace sau în zeci de aplicații și exerciții NATO-PfP. Inevitabil, vechea gardă de ofițeri formați în anii '70 și '80 a început să fie înlocuită biologic de noua generație de tineri ofițeri, care, la doar 25 sau 30 de ani, au acumulat deja o solidă experiență internațională de comandă și stat major. Astfel,

culoarele MAPN și ale celorlalte comandamente ale armatei au început să freămte de foarte pragmaticii și ambițioșii ofițeri aflați într-o permanentă căutare de misiuni, cursuri sau posturi în străinătate.

Nici vorbă de angoasele și inhibițiile patriotice și naționalist-autarhice ale predecesorilor lor. Dimpotrivă, mulți ofițeri au preluat sistemul de viață și de referință valorică și morală occidental, sensibil diferit de normele balcanice, vârtos altoite de bizonul mioritic postdecembrist.

adori sau mercenari?

a fi doar penibili purtători ai reziduurilor ideologice naționalist-comuniste.

„Noi cu cine votăm?”

O uriașă confuzie și crasă necunoaștere, din categoria caragialiană a lui „Eu cu cine votez?”, s-a revărsat peste rostul trupelor române trimise în misiune peste hotare. Există lideri politici sau de opinie care, deși nu sunt capabili să discearnă între contribuțiile armatei române la misiunile în cadrul NATO (de exemplu cea din KFOR în Kosovo sau ISAF din zona

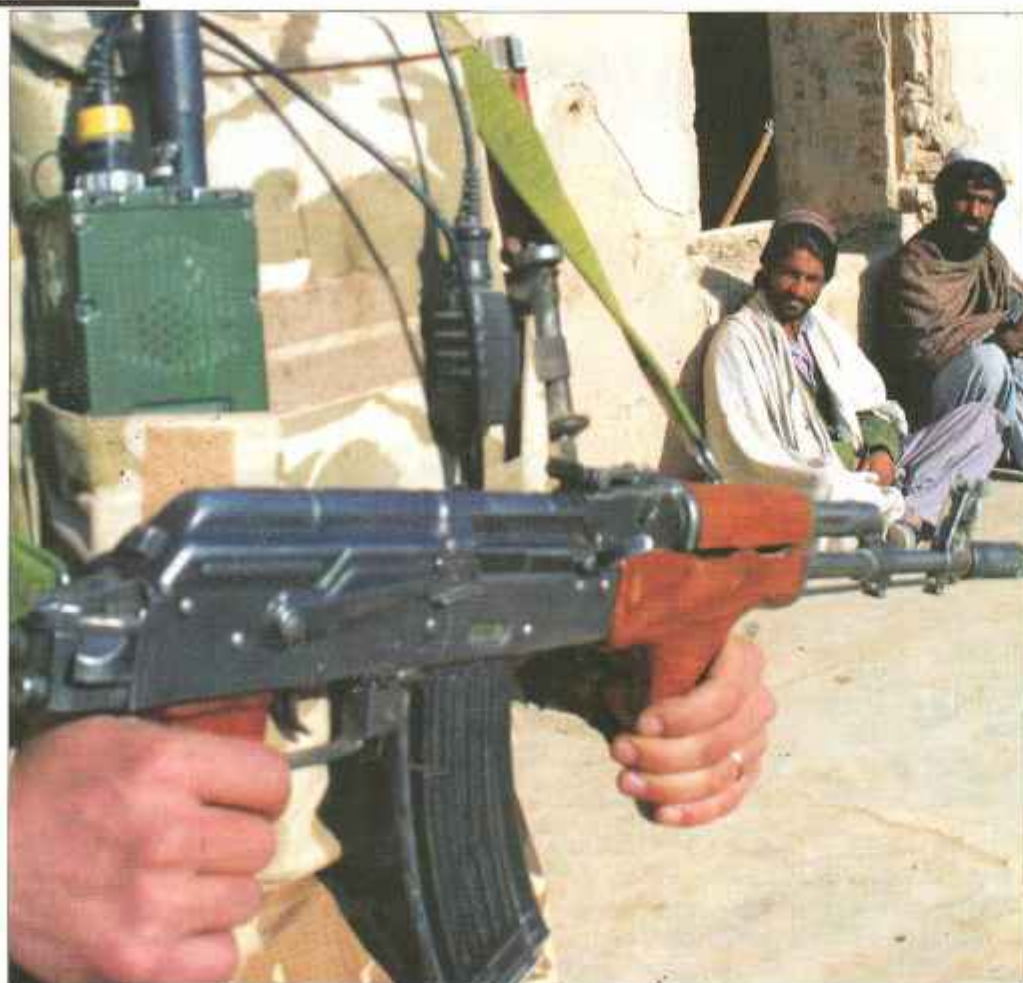
Kabulului în Afganistan) și cele de coaliție conduse de SUA (precum *Enduring Freedom* din Afganistan la Kandahar și *Iraqi Freedom* din Irak în cadrul cărora acționează și batalioanele noastre de infanterie) sau cele sub steag ONU (beretele albastre românești, care acționează ca observatori militari, în Congo, Coasta de Fildeș, Burundi etc.) sau al Uniunii Europene (actuala EUFOR din Bosnia, fostă SFOR), nu au nici o jenă în a se afișa public cu vehemente opinii și soluții pe această temă. Măcar dacă și-ar pune întrebări, precum celebrul cetățean turmentat al lui Caragiale. În aceste condiții, ce se mai poate aștepta de la bizonul mioritic anonim, adică de la omul simplu de pe stradă, cel care plătește impozite și ale cărui voturi se contorizează electoral sau statistic și pentru care acronime precum ONU, NATO, OSCE, EU, la fel ca și denumirile unor misiuni internaționale de genul UNMIK (misiunea Națiunilor Unite din Kosovo), MONUC (misiunea Națiunilor Unite din Congo) sunt cuvinte dintr-o limbă total necunoscută. Pentru toți aceștia este vorba doar de brave trupe românești trimise la grămadă peste hotare. Câți? De ce anume? În ce condiții? Puțini sunt cei care știu să răspundă, dar mulți au imensul tupeu balcanic în a-și da ostentativ și emfatic cu părerea.

În acest context, tulburătoare mi s-a părut seninătatea totalei necunoașteri a realității cu care un mioritic bizon politic a propus în plină criză a ostaticilor trimiterea de mercenari în Irak și Afganistan, în locul a ceea ce respectivul personaj părea a crede că sunt sărmani recruți luați din talpa casei. Nimic mai fals: toți militarii participanți la misiuni internaționale în teatre de operații din afara granițelor au fost și sunt deopotrivă profesioniști și voluntari, fie că este vorba despre ditamai colonelii sau simpli sergenți angajați pe bază de contract.

Mărășești, Mărăști și Oituz a fost promisiunea solemnă a regelui Ferdinand de a le da, după război, pământ și drept de vot țăranilor-soldati. În 1941-1945 motivația principală a aceluiași țăran-soldat a constat în recuperarea provinciilor românești din est (Basarabia) și din vest (Ardealul de nord-vest) răpite prin dictatul marilor puteri totalitare (Uniunea Sovietică, respectiv Germania). În sfârșit, la nivelul sergentului angajat prin contract în batalioanele de menținere a păcii din anii '90, batalioane ce au ajuns apoi să fie trimise în zone mult mai fierbinți, motivația primordială a fost tot de ordin material, respectiv diurna în dolari, care însemna un venit lunar de patru-cinci ori mai mare decât tot ce ar fi putut obține acasă. De data aceasta nu pământul era obiectivul principal, ci un apartament (fie și o garsonieră în locul unei sordide camere de cămin), o mașină, o mobilă în casă sau bani de nuntă. Motivația predominant materială a *peace-keeper*-ului sergent este o realitate valabilă peste tot în lume. Cine ar mai fi dispus să creadă că acești băieți ar accepta riscurile majore și fierberea sângelui la 50 de grade Celsius doar dintr-un sublim altruism patriotic și umanitar? La toți militarii din mai marile sau mai micile armate ale lumii participanți la astfel de misiuni, argumentul banilor este decisiv și recunoscut, în mod firesc, ca atare. Calificativul sau presupunția de „mercenari” ce le-a fost atribuită acestor profesioniști ai armatei române este pe cât de nedrept, pe atât de stupid: nedrept pentru că acești militari chiar dacă pleacă în misiune în teatre de operații de peste hotare mai ales pentru bani, ei o fac sub drapelul țării lor, aceea care îi plătește suplimentar pentru a-i susține interesele în condiții dificile și de risc; stupid, pentru că cei care l-au folosit au dovedit necunoașterea semnificației istorice a termenului și în plus s-au arătat

Din cartiere defavorizate: MAC, MAC!

Chemat la oaste sau înrolat de bună voie, soldatul sau militarul angajat pe bază de contract – MAC-ul, cum i se spune – vine în armată de la țară sau din cartierele mai defavorizate ale marilor orașe, cu speranța unui trai și al unui venit mai bun și mai sigur. Fenomenul nu este deloc nou. Unul dintre argumentele decisive ce au contribuit din plin la consolidarea moralului soldatului român în crunta iarnă din 1917 și apoi în înverșunatele bătălii din vara aceluiași an de la

Au căzut pentru România

Pierderile trupelor române în misiuni internaționale
1991 - 2005

Nr. crt.	Grad, nume, prenume	Misiunea	Data	Observații
1.	Major Dănuț Jovanov	UNIKOM - Irak-Kuweit	29.12.1994	Rănit prin împușcare în timpul unei misiuni
2.	Plt. Leontin Butnariu	UNAVEM III - Angola	1996	Decedat în accident
3.	Sg. Valentin Leoveanu	UNAVEM III - Angola	1996	Decedat în accident
4.	Cpt. Cătălin Țifrea	UNAVEM III - Angola	1997	Decedat în accident rutier
5.	Plt. Ion David	SFOR - Bosnia	1996	Rănit de o mină antipersonal
6.	Slt. Remus Brânzan	IFOR - Bosnia	1996	Decedat în accident
7.	Plt. Mihai Deleanu	SFOR - Bosnia	1997	Rănit în accident rutier
8.	Sg. Ion Filimon	SFOR - Bosnia	1997	Decedat în accident rutier
9.	M.m. Constantin Radu	SFOR - Bosnia	22.04.2001	Rănit în accident
10.	Plt. maj. Victor Ciobanu	KFOR - Kosovo	24.03.2002	Decedat în accident de muncă
11.	Cpt. Felician Farcaș	MONUC - Congo	26.04.2003	Grav rănit de o mină antitanc
12.	Slt. p.m. Iosif Silviu Fogorași	Enduring Freedom - Afganistan	11.11.2003	Ucis în misiune într-o ambuscadă talibană
13.	Slt. p.m. Mihai Anton Samuilă	Enduring Freedom - Afganistan	11.11.2003	Ucis în misiune într-o ambuscadă talibană
14.	Cpt. Florin Vuță	Iraqi Freedom - Irak	02.2004	Rănit în accident genistic
15.	Mr. Robertino Ciobanu	Iraqi Freedom - Irak		Rănit în accident
16.	Slt p.m. Marius Șonei	Enduring Freedom - Afganistan	04.2005	Ucis în atac taliban
17.	Sg. Gabriel Hanganu	Enduring Freedom - Afganistan	04.2005	Arsuri grave în urma unui atac taliban
18.	Sg. Adrian Dogaru	Enduring Freedom - Afganistan	04.2005	Rănit în atac taliban

În viața de zi cu zi

În toamna anului trecut mă întorceam de la o ceremonie militară a contingentului italian din KFOR, Kosovo. În mașina condusă de tânărul „admin” polonez, eram împreună cu un coleg, maior austriac. Ne cunoscusem în urmă cu patru luni, atunci când soarta a vrut ca eu să-i fiu șef în cadrul secției de operații informaționale din comandamentul principal al KFOR din Pristina. Acolo, în mașină, Ștefan a simțit nevoia să recunoască: „Călin, trebuie să-ți spun că, înainte de a te cunoaște pe tine și pe colegii tăi din PSYOPS, aveam o cu totul altă părere despre români. Ți-am mai povestit că eu am fost mulți ani comandant de companie lângă granița dintre Ungaria și Austria. Apoi mai era și tot ceea ce citeam prin presă și vedeam la televizor. Acum este datoria mea să le spun tuturor că românii nu sunt așa cum se vorbește uneori, ci sunt la fel de civilizați, cinstiți, cultivați și prietenoși ca și noi”.

În 2004 eram seniorul național reprezentativ al contingentului militar român din KFOR (Kosovo Force) și am avut șansa de a-i avea alături de mine pe col. Zoltan Balint - comandantul celor 115 jandarmi români ce formau unitatea de poliție specială a UNMIK, Daniel Barbu - șeful Biroului de legătură al României din Pristina și comisarul Adrian Nicolăiță - seniorul grupului de polițiști români din cadrul poliției UNMIK. Împreună cu ei, am dovedit comunității diplomatice și militare internaționale din Kosovo, de Ziua Națională a României, unitatea și coeziunea românilor aflați departe de casă printr-un ceremonial și festivități comune. Au fost trecute în revistă trupele, jandarmii au oferit spectacolul unui exercițiu demonstrativ unic în Kosovo, iar apoi toată lumea a băut pălincă, vin și bere aduse din țară, a mâncat sarmale și mici, a gustat din brânza și salamul românesc, a ascultat muzică populară, a privit imagini pitorești din ograda bizonului minoritic, s-a glumit și s-a vorbit împreună cu cei peste trei sute de români aflați în misiune în Kosovo.

În imensa tabără româno-americană din Kandahar, românii și americanii nu au încetat să se minuneze unii de alții, descoperindu-se și învățându-se unii despre alții. În bazarul admis săptămânal în tabăra de la Kandahar, micii negustori afgani de DVD-uri pirat, țigări de contrabandă, tradiționale alambicuri, haine, pălării sau flinte, săbii și pumnale vechi s-au înțeles, printr-o lege nescrisă, să negocieze prețurile, chiar până la jumătate, doar cu românii, nu și cu americanii. În schimb, românii erau atenționați că prețul pentru fiecare flecușet/souvenir cumpărat era valabil doar pentru ei și nu trebuia spus americanilor. Poate că era vorba doar de solidaritatea celor mai săraci față de aroganța celor mai bogați. Dar poate că era și expresia simpatiei localnicilor pentru o atitudine mai călduros-umană și mai puțin lucid-distantă a românașilor noștri.

text: Călin Hentea

foto: arhiva Flacăra

Ce cred românii

Cristian Grețcu, *Divertis*: „Prezența militară a României în Irak are o semnificație... semnificativă, confirmând în acest fel că țara noastră are și treabă în cadrul Alianței în care tocmai a fost primită, după ce ani de zile a cerut cu asiduitate acest lucru. Suntem parte a unei ecuații onorante de Alianță și e logic că trebuie să împărțim și responsabilitățile... Terorismul vizează prin acțiunile sale să umilească și să înspăimânte o națiune puternică, superactivă în combaterea sa... Alianța ne-a deschis ușile sale civilizate și ne-a primit ca pe niște parteneri de încredere. Credeți că, după episodul penibil al răpirii ziarștilor, ne-ar mai trebui încă o ocazie să ne facem de râs în fața lor? Aș dori să reamintesc aici că circa 60% dintre românii chestionați atunci și-au dorit ca țara să intre în NATO. Oare acum, mă întreb eu, aceiași români s-au răzgândit?... Eu, nu”.

Sergiu Nicolaescu, fost președinte al Consiliului de apărare a Senatului: „Nu trebuie să se ridice problema unei schimbări a strategiei noastre în interiorul Alianței. Trebuie să fim consecvenți cu politica noastră externă și cu angajamentele luate o dată pentru totdeauna. Nu cred că românii, după atentatele de la Londra, se simt mai amenințați, dar faptul că se iau măsuri suplimentare de protecție a populației este un lucru bun”.

Dan Suciu, redactor-șef *Banii Noștri*: „Cred că schimbarea strategiei ar arăta fie un moment de slăbiciune, fie că strategia este proastă. Politica noastră externă presupune un demers foarte strâns legat de relația cu Londra și cu Washingtonul și, o dată asumată această linie, ea trebuie continuată cu orice preț, altfel ar arăta că există sovăieli instituționale. Parteneriatul cu state aflate la limita unui război cu terorismul ar trebui să presupună, însă, eforturi mult mai mari și mult mai susținute în privința securității și securizării naționale”.

Marina Constantinescu, critic de teatru: „Mi se pare o chestiune de bun-simț să duci o strategie până la capăt, să respecti o înțelegere semnată, care s-a realizat în urma unui studiu atent, bănuiesc, un studiu care prezenta și expunerile, și pericolele, și existența posibilelor atentate. Nu e o glumă o astfel de angajare. Nu e o joacă de copii

în care, dacă ceva te-a deranjat, îți iei jucăriile și ai plecat. Terorismul este astăzi ca un balaur cu șapte capete, întins peste această planetă. Ca orice formă de manifestare a extremismului, a lipsei de toleranță, de înțelegere, a prins în rândul fanaticilor de peste tot. Mă înfloară imaginea tulburătoare pe care am văzut-o la televizor, cu cei patru linerii pășind degajat, firesc, în stația londoneză de metrou, în ultima stație a vieții multora, dar și a lor. Parcă nici un gest, nici o privire, un fior, o spaimă, o neliniște n-am zărit pe chip, într-o mișcare... Cred că trebuie să respectăm înțelegerea inițială, care s-a făcut în cunoștință de cauză. Este un gest de seriozitate, de maturitate, un gest care, cu toate consecințele dramatice și tragice, trebuie dus până la capăt. Nu pot să nu spun, însă, că există o nesiguranță pe care o simt că plutește peste tot, aici și aiurea. În decizii mici sau mari, în construirea unui plan de vacanță. Mă gândesc mereu dacă erau cei dragi mie în trenul respectiv sau în metrou sau în autobuz sau în avion. Cum ar mai fi viața mea acum? Mai știu ceva. Că nu poți abdica de la lupta cu această boală cumplită, cu terorismul. Este o luptă cu ceva invizibil, incontrolabil, care nu are legi, decât nescrise, care nu ține cont de nimic. Este lupta infernală cu forme aberante, deviate, patologice, cu absurdul. Și nu cred că, dacă s-ar retrage trupele din Irak sau s-ar răspunde altor cerințe, ar înceta. Ar dispărea setea de sânge. Ar trebui să fim mult mai solidari, să strângem rândurile, să lăsăm orgoliile și vanitățile pentru alt timp. Soluția este educarea celor mici, a noastră, a fiecăruia, zi de zi. Lecții intensive despre ce ne aseamănă și ne deosebește, despre cucerirea respectului față de celălalt, despre cultură, tradiții, ritualuri, religii. Despre om. Am ajuns pe Lună, clonăm, dar ne-am îndepărtat enorm de om. Ne cunoaștem atât de puțin...”

Dan Iancu, redactor-șef *PC Magazine*: „Nu doresc o retragere de frică și nici nu cred în «...sabia nu-l taie». Mecanismul terorii nu se oprește la o singură cerere și nici un individ, pentru care *diferit* este echivalent cu Satana, nu va face pauză pentru aplauze. Prefer ca retragerea României din Irak să fie de comun acord cu aliații după care fânjim de șase decenii. Sunt expus pentru că nu mă duc să tai gâtul musulmanilor

din cauză că niște *aparent musulmani* terorizează lumea. Sunt expus pentru că mă opun pedepsei cu moartea sau pentru că îmi pot săruta iubita pe stradă. Terorismul, în special cel care vizează copii și femei, este doar ură în stare concentrată și nu cred că alierea cu unele state este cauza-toare de probleme. Cetățenii francezi răpiți sunt contraexemplul. E foarte dificil de dat o soluție, nefiind specialist. E normal să măresc controlul, e foarte normal să încerc să lămuresc concetățenii că trebuie să regândim mecanismele libertății noastre în urma unui control sporit, deși primul impuls este acela de a dubla forțele trimise. Din păcate, o mare parte de vină aparține chiar unora dintre statele democratice care au sprijinit economic și politic anumite forțe, parind pe un soi de echilibru regional dat de parale. Poate cel mai bun lucru ar fi lămurirea musulmanilor, irlandezilor sau bascilor, că teroriștii le fac rău lor în primul rând”.

Victor Hampu, purchasing manager la o firmă privată: „Consider că trupele noastre din Irak ar trebui să rămână acolo doar atâta timp cât acest lucru este într-adevăr util intereselor României. Dacă mă simt mai expus pentru că suntem aliați cu Anglia și SUA? Nu neapărat. Cât despre soluții, pe lângă urmărirea/desființarea rețelelor teroriste este necesar un control foarte strict al substanțelor (chimice/nucleare) cu potențial de a fi folosite pentru distrugerii în masă”.

Dan Goanță, *Antena 3*: „Semnificația prezenței trupelor românești în Irak rezidă în atașamentul pentru valorile civilizației. Refuzul dictaturii și terorismului. Onoare. Responsabilitate. Da, mă simt mai expus pentru că suntem aliați cu Anglia și SUA. Lumea civilizată trebuie să răspundă terorismului exact așa cum face acum, dar cu mai multă forță și mai multă atenție la detalii. România ar trebui să-și retragă trupele când va constata, împreună cu aliații, că scopurile inițiale au fost atinse – guvern stabil, regim democratic, pacificarea facțiunilor agresive. Altminteri, despre ce vorbim? Suntem furioși că americanii nu ne-au scăpat de ruși, dar când e să apărăm același principiu, ne dăm deoparte!”

text Dana Zarojanu

The Next Generation

Anticipând canicula, clasa politică a dat în fierbere încă din timpul inundațiilor. Premierul demisionează. Sau nu. PD și PNL sunt în dispută. Sau nu. Stolo se întoarce. Sau mai bine nu. În contra curentului, ne-am gândit să vă oferim o delicatessă: cum gândesc tinerii politicieni. Pe unul îl știți bine, pe al doilea binișor, pe al treilea probabil deloc. Dar fiecare dintre ei, dincolo de doctrină, încearcă să impună un nou stil în partidele respective și în viața politică românească. De notat că toate interviurile au fost luate înainte de fierberea amintită, deci sunt cu atât mai interesante. Citiți-le ca atare. Și dați-le mai departe.

Mircea
Geoană:

„Trebuie să alegem repede un gest simbolic de ruptură cu ceea ce a reprezentat partea proastă a PSD,,

▼ **Credeți că PSD va putea recâștiga electoralul doar prin dezbateri libere și schimbări de mentalitate sau va fi nevoie și de niște gesturi-cheie?**

– M-am gândit foarte mult la acest subiect și sunt absolut convins că, dincolo de erodarea accelerată a actualei puteri, PSD mai are nevoie să întreprindă ceva pentru a redeveni credibil. Un ritual de credibilizare. Trebuie să alegem repede un gest simbolic de ruptură cu ceea ce a reprezentat partea proastă a PSD. Sunt unele lucruri care atârnă greu. O parte din acest ritual s-a produs la Congres.

– **Să punem punctul pe i: PSD își poate schimba destinul fără să sacrifice câțiva oameni cu probleme de imagine; eufemistic spus?**

– S-ar putea ca peste un an lucrurile să fie diferite, dar astăzi vă spun: sentimentul meu este că fără a face un asemenea gest ne va fi greu. Cum îl faci, cu cine începi, care este linia de demarcație – sunt lucruri puțin mai delicate. În campania electorală, Traian Băsescu a folosit în mod deliberat simbolul fasciole și vademiste de tip „țepe în Piața Victoriei”, capitalizând o imensă frustrare a opiniei publice românești care, după 15 ani, trăiește insuficient de bine și pune traiul precar pe seama politiciii venale și corupte. Și atunci, acest mesaj foarte puternic și populist a fost extrem de pragmatic. O țepă este o imagine, o poți vizualiza. Poți să-ți imaginezi un funduleț rotofel de ministru sau de politician corupt...

– **Lucru care nu s-a întâmplat!**

– Nu, dar a contat foarte mult electoral. Traian Băsescu a avut trei lucruri foarte puternice în campanie. Primul a fost această imagine, prin care prelua într-o manieră mai comestibilă mesajul lui Vadim din 2000. Noi am greșit uitând câte voturi a obținut Vadim atunci și faptul că foarte multe dintre voturile obținute pentru Ion Iliescu și poate și pentru PSD erau umarea soamei: că nu cumva țara să fie condusă de Vadim! Traian Băsescu a capitalizat într-o manieră extrem de inteligentă această chestiune. În al doilea rând, a venit cu o promisiune generică: „Să trăiți bine” cu 16% – amândouă minciuni complete. În al treilea rând, a venit cu un lucru pe care probabil că va trebui să-l facem și noi: promisiunea că în viitoarea guvernare vor fi numai fețe proaspete și oameni pentru care și eu, ca președinte de țară, pot să pun mâna-n foc că sunt nepătați. Cât de nepătați sunt cu adevărat rămâne de văzut, dar ca mesaj electoral a fost foarte tare: îi beleșc (mă scuzați!) păștia corupți, o să trăiți mai bine cu mine și veți fi conduși de oameni noi. Eu nu cred în promisiuni goale de conținut, cum ar fi „Să trăiți bine!” Poate că sunt un om prea decent pentru politică. Decât asta cu țepile sau mitralierele, prefer să spun că o să fac un sistem de justiție care să-l trimită la pușcărie pe cei corupți. Cât privește istoria cu figuri proaspete, pepinieră ca la PSD nu există nicăieri și perioada până la viitoarele alegeri o să fie o excelentă ocazie de a explora viitoarea generație de politicieni, care trebuie să înțeleagă că, în viața publică, reputația este cel mai important activ. Vorbesc cel puțin despre mine, dacă nu pot să determin ce-au făcut în trecut oamenii din partidul meu.

– **Dați-mi un termen până la care veți face gestul despre care tot vorbim!**

– (după o pauză) Cel mai târziu la viitorul Congres (peste doi ani – n.r.). Și nu va fi numai o decizie a președintelui.

– **Ce nu vă place la Traian Băsescu?**

– Mai întâi vreau să vă spun ce-mi place! În primul rând, că are aplombul de a fi foarte tranșant în ceea ce spune și ceea ce crede – pentru un politician, e un lucru foarte bun. În al doilea rând, cred că a adus Președinției un

anumit dinamism, un rol de care poate că era nevoie în această etapă de dezvoltare a României. În al treilea rând, nu pot să nu recunosc capacitatea de a comunica public. Și-a păstrat o prospețime și o vitalitate pe care trebuie să i le recunoști. În egală măsură, am o îngrijorare de fond: mi-e teamă că, deliberat sau nu, Traian Băsescu, ca tip de lider, va fi inevitabil tentat de o formulă populistă și extrem de autoritară, la limita autocrației. Nu putem să ne permitem să concentrăm excesiv de multă putere într-un singur om, trebuie să existe un control reciproc al puterilor din stat. Guvernul este acum mai puțin decât o anexă a Președinției, e un fel de siguranță din panoul

electric: trebuie să treacă pe acolo curentul, dar dacă voltagul e prea mare, poți să schimbi siguranța.

– **Asta ar putea însemna și un lucru bun: că nu este tribut ar unor obligații politice.**

– Eu spun că tot ceea ce trebuie să facem este ca România să devină mai performantă și, dacă Președintele consideră că Guvernul trebuie să aibă doar un rol de adunător de scame – facem o greșală fundamentală. Traian Băsescu este încă foarte popular și, dacă va face lucruri serioase în lupta împotriva corupției, trebuie sprijinit! Dar senzația mea este că, de fapt, planul real este acumularea de putere totală.

– **N-ați spus nimic tocmai despre domeniul în care sunteți specialist...**

– Ca să folosesc o antiteză la principală temă enunțată, mi se pare că politica externă este dezaxată. În condițiile în care miza principală este integrarea europeană, președintele țării este prizonierul unor formule mai degrabă mediatice. „Axa București-Londra-Washington” este în cel mai bun caz o glumă. O axă e făcută

din puteri comparabile! Iar în zona Mării Negre evident că avem un interes, dar în afară de retorică, în zona acțiunii concrete mare lucru nu s-a întâmplat. În zonă există acum doi lideri mai atractivi decât Traian Băsescu, cel al Ucrainei și cel al Georgiei. La noi, am senzația că este o personalizare excesivă a politicii externe, nu există nimic altceva decât ceea ce spune președintele țării. Celelalte instituții par să nu mai facă altceva decât să-i furnizeze teme. Președintele ar trebui să fie preocupat mai mult de Europa. Eu am lucrat poate mai mult decât oricine la apropierea de Statele

schimbări de mentalitate și de stil ale PSD de ce nu s-au putut produce înainte, vreme de 15 ani?

– Nu au fost ani foarte lincari, au fost și schimbări reale. Cel puțin în ultimii patru ani au existat momente de modernizare, chiar revoluționare pentru PSD de atunci. Unde probabil că se osificase puțin maniera noastră de lucru și de comunicare a fost în prea marea suprapunere între acțiunea guvernamentală și partid. În astfel de situații, partidul devine prizonierul unor obligații de comunicare și comportament ale Guvernului, care trebuie să fie mai prudent, mai eliptic, mai autoritar – pe

Unite, dar clamarea acestei politici cu tentă exclusivistă nu face bine nici Americii. Americanii n-au nevoie să batem toba atât de tare, relația României cu SUA este super-solidă!

– Cum funcționează noua conducere a PSD? S-a întâmplat vreodată ca dv. să spuneți „hăis!”, Adrian Năstase să spună „cea!” și să rămână „hăis!”?

– Nu, pentru că avem discuții în care tranșăm problemele majore.

– Mă referam la decizii operative.

– Unde sunt chestiuni de reacție rapidă, în afară de lucrurile foarte politice, este în mod firesc dreptul președintelui executiv să-și conducă departamentele conform Statutului. Sau chestiuni legate de munca organizatorică, lucruri care revin secretarului general. Unde e vorba de soluții politice, le decidem împreună. Noutatea este că nu se mai discută doar între doi-trei lideri ai partidului – ele sunt duse fie în Biroul Permanent Național, fie în Comitetul Executiv Național. În mod deliberat am transferat cele mai importante decizii la nivelul Comitetului Executiv, unde sunt foarte mulți lideri din teritoriu. Mă țin de cuvânt și aceste lucruri nu se decid într-un conclave ocult!

– Domnule Mircea Geoană, toate aceste

când partidul are nevoie de un spațiu mult mai amplu de dezbatere internă. Pe altarul eficacității am sacrificat într-o oarecare măsură dezbaterea internă. Adevăratul test este cum ne vom comporta când vom ajunge din nou la putere – singuri sau împreună cu alții.

– „Alții” pot fi oricare dintre partidele aflate azi la putere?

– În ceea ce privește o înțelegere preelectorală, mi-e greu să spun, după experiența cu PUR...

– Adică plasa pe care ați luat-o...

– ...dar în mod inevitabil, în următorii trei ani și jumătate, va fi nevoie de o nouă majoritate. Din punctul meu de vedere, ar putea fi necesară numai într-un moment de criză politică majoră – de pildă, Doamne ferește!, dacă se amână integrarea europeană, ceea ce ar fi absolut catastrofal pentru România. Dar să spună cineva că, în aceste momente, pentru că „mariajul” Alianței scârțâie, eu mă transform în ambulanță de prim-ajutor pentru un partid sau altul – nu este adevărat. Guvernarea trebuie să-și demonstreze capacitatea pe care o are sau nu o are, iar PSD să-și vadă de drumul său ca partid de opoziție. Este o perioadă de penitență, până la urmă benefică.

– Să înțeleg că, dacă nu apare o criză, PSD nu se va apuca să tatoneze PNL sau PD...

– Singurul lucru care ne poate face să ne gândim la o intrare la guvernare alături de un partid sau altul este fie un peisaj postelectoral, fie un moment de criză politică majoră.

– După ce ați devenit președinte PSD au început să zărmăie telefoanele de la prieteni uitați?

– Da, telefoanele au început să sune mai des, dar o anumită doză de oportunism sau de pragmatism poate fi înțeleasă. Ceea ce s-a schimbat cu adevărat este însă faptul că mult mai mult din timpul și energia mea se îndreaptă spre structurile din teritoriu.

– Se zicea că nu vi se potrivește „coborârea în mase” – cum vă descurcați?

– Mă descurc bine, pentru că n-am fost crescut cu lfoșe. Râdea lumea de mine, în campania pentru București, că prea brusc am vrut să trec de la geanta diplomat la cizmele de șantier – dar adevărul este că am fost și în cizme de șantier! Și cred că mi-a prins bine. Sunt absolut convins că trebuie să rămân firesc, modest, să știu să întorc un „Bună ziua!”, atât lui George Bush cât și lui nea Ion de la țară. Cred că românii sunt plictisiți de oamenii cu lfoșe.

– Dacă veți deveni „micul Cuza” al PSD nu vă temeți de represalii?

– Singurul lucru de care îmi este teamă este ca lumea să spună „Și Mircea Geoană e la fel ca toți ceilalți politicieni”. Din două rele, riscul de a provoca sau de a avea neplăceri, respectiv de a te complăce într-o situație călduță – aleg fără discuție complicațiile. Și, până la urmă, și dacă nu reușim, rămâne faptul că măcar am încercat ceva de care are mare nevoie și PSD, și România. Culmea este că (pauză lungă)... culmea este că succesul probabil o să fie mult mai apropiat și mult mai masiv decât crede lumea!

intervi cu Tudor Călin Zorojanu

deputat PD Maria Iacob Ridzi: „Dacă ne uităm la CV-urile tuturor, sunt foarte mulți cei care ar trebui să facă un pas înapoi”

– Sunteți singurul reprezentant al Văii Jiului în Camera Deputaților. Cum vedeți mineriadele?

– Din păcate acea zonă are încă o problemă de imagine. Când vorbești despre Valea Jiului îți amintești de acele momente de acum cincisprezece ani. Eu aveam fix treisprezece ani și deși nu înțelegeam foarte mult din ceea ce se întâmplă, eram totuși suficient de mare ca să-mi dau seama că ceva nu este în regulă: că minierii sunt manipulați. Acum sunt convinsă de acest lucru. Este dureros că au fost folosiți ca masă de manevră pentru a încerca să restabilească ordinea în București. Cu ceea ce nu sunt de acord, însă, este faptul că, acum, copiii acelor oameni trebuie să sufere. Între timp oamenii aceia s-au schimbat.

– Ați avut o activitate parlamentară foarte serioasă.

– În aceste luni de când sunt deputată am participat la elaborarea a nouă proiecte de legi. O mare parte dintre ele s-au născut ca urmare a audiențelor parlamentare pe care eu, spre deosebire de alți parlamentari, le și țin. Un exemplu este eliminarea taxei privind scoaterea din circuitul agricol a terenurilor care au trecut în intravilan după ianuarie 1990. În prezent se plătește între 200% și 400%. Legea este prinsă în pachetul de legi pentru agricultură. Legile pentru tineri au luat naștere ca urmare a promisiunilor electorale. Sunt prezente în capitolul 21 din programul de guvernare. Este vorba în primul rând de o lege cadru a tinerilor, care are regim de urgență datorită integrării în UE. O alta privind insti-

tuirea unor centre de informare și consiliere pentru tineri, una privind fondul național pentru tineri precum și ultima referitoare la investițiile pentru căminele studențești private. Pachetul este deschis, lucrăm acum la încă două legi. Este prima oară în cincisprezece ani când în Parlamentul României se inițiază asemenea proiecte.

– Sunteți unul dintre autorii Legii pentru protecția minorilor, care a suscitat multe comentarii.

– Nu exista nici o amendă sau contravenție împotriva celor care au sub 18 ani și consumă alcool, tutun sau droguri. Prin această lege ne dorim să găsim o variantă prin care tinerii să capete teamă înainte de a face astfel de lucruri. Ultima cercetare pe această temă arată că patru din cinci tineri consumă băuturi alcoolice. Și dacă unele dintre aceste aspecte sunt deja reglementate, noi venim și cu ceva în plus, un articol prin care li se interzice tinerilor sub 16 ani să meargă în discotecă neînsoțiți de părinți, iar tinerilor sub 18 ani le va fi interzis să-și facă tatuaje sau piercing fără acordul părinților. Expunerea de motive a fost susținută pe comparații cu SUA, China, Canada, Marea Britanie.

– Cum vedeți integrarea României în UE?

– Cei care vin, și nu se arată convinși, văd doar Bucureștiul, ar trebui să meargă și în țară pentru a se convinge că noi chiar am făcut progrese foarte mari în ultima perioadă. Am încredere că îi vom convinge să nu aplice clauza de salvagardare și că ne vom integra la 1 ianuarie 2007. Și acolo interesele sunt mari.

Am fost la Strasbourg într-un grup de lobby al Parlamentului României pe 13 aprilie când a fost votat în Parlamentul European avizul asupra tratatului de aderare și am văzut că sunt practic nemulțumiri între membrii Comisiei și europarlamentari și că dacă noi suntem agreați de unii dintre ei, ceilalți ajung să se poarte ca și cum eu aș avea probleme cu dumneavoastră și atunci vă pedepsesc copilul. Sunt foarte multe lucruri de spus pe această temă.

– Cum vă descurcați ca femeie în Parlament?

– Bărbații care fac parte din noua generație de politicieni au o altfel de atitudine în ceea ce privește prezența femeilor în politică, le apreciază mai mult. Cei alții care au depășit o anumită vârstă bărfesc foarte mult, ceea ce mie nu-mi place. Urăsc bărfa. Tot timpul inventează povești și mă deranjează când numele meu este implicat sau rostit în contexte neadevărate. Mulți dintre parlamentarii cu vechime simt venirea femeilor în politică drept un pericol. În loc să-și vadă de cariera lor, să alege alături de tine, ei se gândesc cum să-ți pună piedică pentru a nu mai fi nevoiți să alege atât de tare.

– Care e motivul pentru care se simt vulnerabili?

– De la o anumită vârstă încetezi să mai studiezi prea mult. Dacă ne uităm la CV-urile tuturor, sunt și dintre cei mai în vârstă mulți demni de admirat, dar sunt și foarte mulți care ar trebui să facă un pas înapoi. Traian Băsescu a acordat o șansă tinerilor, a avut o atitudine generoasă față de noua generație de oameni politici. Astfel am ajuns ca în grupul deputaților democrați din cei 44 de parlamentari, 35 sunt oameni noi. Eu sunt cea mai tânără femeie din Parlament, iar cel mai tânăr bărbat parlamentar este tot de la PD.

– Victor Ponta mi-a spus că relația dintre politicienii tineri din diverse partide este mult mai desținsă decât între celelalte generații. Dinspre PD cum se vede?

– Nu chiar la fel. În PSD există tineri care încearcă să urmeze exemplul negativ al unor persoane din acest partid și nu pe al celor care merită să fie urmați. Eu chiar am avut o mare dezamăgire cu deputatul PSD de Hunedoara Cosmin Nicula, care are treizeci și ceva de ani, ca urmare a unei dispute pe un proiect de lege. Argumentele lui ieșeau cu totul din sfera politicii prin tipul de acuzații pe care mi le-a adus.

– Pentru cât timp ați intrat în politică?

– Pentru atâta timp cât va fi nevoie de mine, pentru atâta timp cât pot să ajut. După ce am reușit să îmi asigur mie și familiei mele un nivel de trai decent vreau același lucru pentru toate familiile din România. Vă asigur că se poate. Și eu am pornit de la puțin. Noi, când ne-am căsătorit, am cumpărat un apartament de trei camere și am mobilat dormitorul și bucătăria, anul trecut am reușit să mobiliăm și ultima cameră. Când nu muncești pentru banii pe care îi primești nu știi să îi apreciezi. Eu am învățat să apreciez și munca altora.

interviul de Dana Zarojanu

deputat PNL

Cristian Boureanu:

„Celor din noua generație li se pare foarte firesc să arate cum sunt ei și ca oameni”

– V-ați născut la Lusaka, în Zambia!

– Așa a vrut Dumnezeu. Al mei au fost ingineri geologi și având rezultate importante au lucrat doi ani și în Zambia.

– Cum ați intrat în PNL?

– Am ajuns aici în 1995, când, după mai mulți ani în care nu aveam altceva în cap decât să plec din țară, dacă se putea în SUA, și după mai multe tentative, între care în 1994 o emigrare de câteva luni în Africa de Sud, m-am hotărât în final să rămân în țară. Atunci am făcut trei lucruri: m-am tuns, mi-am deschis o afacere și m-am înscris în PNL, dar ca simplu membru, pur și simplu m-am gândit că, dacă tot rămân în țară, să pun și eu umărul la ceva.

– Sunteți și un om de afaceri.

– Foarte mult timp lumea, în România, s-a ferit să spună că afacerile au legătură cu politica. În orice țară din lume politica este influențată de mediul de afaceri și mediul de afaceri este influențat de ceea ce se întâmplă în politică. Eu sunt mândru că sunt om de afaceri. În toate firmele pe care le am, eu am angajat primul om. Având în vedere că în 2001, la 28 de ani, am fost ales vicepreședinte PNL, într-un birou de cincisprezece oameni, am început să las afacerile pe mâna partenerilor, în unele firme sunt asociat cu fratele meu, în altele sunt doar acționar.

– Ca un om care a reușit pe mai multe planuri, cum vă explicați că în România există încă mulți tineri care trăiesc la limita supraviețuirii?

– Acum sună ușor, dar îmi amintesc că în '90 eram în liceu și vindeam ziare. Aveam niște

scandaluri cu mama, Dumnezeu s-o odihnească, ea plângea tot timpul că ea are facultate, tata are facultate și eu am ajuns să vând ziare pe stradă. Am spălat parbrize. Atunci era ceva unic în România, văzusem într-un film și mi-am zis: uite ce idee bună să facem niște bani de vacanță. Eram elev la Liceul de informatică din București. Primii bani serioși pe care i-am făcut au fost dintr-un comision după ce am vândut un *Lăstun*. Bani cu care am fugit în Africa de Sud. Azi îmi aduc aminte cu plăcere și pot să spun că am aplicat *american dream* în România. Sunt încă foarte mulți oameni săraci, care nu au reușit să supraviețuiască tranziției. Practic România este ruptă în două. Cei care duc România mai departe sunt cei din sectorul privat, cei care s-au adaptat, cei care știu să supraviețuiască fără ajutorul statului.

– PNL și PD au adus mult mai mulți tineri în Parlament decât au fost vreodată. A condus acest lucru la vreo schimbare?

– În PNL noi am făcut două lucruri simultan: am înnoit 80% dintre parlamentari cu oameni care nu au mai fost în Parlamentul României și, în al doilea rând, o treime dintre ei sunt tineri sub treizeci de ani. Nu poți să schimbi parlamentul român peste noapte, dar în mod sigur cei care au venit acum sunt mai plini de inițiativă, sunt mult mai puțin dispuși la compromisuri, sunt oameni care atunci când sistemul nu funcționează știu să spună nu și să se impună. Foarte mulți dintre ei provin din sectorul privat, nu mai vorbesc că sunt educați după revoluție în cea mai mare parte, unii din-

tre ei au studiat în străinătate. Atunci tot ceea ce se întâmplă, de la modul de funcționare a Parlamentului, la atitudinea lor față de schimbare, față de legislație are un suflu nou.

– Ați fost invitat în Parlamentul European și ați vorbit în numele României. Cum îi vedeți pe parlamentarii europeni? Ne dau vreo șansă?

– Categorie, la nivel de decizie politică România este dorită în UE și acest lucru a fost stabilit deja cu ani în urmă. Ceea ce trebuie noi să înțelegem este că acest lucru nu se poate face oricum. În Parlamentul European am simțit că politica se face la alt nivel. Problemele sunt mult mai serios dezbătute, experiența politică a tuturor celor din Parlament este mult mai mare. Este un sistem care funcționează. Totuși, nu e o lume care să îmi placă foarte mult. Am și refuzat să merg parlamentar european. Au fost mai multe motive, cele politice sunt foarte simple, eu am fost locul întâi la Argeș, practic am tras întreaga listă. Am luat județul când avea trei la sută și după alegeri a ajuns al paisprezecelea pe țară. Nu cred că aş putea să-mi iau valiza și să plec, mai ales că cei care se vor duce în Parlamentul European nu vor trebui să se mulțumească cu o săptămână pe lună. Și, nu în ultimul rând, nu mă simt atras de birocrăția de la Bruxelles, poate e și o problemă de vârstă, poate de temperament, de fire.

– Aveți o viață mondenă, iar numele dv. apare deseori alături de cel al unor vedete de televiziune sau din showbiz. Influențează acest lucru activitatea politicianului?

– Cred că procesul a fost invers, întâi am început să devin cunoscut ca om politic și automat am intrat în atenția presei și pe subiectele acestea legate de monden. Cunosc multe personalități din muzică, chiar și din media și din campania electorală. Oamenii politici și vedetele mondene se întâlnesc și, normal că se salută, stau de vorbă, astfel devin atracție pentru paparazzi. Nu pot să spun că este ușor, totdeauna îmi propun să nu fiu stresat în comportament pentru că nu poți să te prefaci toată viața. Cred că cel mai bine este să-ți obișnuiești pe cei din media cu feiul tău de a fi. Deputatul Cristian Boureanu schiază prin pădure în zăpada afănată sau îi place să alerge cu mașinile la *Camel Trophy*. Ăla e deputatul Boureanu. Probabil altul deputat îi place să cânte la vioară și să scrie poezii. Nu e nimic șocant în asta. Cred că șocant este când prima oară media și cititorii descoperă că oamenii politici sunt și ei oameni. Celor din noua generație li se pare foarte firesc să arate cum sunt ei și ca oameni.

– Pentru cât timp v-ați pregătit să rămâneți în politică?

– Nu mi-am făcut un plan, dar mă rog să-mi dea Dumnezeu atâta minte ca să stau în politică atâta timp cât sunt dorit.

intervi cu Dana Zorojanu

foto Octavian Tîbăr

MICUL TĂU CINEMATOGRAF DE ACASĂ

STAR
MOVIE
DIRECTOR

SCENE

TAKE

ROLL

DATE

SOUND

CU TVR2, TELEVIZORUL TĂU E UN
CINEMATOGRAF MAI MIC.

Proiecția de seară e unică!

Cele mai bune filme sunt la TVR2

de luni până vineri,
de la ora 22:15

sâmbătă și duminică
de la ora 23:00

recrează lumea filmului tău

Droguri de Zăbrăuți

A început ca un loc al pierzaniei unde orice amărât putea să găsească un acoperiș deasupra capului în încercarea disperată de a supraviețui. Era ca o oază de mizerie în mijlocul unui oraș prea grăbit să observe care sunt problemele sale. Zăbrăuți-ul a devenit ceea ce nimeni nu se gândea vreodată că se va dezvolta în București. În pâlcul de blocuri care alcătuiesc cel mai cunoscut ghetou al Capitalei se ascund oameni cu vise, dorințe și sentimente acoperite de murdăria în care au fost aruncați de soartă. Pentru a scăpa de acolo există o singură șansă - drogurile. Pe de o parte, ele îi ajută pe locuitorii acestei insule de gunoi să iasă dintre clădirile gri și să intre într-o lume a viselor, iar pe de cealaltă parte, reprezintă singura sursă de îmbogățire pentru locuitorii zonei. Ei nu riscă nimic, iar vânzarea unei doze îi poate ajuta să pună ceva pe masă și să se gândească la faptul că poate vor avea vreodată ocazia să se ridice deasupra noroiului în care au fost aruncați de viață.

Nimeni nu se chinuie să aplice legea în Zăbrăuți pentru că nu există o pedeapsă mai mare pentru locuitorii acestui ghetou decât faptul că pur și simplu locuiesc acolo. În pușcărie ar putea să fie mai cald și mai bine decât în acele locuri, iar o amenza nu îi sperie deloc pe locuitorii de pe strada Zăbrăuți. Primesc multe amenzi, dar majoritatea nu au o identitate, nu au un domiciliu și nici nu există pentru un sistem social care a uitat de această zonă.

reportaj

Zona defavorizată

Ultima statistică făcută de oamenii legii arată că peste 60 de procente din oamenii din Zăbrăuți nu există pentru de ce să își dorească un act de identitate. Din când în când, poliția îi mai ridică de pe străzi și le face câte o ca. O altă statistică apărută în 2001 releva faptul că 90% dintre mo

Zăbrăuțiul este un fel de parazit imens care trăiește în interiorul unui organism bolnav. Din transformatorul care se află în capătul străzii se ridică un păienjenis de fire. Nimeni nu plătește curentul electric. De fiecare dată, câte un bulibaș mai cu staif vine cu reprezentanții *Electrica*, rupe firele, trage altele noi și le promite oamenilor de la firmă că românii din zonă își vor plăti datoriile, dar peste câteva luni, când blocurile gri din Zăbrăuți sunt deconectate de la rețeaua de electricitate, firele clandestine apar ca din pământ.

Ele sunt încadrate perfect în peisaj. Par a fi o plasă care tînuiește la pământ visele oamenilor spre mai bine. Cablul tv ar avea aceeași soartă, numai că nici o companie nu s-a încumetat să ajungă până în zona respectivă. De altfel oamenii de acolo nici nu au nevoie de televizor pentru că imaginile din altă lume le-ar spori suferința.

Nici apa nu este plătită de populația ghetoului, dar acest aspect nu are cum să fie reglementat și nimeni nu a încercat vreodată să îi lase pe acești oameni fără apă rece. De apă caldă nici nu poate fi vorba, dar oricum, nimănui nu îi arde să se spele în acele locuri.

Construite inițial pentru șoferii de autobuz de la ITB, blocurile care alcătuiesc inima Zăbrăuțiului au ajuns să fie acum ocupate numai de romi. Scările de la intrarea în imobile sunt mâncate de vreme, iar ușile nu mai sunt de mult la locul lor făcând ca intrările să arate ca niște guri imense care atrag în infern pe oricine trece prin fața lor. În hol, pereții arată ca ai unei cazemate transformată în closet public, iar culoarul de acces spre garsoniere este la fel cu cel al unei pușcării din secolul trecut. Noaptea e întuneric. Mirosul apăsător de marijuana este amestecat cu cel de excremente. Nimeni nu ar vrea să treacă printr-un astfel de loc, dar locatarii blocurilor din ghetou nu au altă alternativă. Ei sunt „condamnați” să trăiască în acel loc și să nu îl poată părăsi decât în coșciug sau în duba poliției.

Din patru în patru ani politicienii își aduc aminte de Zăbrăuți, se duc și vizitează locul, dar uită la fel de repede de el în momentul în care realizează că aproape nimeni de acolo nu are drept de vot. La un moment dat, Marian Vanghelie, primarul Sectorului 5, a spus chiar că intenționează să declare ghetoul - zonă defavorizată. Ar fi fost singura astfel de regiune care se află la mai puțin de cinci kilometri de centrul

Capitalei. În 2004, secretarul de stat din departamentul pentru Relații Interetnice, Cristian Jura, spunea că Executivul dorește să demareze un proiect european destinat celei mai periculoase zone din România. O lege în această zonă ar fi o premieră și ar încerca să fie mai puternică decât legile care guvernează în mod normal aceste locuri: legea străzii. Nimic până în acest moment nu i-a supus pe locuitorii ghetoului. Cu toate acestea, oamenii aproape că nu doresc să se implice cineva în „țara” lor. Atunci când vine poliția să mai ridice pe cineva, sute de persoane coboară în stradă și se opun,

**Oameni
fără
identitate**

când lucrătorii de la *Electrica* vor să deconecteze cablurile legate ilegal la rețea sunt agresați de locuitorii ghetoului, iar în momentele în care cineva se avântă pe străduțele mici din buza Ferentariului nu are nici o șansă de scăpare.

Locuitorii Zăbrăuțiului par a fi trași la indigo. Aceleași priviri reci și lipsite de speranță, aceleași povești triste și aceleași fapte penale. Mai toți și-au petrecut anii copilăriei pe lângă școlile care sunt cele mai apropiate de cartier.

Acolo ei nu au învățat, dar au așteptat cu interes pauzele elevilor pentru a-i tâlhări cu aței aer nevinovat pe care un copil infractor îl poate avea când face așa ceva. „Eu am mâncat numai de la copiii de barosani de la școală”, spune Gagarin, un tânăr de vreo 20 de ani care acum abia a ieșit de la pușcărie. Își amintește cu plăcere de vremurile în care era copil. „Când nu găseam fraieri care să ne dea banii de acasă, luam câte o oglindă de pe la vreo mașină, cât să ne ajungă să

din inima Capitalei

societate. Ei nu au acte și nici nu vor să își facă. Nimeni nu pare interesat de ei, iar locuitorii acestui ghetou nu au rite provizorie de identitate pentru a le da o amendă, amendă pe care oricum nimeni nu o va plăti vreodată. mii din această zonă au ocupat abuziv locuințele în care trăiesc.

El a fost cel mai mare din familie și din puștii de generația sa. Nu știe cum e să joci fotbal sau *pitulușu*, dar cunoaște cum se face o bilă de heroină sau cum se topește *China White* pentru a fi injectată. „La douăzeci de ani am luat pentru prima dată niște bile să le vând pe stradă. Am stat câteva ore, dar nu a venit nimeni la mine, așa că m-am dus la o școală unde știam eu că sunt copii cu bani și i-am bătut până au cumpărat toate alea”, spune băiatul. Până la urmă a ajuns și el să consume. Nimic important... oricum aproape jumătate dintre locuitorii acestei zone fumează frecvent heroină. „Îmi rămăneau bile și le luam eu, pentru că aveam bani. Era bine că, dacă mă lua garda, spuneam că sunt drogat și îmi dădea drumu' repede”, explică Gagarin. El nu poate să spună exact de la cine lua drogurile pentru că toată lumea vinde și cumpără heroină, iar sursa exactă care

**Poveste
fără
sfârșit**

ben și noi o bere și să fumăm o țigară. Le era frică și la profesori de noi”, povestește el spunând că prima bere a băut-o la 7 ani.

Odată cu vremea lucrurile au devenit însă de altă natură. „Aveam trei surori și doi frați mai mici. Pe femei le-am dat la un țigan din Giulești să le scoată la treabă, iar pe ăia mici i-am trimis la Universitate să cerșească”, istorisește Gagarin nonșalant ca și când ar vorbi despre felul în care și-a plasat banii pe piața de capital.

aprovizionează Zăbrăuțiul este aproape necunoscută. Heroina este un fel de valută forte pentru locuitorii acestei zone și pe nimeni nu interesează de unde este marfa atâta vreme cât cumpărători sunt din plin. Anul trecut jandarmii au ridicat din cartier chiar pe fiica unui diplomat român care se dusese în Zăbrăuți să își cumpere heroină. Cine are impresia că poate să supraviețuiască fără a se implica în traficul de heroină alege să lucreze în zecile de fabrici clan-

destine care își desfășoară activitatea în Ferentari. Patronii fabricilor ilegale de alcool din acea zonă câștigă o mulțime de bani. Pe de o parte, ei reușesc să nu plătească taxe pentru că nimeni nu știe despre existența fabricuțelor lor amenajate ca pe vremea prohibiției din Chicago, iar pe de altă parte, pentru că muncitorii provin în marea lor majoritate din aceste zone aflate la limita civilizației. Cel mai puternic semnal de alarmă a fost tras de o tragedie de proporții petrecută în urmă cu cinci ani. În seara zilei de 21 iunie 2000 mai mulți tineri cu vârste între 15 și 20 de ani au început să ajungă la spital cu arsuri grave. Imediat poliția a fost alertată, iar lumea a putut descoperi o realitate tristă.

Pe Calea Ferentari, la numărul 116, într-o casă funcționa o fabrică de alcool clandestină care a explodat odată cu angajații care lucrau acolo. Pentru a se ascunde de autorități, patronii efectuau operațiuni numai noaptea, iar angajații, în marea lor majoritate cu vârste cuprinse între 15 și 20 de ani, erau puși să țină geamurile închise pentru ca mirosul să nu dea de gol activitatea infracțională care se petrecea acolo. Acești oameni care lucrau la negru și primeau în jur de doi dolari pentru o

noapte petrecută în aburii de alcool și în căldura insuportabilă produsă de cazanele enorme au fost cel mai viu exemplu că pentru locuitorii Zăbrăuțiului alternativele sunt puține. După câteva zile de chin prin spitale, opt persoane au murit în urma arsurilor, iar alte opt au rămas marcate pe viață. Televiziunile au prezentat imagini cutremurătoare și au făcut ca o țară întreagă să privească spre realitățile crude din Zăbrăuți. Cartierul a fost cuprins de tristețe, dar treburile cotidiene au făcut ca morții din fabrica de alcool să fie uitați, mai întâi de autoritățile care se bătuseră cu pumnii în piept că vor rezolva situația, apoi de familiile prea preocupate să își asigure viața de zi cu zi. Mulți spun că patronii distileriei clandestine au scăpat pentru că au descoperit victimele, dar oare care a fost valoarea de piață a unui suflet din Zăbrăuți?

Int. **Mihai Belu**
Foto: **Robert Hanciarac**

Apa vie

fabricată în România

Să te vindeci de aproape orice boală, inclusiv de cancer. Să nu te mai îmbolnăvești de nimic, niciodată. Și să trăiești mai mult decât veacul. Eheil, vise...

Nu. Pentru toate acestea este suficient un singur lucru: să-ți alegi bine apa pe care o bei.

Pare o glumă, dar nu este. „Apa vie” din basmele populare există. Și în stare naturală, și fabricată de mâna omului. Mai mult, se găsește deja de vânzare, în multe țări, ba chiar și în România. Trebuie doar să știi. Să știi că rezultatele cercetărilor sunt incredibile.

La începutul anilor '90, cercetătorii au observat că în Himalaya trăiesc cei mai mulți dintre oamenii care depășesc sută de ani. Mai mult decât atât, localnicii se îmbolnăvesc foarte rar. S-a încercat explicarea fenomenului prin faptul că la 4.000 de metri microbii sunt mult mai rari, iar radiația în ultraviolete este dezinfectantă, dar s-a constatat că și populația de la 800 m beneficiază de aceleași avantaje. Singurul element comun între 4.000 și 800 de metri rămâne apa scursă din ghețari. Analiza acesteia a arătat că are o concentrație redusă în deuteriu, mai exact 60 ppm (părți per milion) față de 150 ppm, cât are restul apei de pe globul pământesc, indiferent dacă este de suprafață, de adâncime sau chiar în corpurile vii. Apa „sărăcită în deuteriu” se mai poate regăsi ca reziduu al apei grele, folosite pentru reacțiile nucleare, dar singura sursă naturală de „apă vie”, cum este denumită popular, rămâne Himalaya.

Cei mai bătrâni șobolani din lume

În România, cercetările au început în anul 2000 de către profesorul Nicolae Manolescu, medic veterinar, și echipa lui. Două loturi de șobolani au fost inoculați cu tumori canceroase. Din lotul celor care au băut apă normală n-a existat nici un supraviețuitor. Cu „apa vie” au fost salvați treizeci la sută. „În 40 de ani de oncologie nu am văzut nici un remediu pentru aceste tumori, sunt forme extraordinar de virulente de cancer la șobolani, cărora nimic nu le-a venit de hac până acum. Pentru că rezultatul a fost atât de spectaculos, am repetat de două ori, o dată te poți păcăli, dar nu poți să cazi de două ori peste exact aceleași cifre!”, spune profesorul Manolescu. Cât timp au băut șobolanii apă săracită în deuteriu? O lună înainte de inoculare și după aceea toată viața. Toți cei treizeci de șobolani s-au vindecat, tumorile

au dispărut și nu s-au înregistrat recidive.

Și asta nu e totul! Un șobolan trăiește în medie trei ani, iar perioada optimă de împerechere este de până la doi ani. „Am ajuns să obținem șobolani care au vârsta de cinci ani, pe care, dacă o transformi la om, obții un individ ca acela din Himalaya: o sută de ani! În plus, am vrut să verific procrearea. Am făcut trei loturi: «babe» cu «striperi», adică femele de cinci ani cu masculii de un an – și au făcut puil! Nu zece, dar doi viabili, care au crescut. Un alt lot de «babalăci» cu «studente» (masculi de cinci ani cu femele de un an) – și au făcut puil! Și, în ultimul lot, bătrâni cu bătrâne, care au făcut la rândul lor puil! Concluzia este că geriatra poate să fie o mare beneficiară a „apei vie”, dar e riscant să afirmi pe baze științifice cum decurg lucrurile în afara celor studiate pe șobolani, câini și pisici.

Dacă vă iubiți animalul

Emilia Balint, medic veterinar, din echipa profesorului Manolescu, a preluat concluziile experimentelor făcute pe animale de laborator și a continuat studiul pe cele de companie. „Am făcut experimente pe animale tinere, cărora le-am urmărit ritmul de creștere, rata îmbolnăvirilor, și ne-am dat seama că au o imunitate foarte bună și nu se mai îmbolnăvesc de boli infecțioase și metabolice caracteristice perioadei de tinerețe. Apoi am tratat animale cu boli cronice grele. Un lot a fost tratat doar cu apă săracită în deuteriu, pentru al doilea s-au folosit tratamentele clasice împreună cu această apă și un lot a fost tratat doar cu medicamentele clasice. Animalele au fost ținute sub observație prin diferite examene paraclinice, de laborator, ale sângelui, radiografii, ecografii – toate investigațiile specifice fiecărei boli în parte. Ultimul lot a fost format din câini și pisici cu vârsta peste zece ani. În acest caz au fost luate în considerare dermopatii, boli cronice ale ficatului, ale rinichilor, dureri osteoarticulare. Paleta bolilor a fost foarte largă și am ajuns la concluzia că apa săracită în deuteriu este un extraordinar adjuvant terapeutic și chiar, în unele forme ale bolilor, a însănoșit singură animalul.”

Câini și pisici vindecați de cancer

O altă categorie care a fost studiată este cea a animalelor diagnosticate cu diverse forme de cancer și tratate cu citostatice: dacă se consumă în paralel apa de 60 ppm deuteriu, ea anihilează efectele secundare negative ale citostaticelor! După orice citostatic, la fel ca și omul, animalul devine apatic, nu mai

are poftă de mâncare, îi cade părul. Ei, bine, aceste efecte nu s-au mai constatat! De altfel, în general, câini care se mai trezeau doar ca să mănânce și să bea apă, după tratament și-au ulmit proprietarii, care au declarat că animalul a întinerit. Emilia Balint subliniază că la om poate funcționa și efectul placebo, de aceea rezultatele terapiei la animale sunt cu atât mai reale. Au existat proprietari de animale cu diagnostic de cancer (limfoame maligne și leucemii) care nu au vrut să-și supună animalul la un tratament cu citostatice și au optat doar pentru consumul de apă săracită în deuteriu. Unele dintre aceste animale s-au însănoșit spectaculos și li s-a prelungit viața cu doi până la patru ani. Un pechinéz diagnosticat cu cancer la începutul lui 2000 s-a însănoșit și stăpânii nu vor să-l mai dea apă de la robinet

de teamă că ar putea recidiva forma de cancer.

Cât privește pisicile, Emilia Balint a tratat una în vârstă de 18 ani. În mod normal, la vârsta asta o pisică are imunitatea la pământ, drept care avea tot felul de boli de piele, cu blănița încălțată și onctuoasă. După numai trei săptămâni de consum al acestei ape, a început să-și lăcească blana și să devină mult mai zgâmbie. Stăpânii de animale care au încercat, nu mai renunță la „apa vie”.

Apa săracită în deuteriu se găsește deja și în farmaciile veterinare românești. Câinii și pisicile ar fi refuzat-o dacă nu le-ar fi plăcut sau dacă nu ar fi simțit că are un efect benefic asupra organismului. Or, nu s-a întâmplat ca vreun proprietar să semnaleze că animalul lui a refuzat apa. Fabrica de apă grea de la Râmnicu-Vâlcea a primit autorizația de

Emilia Balint este șef de lucrări Facultatea de medicină veterinară București. Doctor în medicină, specialitatea medicină veterinară. A obținut, în colaborare, trei brevete de invenție referitoare la apa cu conținut redus de deuteriu, toate distinse cu medalii la Salonul Mondial de Invenții de la Bruxelles. Cercetările sale s-au finalizat cu obținerea produsului veterinar Aqua Forte, apă potabilă săracită în deuteriu.

comercializare a apei sărăcite în deuteriu, la un preț de 65.000 de lei pe litru. E mult? Depinde cât ți-neți la sănătatea animaluțului dv.

Anti-bomba nucleară

Cum rezultatele legate de chimioterapie sunt extraordinare, se va realiza o nouă cercetare doar pe acest subiect, în colaborare cu Institutul oncologic și cel de medicină comparată, cu scopul de a se ajunge la omologarea terapiei și pentru om. „Foarte mulți proprietari de animale întreabă dacă pot să bea și ei. Până nu vor fi cercetate efectele pe organismul uman, nu poate fi consumată de oameni”, precizează Emilia Balint. Dar e numai o chestiune de timp. După Nicolae Manolescu, „marele beneficiar va fi gerontologia: pe locul al doilea, bolile de uzură articulară, osteoarticulară, musculară, colagenozele, diabetul; abia apoi cancerul și efectele radioterapiei.” Culmea este că există cercetări secrete privind „amendarea” fenomenelor atomice: consumul de „apă vie” ar putea anula efectul radiațiilor nucleare! „Ne aflăm doar la început, efectele sunt mult mai mari și încă nu sunt cunoscute. Cred că mie și colectivului meu ne mai trebuie vreo cinci ani, pe lângă cei trecuți, ca să pot avea un tablou complet”, conchide profesorul.

La rândul ei, Emilia Balint spune: „O să fiu superîncântată când o să începem proiectul de cercetare pe om și o să putem convinge lumea că această apă este extraordinar de bună.” Membranele din interiorul organismului sunt permeabile și, dacă de o parte și de alta se găsesc lichide cu concentrații diferite, cea mai mare se va uniformiza. Rezultatul optim se obține când apa din organism, intracelulară și extracelulară, este înlocuită cu apă sărăcită în deuteriu. În afara omologării, mai e problema inerției. „Pe animal pot să-l determin să bea exclusiv această apă, dar pe om nu poți să-l oblige, ci doar să-l sfătuești, așa că nu ai nicio dată un control complet asupra tratamentului.”

Căci e vorba de a consuma exclusiv această apă, inclusiv pentru gătit, ceai, cafea...

Institutul de gerontologie spune că nu se poate angaja într-un proiect comun, pentru că bolnavii stau la ei cel mult două săptămâni sub supraveghere după care pleacă acasă și nimeni nu mai poate ști ce fac. Pe de altă parte, prețul este foarte ridicat, mai ales pentru om: doi litri pe zi ar însemna aproape patru milioane de lei pe lună.

Și totuși, deja, peste tot în lume se folosește apa provenită din deșeurile uzinelor de apă grea. Cercetările cele mai asidue se fac în Japonia, iar în SUA s-a făcut cerere la *Food and Drug Administration* să dea avizul ca apa să fie comercializată prin supermarketuri și magazine. Soluția pare cea comercială. Cel puțin, așa crede profesorul Manolescu: „Mi-am spus: dacă vrei să distrugi această apă, să se ocupe de ea farmaciile și spitalele! Dacă vrei să împrăști și fiocare să-și facă viața așa cum o dorește, supermarket scrie pe tine! Omul de știință trebuie să ia de la comerciant dividende pentru ceea ce a lucrat o viață întreagă. Vorbim

despre o apă foarte bună, care n-are ce să caute în categoria medicamentelor. E apă potabilă, adjuvant terapeutic!”

Emilia Balint a făcut și experimente personale, dacă se poate spune așa: la țară, la mama ei, a dat „apă vie” puilor de găină, de când au ieșit din ou, și după o lună toată lumea zicea că au trei luni. „Această apă nu are restricție de specie, dar nimeni nu își poate permite să dea la vacă sau la cal, care consumă douăzeci-treizeci de litri pe zi. În plus, costul apei ar ajunge să se regăsească în cel al cărnii.”

Un stăpân fericit: Monica Davidescu

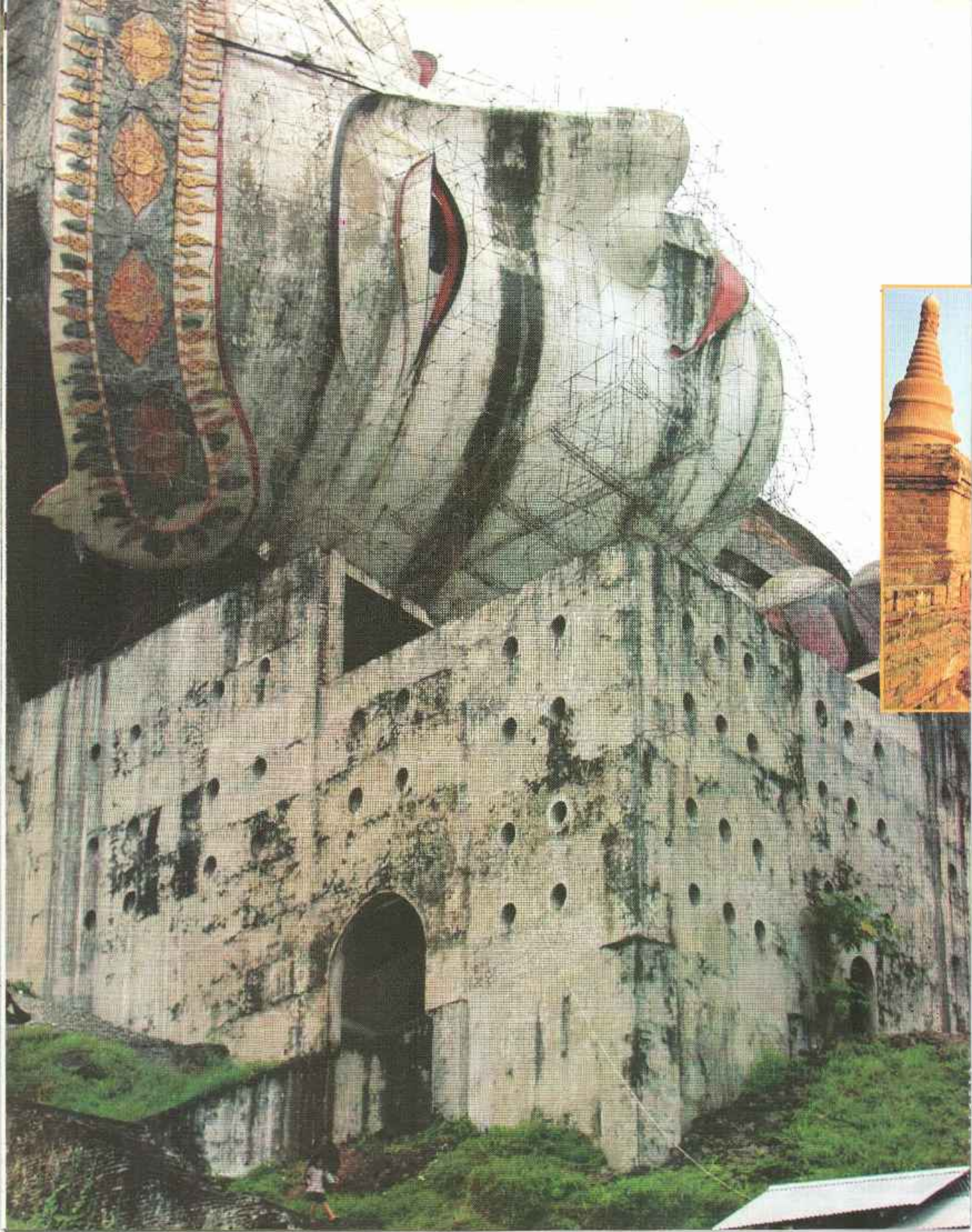
Cățelușă Monicăi Davidescu, Agatha, o pincher, are trei ani și cinci luni. La doi ani și trei luni s-a îmbolnăvit brusc. „N-am știut ce are, am mers la mai mulți medici și am ajuns la Cristina Femoagă, care este acum medicul ei. După ce a consultat-o, ne-a recomandat să o vadă doamna doctor Balint, care a suspectat pe loc un limfom Hodgkin. Pentru analiza de care a fost nevoie au ținut-o patru oameni, deși era foarte slăbită. Rezultatul a confirmat diagnosticul. După ce doamna doctor Balint mi-a explicat ce este apa vie și care pot fi efectele ei, am ales acest tratament și am respins citostaticele. Agatha începuse să aibă probleme și cu stomacul și cu bila, dar după trei sau patru săptămâni cu această apă sărăcită în deuteriu și ajută cu perfuziile a fost din nou pe picioare! De atunci, singurul tratament pe care îl fac este cu această „apă vie”. Bea o canuță pe zi, de un an și două luni. Repetă analizele o dată la trei luni, și nu se mai arată dezvoltarea bolii. Ganglionii sunt în regulă. Parcă o iubim de un milion de ori mai mult decât înainte și, dacă atunci o antrenam mai mult la joacă și la alergat, acum face numai ce vrea ea. E un mare adevăr că animalele și copiii mici sunt niște escroci sentimentali...”

A primit-o cadou de la prietenul ei, Aurelian Tămășan, care își dorea foarte mult un cățeluș în casă. „Eu eram împotriva creșterii unui câine în apartament, pentru că îi limitezi foarte mult zona de mișcare, dar la ea nu e o problemă pentru că este un cățeluș de cinci kilograme și jumătate și aleargă până obosește din sufragerie până în baie și invers, deci are spațiu. A venit cu ea acasă în noaptea de 18 februarie 2002. Era cât o palmă, o chestie mică pe care am pus-o în cutia de pantofi cea mai mică, oricum foarte mare pentru ea. Părinții ei sunt circari cu acte în regulă, cu multe premii amândoi.”

„Frățiorul” Agathe este pisoiul... Troțki! „Ea l-a iubit de la început, el a fost puțin mai recalcitrant, dar după două săptămâni au început să doarmă și să mănânce împreună. Dimineața sunt amândoi pe mine, în pat.”

Text: Dana Zorojanu
Foto: Octavian Tibăr - arhiva Emiliei Balint

Myanmar

dictatură, anarhie și droguri

„Pagoda Shwedagon se înalță superbă, sclipind cu aurul ei, ca o speranță neașteptată în noaptea întunecoasă a sufletului”, scria Somerset Maugham despre cel mai venerat monument al Rangoon-ului, într-o trecută eră, maiestuoasă și serenă. Astăzi, pe străzile Mandalay-ului, centrul comercial al țării, un turist englez întâlnește un localnic, student la matematică: „Ascult *BBC World Service* în fiecare zi, dar, uneori, ei vorbesc atât de repede încât îmi scapă sensul. (...) Vă rog, domnule, este un lucru care mi se pare deosebit de greu de înțeles. Ce este Internetul? (...) Sunteți norocoși în Occident. Puteți să călătoriți. Aici... Dar, eu, călătoresc înăuntrul minții mele. Pot să-mi folosesc imaginația. De aceea ascult posturile de radio străine și vorbesc cu turiștii. Unii sunt amabili. Îmi vorbesc despre țara lor”.

bamari, care s-au stabilit în valea râului Irrawady, instaurându-și capitala la Bagan. Bamarii au pus bazele primului regat birmanez.

nuntă pentru mireasa sa, el s-a întors și a cucerit Myanmar-ul, proclamându-se rege și distrugând temple buddhiste. A domnit 13 ani, după care localnicii au cucerit fortăreața și l-au tras în țeapă. A durat trei zile până când a murit.

Birmania, cum spun românii rămași tot sub influență franceză, sau *Burma*, cum îi spunea tot restul lumii, nu mai este nici una, nici alta după hotărârea Consiliului de Stat pentru Restaurarea Legii și Ordinii din 1989. *Myanmar* este denumirea a ceea ce ar putea fi un colț de paradis tropical.

Un tărâm al munților, junglilor, cetăților milenare vegheate de somptuozitatea templelor buddhiste, Myanmar este străbătută de legendarul râu Irrawaddy. La nord se află China și India, la nord-est, Laosul, la est, Thailanda, la vest, Bangladesh-ul, iar, la sud, plajele cu nisip fin care se întind de-a lungul Golfului Bengalez și al Mării Andaman.

Istorie milenară

Cândva, în timpul primelor secole î.Hr., un popor numit *mon* a venit din Asia Centrală de-a lungul râurilor Thanlwin și Sitoung. Vorbeau un dialect al familiei de limbi *mon-khmer* și ei au fost primii care au ocupat teritoriul actualei Myanmar. Monii practicau buddhismul theravada. Câteva secole mai târziu a ajuns în Myanmar, din Tibet, poporul *pyu*, urmat de

birmanez. În timpul domniei regelui Anawrata au cucerit Thaton-ul, capitala monilor. Sub influența acestora din urmă, poporul bamar s-a convertit la buddhism și chiar a adoptat limba monilor. Domnia regelui bamar Kyanzitta a marcat perioada de aur a Burmei. Mii de temple au fost construite în acea vreme. Însă, după numai un secol, Kubilai Khan s-a arătat la orizont și a cucerit regatul, mongolii cerându-i tribut regelui Narathihapate. Acesta a fost otrăvit de fiul lui care i-a învins ulterior pe mongoli în 1278, în bătălia de la Vochan. Monii și bamarii s-au retras în sud unde au fondat orașul Bago. În Nord, descendenți ai poporului *thai*, *shan*-ii, au fondat un regat la Innwa.

Un venețian, Nicoto di Conti, a fost primul european care a ajuns în Myanmar, la Bago, în 1435. În 1519, un portughez, Antonio Correa, încheia primul acord comercial cu viceregele Martaban. În 1600, un marinar portughez, Filip de Britto y Nicote, s-a angajat la curtea regelui Rahkin-ului, care cucerise deja, la vremea aceea, orașul Bago. De Brito s-a dus apoi într-o călătorie la Goa, colonie portugheză în India, și s-a căsătorit cu fiica viceregelui. Ca un cadou de

Trecut colonial

Europenii însă de-abia își făceau simțită prezența în Myanmar, mai ales britanicii. Alături de francezi și de olandezi, aceștia aveau colonii în țară la mijlocul secolului al XVII-lea. Alaungpaya, un rege bamar, i-a alungat însă la sfârșitul secolului, recucerind Rahkin-ul. Britanicii au invadat Burma în 1819, cucerind Rahkin-ul, Tanintharyi-ul, Assam-ul și Manipur-ul. În 1886 au anexat întreaga țară ca provincie a Indiei și au guvernat-o prin Raj. În 1930, Saya San a fost în fruntea unei rebeliuni armate puternice împotriva britanicilor. Revolta a fost înăbușită și San executat. Burma a fost declarată colonie separată. Un conducător al studenților, Thakin Aung San, vorbea însă tot mai mult de independență. Aung San a fost arestat, dar a reușit să evadeze și a fugit în China, unde a colaborat cu japonezii. În 1941, Aung San și armata japoneză i-au învins pe englezi, alungându-i din Burma. Liderul birmanez și-a dat însă seama de pretențiile imperialiste ale Japoniei și a început să colaboreze cu aliații. În 1947, britanicii i-au acordat Burmei independența.

„Orizonturi roșii”

Aung San, care urma să fie conducătorul statului, a fost asasinat în același an de colegul său, Thankin Nu, care a devenit presedinte. La scurt timp, însă, el i-a cerut generalului Ne Win să preia controlul, odată ce au apărut primele rebeliuni interne, în 1958. Nu s-a întors la putere în 1960, promițându-le *rahkin*-ilor și *mon*-ilor să le acorde semi-autonomia. Refuzul lui Nu de a le acorda aceleași drepturi *shan*-ilor și *kayin*-ilor a declanșat o nouă rebeliune în 1962 și generalul Ne Win a preluat din nou controlul.

Ne Win, un comunist radical, l-a arestat pe Nu și a izolat țara, declarând *tatmadaw*-ul, legea marțială. În 1988, o demonstrație de mare amploare a studenților a fost înăbușită violent de *tatmadaw*, care a fost de acord cu organizarea unor alegeri democratice în 1989. Liga Națională pentru Democrație (LND), condusă de Aung San Suu Kyi, fiica lui Aung San, a obținut 60% din voturi, dar *tatmadaw* a declarat alegerile nule. Actualul conducător de la Rangoon, capitala țării din 1862, este Than Shwe, Aung San Suu Kyi, care a câștigat premiul Nobel pentru pace în 1991, fiind încă sub arest la domiciliu.

Amfetamine & junte

Există o mulțime de comunități, dintre care unele și-au format armate republicane, în Myanmar: *kachin*, *kare*, *chin*, *lahu*, *mon*, *palaung*, *shan*, *wa* etc. Junta controlează cu greu aceste organizații etnice, întreprinzând, din când în când, acțiuni militare violente împotriva lor, dar închizând ochii asupra culturilor lor de mac de opium. Junta declară pe plan internațional, pentru a face să fie ridicate sancțiunile economice impuse Myanmar-ului, că va acorda tot mai multe drepturi comunităților, tot mai multe drepturi ale omului și va curăța țara până în 2005 de maci.

Cu toate acestea, Junta dispune de 350.000 de soldați, dintre care vreo 70.000 nu au împlinit 18 ani, cei mai tineri fiind de 11 ani. Aceștia sunt puși să comită atrocități împotriva comunităților etnice, fiind îmbuibăți cu amfetamine și whisky. Pe de altă parte, nici comunități etnice precum *shan* și *wa*, datorită producției lor profitabile de heroină, nu sunt interesate de instaurarea unei adevărate democrații, ci, mai degrabă, de declararea teritoriilor lor *No Man's Land*, după modelul Triunghiului de Aur.

Comori buddhiste

În ciuda unui timp nefavorabil, credința oamenilor care locuiesc în Myanmar nu a scăzut nicicum. Generalii comunisti înșiși îl venerază pe Buddha. Bagan-ul, nelocuit astăzi, este cel mai renumit loc de pelerinaj. Splendoarea templului Ananda, construit în 1091, a templului Htilomnio, construit în 1211, a pagodei Schwezigon, ridicată cândva în secolul al XI-lea, încântă și astăzi privirea călătorilor.

La Mandalay se află cea mai venerată imagine a lui Buddha din tot Myanmar-ul, statuia aurită Maha Muni Buddha, de 3,8 metri înălțime, construită în jurul anului 146 d.Hr.

Rangoon-ul, denumit astăzi Yangon, ne încântă cu farmecul clădirilor sale vechi, templelor, stupelor și pagodelor sale, dintre care cea mai renumită este Schwedagon, datând din secolul al XI-lea. Dacă mesajul de serenitate al Prealuminatului ar domni peste această țară, vacarmul ar înceta, viitorul ar fi mai senin, iar Myanmar-ul, o destinație turistică de vis.

text: **Claudia Golea**

foto: **arhivă personală**

ROMANIA
ROMANIA
ROMANIA
ROMANIA

„Cel care lucrează adevărul
vine la Lumină, ca să se
arate faptele lui, că în
Dumnezeu sunt săvârșite”
(Ioan 2, 21)

„Numele trandafirului”, varianta *Antim*

După ce am trecut pragul bibliotecii sfântului Sinod de la mănăstirea Antim, am fost impresionată de liniștea care domnea înăuntru. Rafturile înalte până la tavan erau pline cu cărți, iar culoarea maronie a copertilor vorbea de la sine despre vechimea și, implicit, valoarea lor. Cu o voce caldă, arhimandritul Grigore Băbuș ne deapănă istoria locului presărând povestirea cu multe vorbe pline de înțelepciune. A adunat de-a lungul vieții carte bisericească rară, față de care puțini contemporani și-au manifestat interesul.

Dacă am reuși măcar puțin să încetinim ritmul în care ne trăim viața și am deschide o carte, ce ar fi? Oare ne-am simți mai liniștiți, mai împăcați cu noi înșine și mai bogați sufletește? Dacă ați încercat măcar o dată, v-ați dat seama că răspunsul este afirmativ. Bucuriile, tristețile, dramele, rubricile, măririle sau decăderile din volumele de proză sau de versuri ne-au hrănit spiritul și ne-au ajutat să ne creăm repere în viață. Totul a început cu *Biblia*, cartea de căpătâi a oricărui creștin. Cartea bisericească, în general, ne-a oferit multe învățăminte pe care le-am putea pune în practică și astăzi. Și cu cât acestea sunt mai vechi, cu atât sunt mai valoroase.

Securitatea vedea și în c

Cazania lui Varlaam din 1643, *Actele și Decretele Conciliului Tridentin* de la Frankfurt pe Main din 1576, un *Acatistier* de la Snagov din 1698, *Viața și învățăturile sfântului Simion*, toate aceste cărți, extrem de valoroase, se găsesc la Biblioteca Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim din București. Este un loc liniștit, unde te poți lăsa cuprins, în tihnă, de harul învățămintelor din paginile volumelor religioase, după care te simți împăcat sufletește. Și dacă cumva ai și fericita ocazie de a te întâlni cu părintele arhimandrit Grigorie Băbuș, te poți considera un om fericit. Chiar dacă la început nu a prea vrut să apară în reportajul nostru, a cedat insistențelor și ne-a mărturisit că, dacă am intenționat să vorbim despre bibliotecă, am venit la omul cel mai potrivit, la întemeietorul acesteia. S-a așezat la birou și a început să ne vorbească molcom, făcând pauze pentru a-și aminti cu exactitate faptele. Am avut senzația că stau lângă bunicul care îmi spune o poveste. A moștenit din familie chemarea pentru cele sfinte. La 13 ani s-a dus la mănăstirea Cheia pentru a-l ajuta pe starețul de acolo, arhimandritul Grigorie Georgescu, unchiul

Rugul Aprins de la Mănăstirea Antim

În vara anului 1943 s-a organizat tabăra contemplativă de la Cernăuți. Mitropolitul Tit-Simedrea a fost încântat de ideea unor tabere sihastre și a oferit facilități pentru organizarea unui stagiului de vară. Organizatorii acestei prime mișcări sunt Sandu Tudor și părintele Benedict Ghidus. Programul taberei de la Cernăuți cuprindea: liturghia, meditația personală, conferințe, dezbateri. Așadar, nu era o experiență exclusiv mistică. Interesant de notat este că la tabără a participat și tânărul Constantin Noica. Numele grupului provenea de la o icoană numită *Rugul Aprins al Maicii Domnului*, pe care a avut-o părintele Daniel, și care astăzi se află la mănăstirea Antim din București. Icoana o reprezintă pe Maica Domnului deasupra unui rug aprins. Sunt aici asociate două revelații: *Vechiul Testament* și *Noul Testament*. În 1950, părintele Daniel se afla la schitul Crasna, unde vroia să întemeieze o „școală isihastă”. Daniel este arestat prima dată în același an. În 1958 toți fruntașii *Rugului Aprins*, adică părintele Stăniloae, Vasile Voiculescu, Alexandru Mironescu, părintele Benedict Ghidus, părintele Sofian Boghiu, părintele Arsenie Papacioc. A fost începutul prigoanei comuniștilor împotriva misticilor.

Mărturie despre această mișcare și oamenii săi au fost adunate de profesorul Mihai Rădulescu, care la 17 ani, în 1952, l-a întâlnit pe părintele Daniel la mănăstirea Antim din București. Profesorul a descoperit credința datorită unei revelații: la patru ani a văzut un înger „bust de aripioare, blond, cu penaj rozaliu, cu chip de copil frumos, delicat, cuminte și serios” care i-a spus să nu îi fie frică. După această apariție părintii săi au intrat în camera sa vestind cutremurul din 1940. A dorit să știe mai multe despre Cele Sfinte ca o reacție la ateismul promovat de doctrina comunistă. Dorința sa de a se apropia de Divinitate l-a făcut să se întâlnească cu părintele Daniel, care, ulterior, i-a devenit duhovnic și mentor. Această întâlnire avea să se transforme într-o mare vină pentru care a fost pedepsit cu patru ani de închisoare. Parcurgând paginile cărții *Rugul Aprins de la Mănăstirea Antim*, cel mai mult impresionează povestea doctorului medic Vasile Voiculescu. Când a fost închis nimeni nu a venit să aducă familiei vești despre el. Abia după patru ani, medicul Radu Voiculescu, fiul poetului, a primit un telefon prin care era anunțat să meargă să-și ia tatăl din închisoare. Era într-o stare jalnică, fiind grav bolnav de tuberculoză. Și totuși, fostul deținut, încercând să își scuze lipsa de putere și să mai aline mahnirea băiatului său, a spus: „Noi suntem longevivi. Mă fac eu bine și o să dea Dumnezeu să trăiesc până la nouăzeci de ani...” (M.G.)

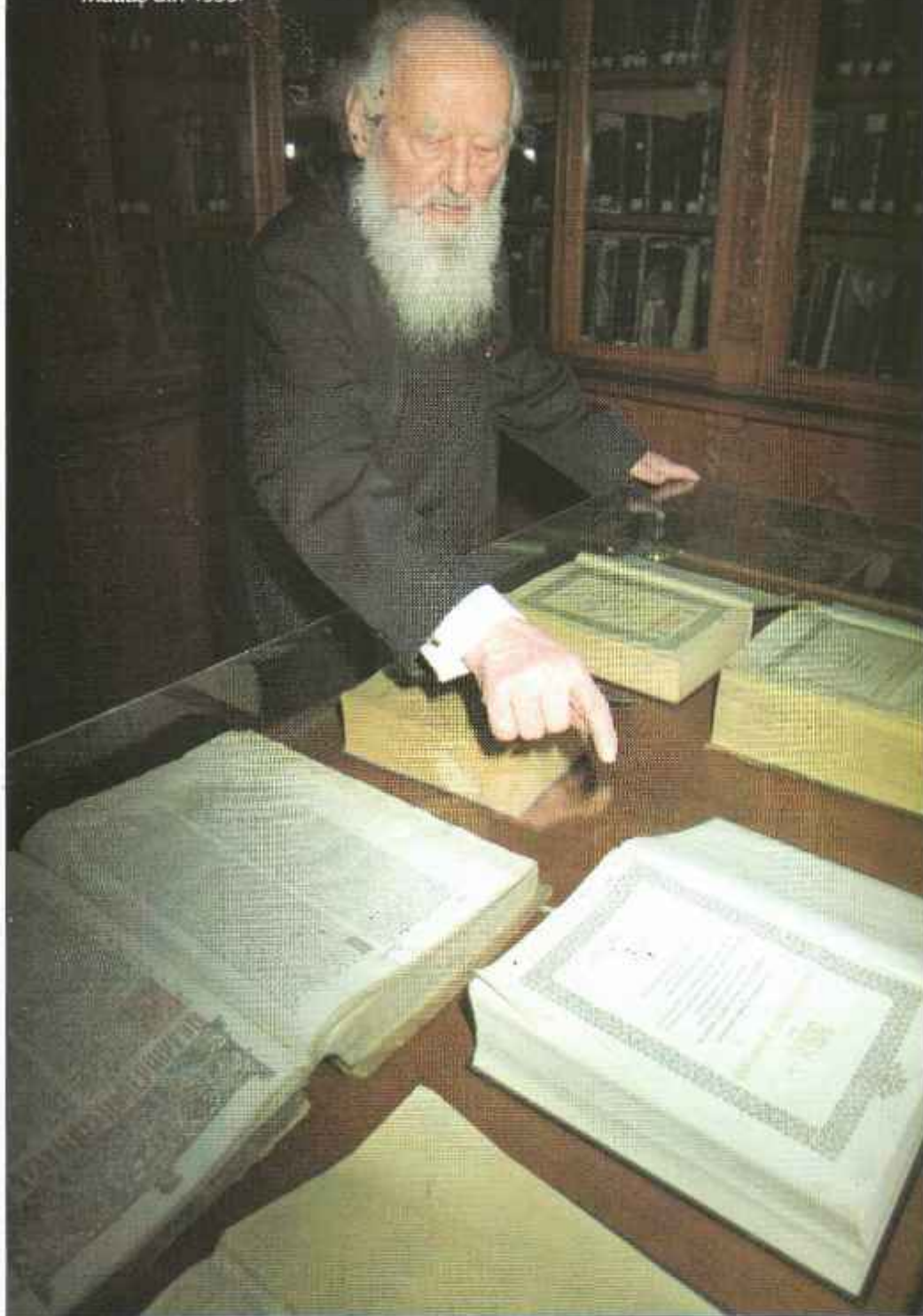

său. Din două în două săptămâni mergea să își vadă părinții, dar nici o clipă nu s-a gândit să plece definitiv acasă. Si-a luat zborul abia la 18 ani când a început Seminarul. Între 1953 și 1958 a lucrat la biblioteca Palatului Patriarhal, iar în 1959 a pus bazele Bibliotecii Sfântului Sinod.

Alături de fostul patriarh Iustinian a început demersurile pentru a instala în Palatul Sfântului Sinod cărțile. Numai că Securitatea le-a zădărnicit acțiunile. La 13 martie 1959 preotul Grigorie Băbuș este ridicat de acasă de cadre ale Securității și condamnat la 20 de ani de închisoare sub acuzația de dușman al poporului. Pentru ce această acuzație? Pentru că strângea cărți bisericesti. În anii petrecuți după gratii a trebuit să îndure tortura, dar a trecut peste toate rugându-se alături de Nicolae Steinhardt, Bartolomeu Anania, părintele Stăniloae, Petre Țuțea, cu care a stat trei luni la Jilava, și George Racoveanu, un cunoscut al lui Țuțea, „un om de mare valoare”.

ărți dușmani ai poporului

Cărțile cele mai dragi părintelui Băbuș, pe care le ține în biroul său, sunt *Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur*, scrisă în slavonă la mănăstirea Neamțului în secolul al XIV-lea, și *Manuscrisul visticului Matiaș* din 1535.

„Am toate cărțile lui Steinhardt. Ar putea chiar să dea lecții de credință. Ce convertire extraordinară s-a produs cu omul acesta!”, exclamă părintele. Cu Bartolomeu Anania, arhiepiscopul Vadului Feleacului și Clujului, are o relație specială. „După ce a ieșit din închisoare mi-a spus că au fost numai câteva seri în care nu a primit peste o sută de lovituri la picioare. El mi-a spus să nu spun, da' eu spun.” Însăunarea acestuia ca mitropolit al Ardealului a fost puternic susținută de Grigore Băbuș. „Înainte de alegeri mi-a dat telefon. Mi-a spus că pe el nu îl interesează și că se duce la Văratec să se ocupe cu studierea Bibliei. Eu i-am spus că așa ceva nu se poate, că este un păcat să refuzi chemarea la datorie, dar nu s-a lăsat înduplecat. Atunci l-am sunat eu pe părintele Stăniloae și l-am rugat să stea de vorbă cu el, pentru că mie mi se pare cel mai potrivit dintre toți. Din fericire, l-a convins. În ziua alegerilor i-am pregătit eu niște podoabe pe care și le-a pus și a intrat foarte mândru în sală. M-a bucurat că a acceptat și în discursul său a spus că se simte ca un bătrân soldat chemat la oaste.” Și cum parcă ne îndemna să îi mai punem întrebări, am fost curioși să știm ce personalități ale vieții politice din perioada interbelică a mai cunoscut. „Pe vremea când eram diacon l-am întâlnit pe Antonescu la o sfințire de apă. După ceva timp am intrat în camera lui de la mănăstirea Bistrița. Era un om foarte ambițios, dar din păcate a îmbrățișat ideile Mișcării Legionare și a greșit.”

A reușit să scape datorită patriarhului Iustinian căruia îi poartă recunoștință veșnică. Ne sfătuiește să citim *Biserica ortodoxă română sub regimul comunist* unde este prezentată lupta acestui conducător al bisericii împotriva regimului. După eliberare, cea mai puternică dorință a sa a fost de a continua munca de creare a bibliotecii. Între timp fondul de carte se îmbogățise. Doi ani a durat montarea mobilierului care este opera arhitectului Dumitru Berechet. „Omul pe care l-am găsit aici când am revenit, un profesor, ținea deoparte niște saci plini de cărți. Mi-am dat imediat seama că erau interzise. Eu am spus să fie puse și acele cărți în rafturi și mi-am asumat personal răspunderea dacă le voi da sau nu celor care le solicită. Am continuat acțiunea de strângere a cărților din anticariate și din donații până am ajuns la 100.000 de exemplare”, povestește părintele în timp ce ne arată o încăpere plină numai cu volume străine, dintre care unele datând de la 1600. Din păcate aceste cărți, unele de o valoare inestimabilă, nu au trezit interesul celor de la Ministerul Culturii care nu le-au înscris în patrimoniul național.

Înaltele fețe bisericesti vin rar la bibliotecă

În trecut patriarhul Iustinian venea des la bibliotecă. O dată a venit și cu patriarhul Constantinopolului și părintele Băbuș își amintește cu mândrie că a avut prilejul de a-i spune acestuia câteva cuvinte în franceză despre instituția pe care a fondat-o. Teocrist vine rar. Ultima dată a sosit însoțit de fostul premier Adrian Năstase. Erau în căutarea celui mai bun loc pentru amplasarea Catedralei Neamului și au trecut și pe acolo. Din păcate, puțini oameni s-au arătat interesați de ceea ce este aici. Un vizitator constant este Virgil Cândea. Iar despre oamenii politici nici nu poate fi vorba.

La cei aproape 90 de ani ai săi, arhimandritul nu a prețuit să ne însoțească la raft pentru a ne arăta personal opera sa de o viață. Cărți religioase în slavonă sau latină, care mai de care mai valoroase fie datorită vechimii ei, fie datorită copertilor și legăturii deosebite. Este cazul *Noului Testament* îmbrăcat în piele, achiziționat de la o familie de avocați bătrâni care aveau nevoie de bani și care nici nu își dădeau seama ce comoară posedă. Au avut norocul să dea peste un om cinstit, care le-a dezvăluit adevărata valoare a celui exemplar. În privirea dumnealui se citește o mare bucurie când răsfoiește paginile volumelor. La loc de cinste se află înrămat actul de investitură scris pe o bucată de piele al patriarhului Iustinian.

Când s-a pus problema construirii Casei Poporului și amenajării actualului bulevard Unirii, mănăstirea Antim a fost în pericol de a fi dărâmată. Întemeietorul bibliotecii a aflat de acest plan de la *Europa Liberă* și, la scurt timp, s-a pomenit cu vizita unor oameni de la Securitate. „Au venit, s-au uitat peste tot, au examinat. La un moment dat am auzit pe unul care a spus «Așa

ceva nu se mai face!» Atunci mi-am dat seama că nu vor dărâma mănăstirea”, își amintește părintele. Activitatea de aici a fost mereu supravegheată de Securitate. Patriarhul Iustinian a vrut să facă o mănăstire de călugărițe la Schitul Maicilor unde să se facă broderie artistică. Ei, bine, de îndată ce s-a aflat de intenția lui, au fost imediat vizitați de securiști care doreau să vadă ce se petrece acolo.

Discuția noastră a durat cam o oră și jumătate. Aș fi putut asculta ore în șir. După ce ne-a îmbrățișat, ne-a spus să revenim ca să mai stăm de vorbă. Am închis ușa bibliotecii, am mai aruncat o

privire înapoi prin geam. Dar am început să aud forfota pașilor din hol și zgomotul oamenilor care dădeau zăpada din curte. Numai acolo, înăuntru, poți simți atmosfera aceea specială. Am re-memorat cele povestite acolo și uitându-mă peste articolele din *Vestitorul Ortodoxiei*, mi-am dat seama de profunzimea spuselor apostolului Pavel: „Folosesc libertatea pentru a ascunde răul”.

text: **Raluca Șeinoiu**

foto: **Robert Hancianec**

Povestea cărților lui Eminescu

Poza poetului stă la dreapta părintelui Băbuș, într-o vitrină special amenajată. Printre volume este și *Dulcea mea doamnă, Eminul meu iubit*. L-am întrebat pe părinte dacă în biblioteca Antim cartea de dragoste e interzisă... Zâmbind, acesta ne destăinuie povestea lui Eminescu. „Aveam un bun prieten, doctor, consilier la o biserică în București. Era pasionat de Eminescu, iar eu am fost pur și simplu impresionat când i-am văzut colecția de manuscrise. Așa că în cele din urmă mi-a vândut-o pentru 500 de lei, bani pe care urma să îi doneze bisericii unde era consilier. Am făcut referat și Patriarhul a încuviințat imediat. Academia Română aflase între timp și i-a oferit 15.000 de lei, numai că eu plătisem deja. A fost norocul meu. Apoi am continuat să adun tot ce apărea nou. Am dus mai departe pasiunea doctorului.”

ABONAȚI-VĂ!

Vei avea colecția completă a revistei, simplu și comod în cutia dumneavoastră poștală. Taxele poștale sunt suportate de editură. Prețul abonamentului rămâne neschimbat indiferent de posibilele creșteri ulterioare ale prețului revistei.

Adresa de trimitere a talonului și a copiei după documentul de plată: **S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12.** Menționați pe plic: **ABONAMENT.**

Conturi bancare deschise la Banca Comercială Română – Sector 1:
RO74RNCB5010000007890001 – RON (lei)
RO20RNCB5010000007890003 – USD
RO90RNCB5010000007890004 – EURO

TARIFE

Apariții	România LEI	Europa Euro	SUA & Canada USD
3	13,50 lei (135.000 lei vechi)		
6	27,00 lei (270.000 lei vechi)	20	28
10	45,00 lei (450.000 lei vechi)	36	50

TALON

Solicite un abonament la revista **FLĂCĂRA** pe:

☐ 3 apariții ☐ 6 apariții ☐ 10 apariții

la prețul de începând cu luna

Am achitat cu: ☐ mandat poștal /Nr. din data; ☐ cec bancar /Nr. din data; ☐ ordin de plată /Nr. din data

Nume Prenume Țara localitatea

strada nr. bloc sc. ap. județ/sector cod telefon

Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. **Pentru străinătate:** expediere poștală simplă, imprimat. Par Avion.

Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.

Pentru orice întrebări sau probleme legate de abonamentul dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, serviciul abonamente – persoana de contact: Nicoleta Predescu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro, sau în scris pe adresa de mai sus.

BUCOVINA
pentru
BUCOVINA

Diana Dondoe ne asigură că vara asta se poartă tricourile inscripționate cu un logo semnat Ralph Lauren: *Fashion Targets Breast Cancer* (Moda Țintește Cancerul Mamar). Obiectul vestimentar cu pricina costă în jur de 23 de euro și poate fi cumpărat din magazinele de femei din toată țara. Fondurile astfel obținute vor ajuta la prevenirea și tratarea cancerului mamar.

După aproape cinci ani de absență din țară, Diana s-a întors acasă ca să sprijine *Fundația Renașterea* în lupta împotriva cancerului la sân. La conferința de presă prilejuită de lansarea campaniei *Moda Țintește Cancerul Mamar*, Diana a fost sinceră, modestă și, mai ales, hotărâtă să dea o mână de ajutor: „Probabil că eu o să vorbesc cel mai prost, dintre noi toți, cei adunați aici, pentru că nu mi-am pregătit nici un discurs. Este prima mea conferință de presă și prima dată când fac ceva oficial în România. Mi-am dorit ca prezența mea acasă să nu fie o simplă apariție pe un podium, ca manechin. Prin imaginea mea, prin implicarea în această campanie, vreau să sensibilizez cât mai multă lume în legătură cu prevenirea și lupta împotriva cancerului”.

DIANA

contra

CANCER

23 de ani, craioveancă, frumoasă de pică. Locul cinci în Top 50 al modelelor din întreaga lume. O imagine aleasă de Ungaro, Balenciaga, Céline, Miu Miu, Pucci, Chanel și mulți, mulți alți creatori. Copertă de Vogue, Elle, Gioia ș.a.m.d. Prezentări de modă cu duumul: Chacherel, Givenchy, Cavalli, Oscar de la Renta, Christian Lacroix, Nina Ricci, Dolce&Gabbana... Și, evident, o apariție năucitoare în ultimul număr al celebrului calendar Pirelli. În prezent, Diana Dondoe este unul dintre supermodelele agenției IMG din Paris. Crede că a venit vremea să-și pună succesul și frumusețea în slujba unor acțiuni caritabile.

Lansat în 1994, ca proiect al industriei americane de modă, cu scopul de a aduna fonduri pentru cercetarea și lupta împotriva cancerului la sân, *Moda Înteste Cancerul Mamar* este un proiect care a înregistrat un succes ulmitor și s-a extins în mai multe țări, printre care, de curând, și România. Campania se bazează pe un concept simplu, însă foarte puternic: vânzarea unei ediții limitate de tricouri, cu un model conceput de designeri internaționali. Fondurile strânse în acest fel sunt donate fundațiilor de caritate, care le folosesc implementând campanii de luptă împotriva cancerului la sân. În cadrul proiectelor derulate în peste 13 țări, s-au strâns mai mult de 30 de milioane de dolari. Diana Dondoe a acceptat să fie imaginea acestei campanii în România. Ea încearcă să ne convingă că prevenirea și diagnosticarea corectă, din timp, sunt singurele metode care pot limita răul provocat de cancer. Statisticile demonstrează faptul că în Europa, la fiecare două minute și jumătate este diagnosticat un nou caz de cancer la sân. În România, doar 5% dintre femeile bolnave de cancer mamar au aflat acest lucru în timp util, ceea ce înseamnă că șansele s-au redus dramatic. Beneficiarul campaniei amintite este *Fundația Renașterea*, care, în urmă cu patru ani, a lansat *Programul de Prevenire și Combatere a Cancerului de Sân*.

Interviul: **Liliana Petruș**

Foto: **Octavian Tîbăr** și arhivă

Monica Bârlădeanu, mai ap

➤ *Cristi Puiu este întâi de toate un om pe care eu îl găsesc fascinant: bogat interior, cu gusturi rafinate și precise, cu opinii perfect susținute, iar profesional e un om care lucrează cu o imensă pasiune la fiecare proiect al său, care are pretenția detaliului până la perfecțiune.* ➤

În urmă cu doi ani, a plecat spre America pentru a deveni actriță, în vara acestui an ne-a zâmbit de pe covorul roșu de la Cannes, iar de curând a terminat filmările la o producție în care joacă alături de Jean Claude van Damme. Visul i s-a împlinit. La numai 27 de ani, Monica Bârlădeanu se poate lăuda că a reușit atât în țară, cât și în afară, că are un prieten care o susține mereu, că este ghidată în carieră de fostul agent al lui DiCaprio și că trăiește într-un cartier celebru de la Hollywood.

Proape de *American dream*

Hollywood, pe King's Road, unde îi are ca vecini pe celebrii Cameron Diaz, Paris Hilton, Sandra Bullock și Jerry Seinfeld.

Acum se simte foarte bine în America, însă adaptarea la stilul de viață de dincolo de Ocean nu a fost deloc ușoară, după cum mărturisește chiar ea: „Acum mă simt perfect adaptată, dar mi-a luat aproape un an să fac acest lucru și asta din cauza diferențelor culturale pe care nu le poți ignora.” Primul lucru pe care și l-a cumpărat odată ajunsă pe pământ american a fost o sticlă de apă, după care a trecut la punerea în practică a visului său, acela de a deveni actriță. S-a înscris la o școală de actorie, pe care o caracterizează ca fiind „una puternică” și și l-a ales ca agent pe Darryl Marshak, cel care l-a lansat și pe Leonardo DiCaprio. Aici are colegi și din alte țări europene și nu se simte dezavantajată că vine din România. „Eu nu mă simt dezavantajată în nici un fel și nici n-am simțit vreo secundă din partea cuiva un altfel de tratament pentru simplul fapt că vin din România, aici românii se simt perfect integrați”.

Exerciții de sculptură în abdomen

Cum arată o zi obișnuită din viața ei în America? „Cursuri de dimineată, sport după amiază, eventual merg la cinematograful la un film seara sau stau acasă și pregătesc o scenă pentru cursurile de a doua zi”. În rest, pentru o viață echilibrată, Monica practică yoga. Este o nouă preocupare deprinsă după plecarea din țară: „Yoga este o formă de antrenament fizic foarte populară aici și nu înseamnă decât un set de exerciții de întindere a mușchilor executate pe saltea folosind doar greutatea propriului corp. Fac și yoga și pilate (o altă formă de antrenament la fel de populară) și alternez cu câteva cursuri de sculptare intensivă a abdomenului. Nu mă interesează deloc să intru în MISA.”

Chiar dacă în țară avea o carieră de succes în televiziune, nu a ezitat să aleagă actoria: „Mi s-a părut tentantă ca opțiune de viitor atunci când am început cursurile propriu-zise, iar apoi m-am «îndrăgostit» pur și simplu de film. Televiziunea și actoria sunt totuși în aceeași zonă, iar trecerea nu a fost radicală. În plus, îmi place să risc profesional. Aș fi foarte tristă dacă tot ceea ce aș putea să le povestesc copiilor mei într-o zi, ar fi că mama lor și-a dorit să fie actriță când era mai tânără doar că n-a avut curajul să renunțe pentru o vreme la televiziune”.

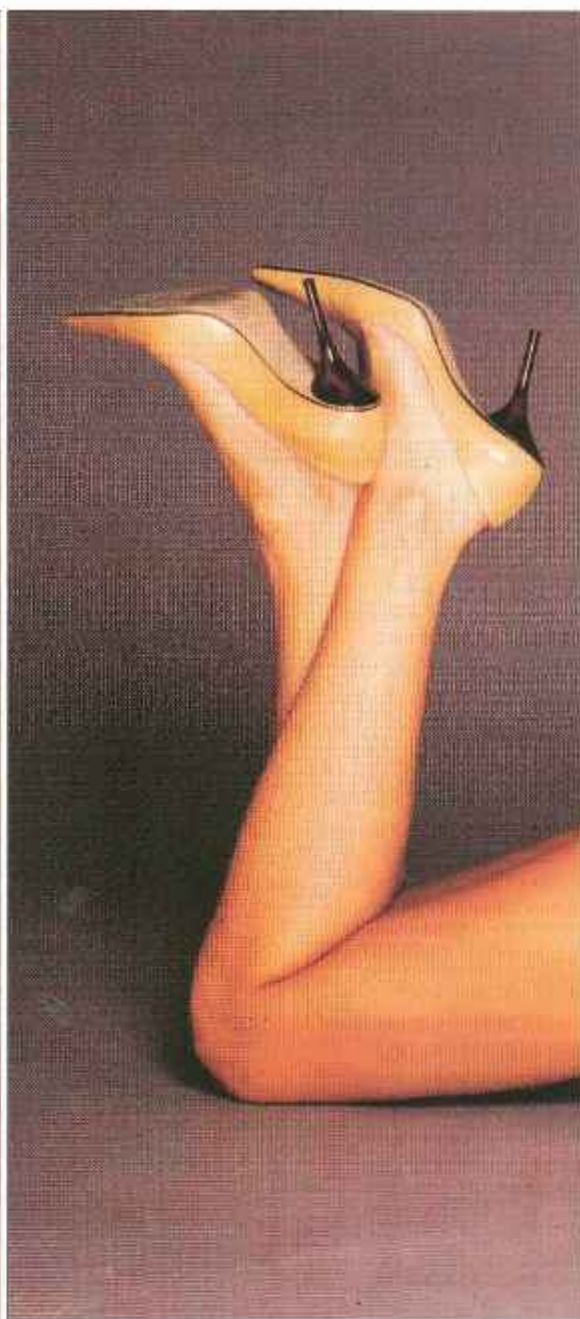
Inevitabil ajungem să discutăm despre un subiect drag vedetei: filmul. Înainte nu a mai

Frumoasă, talentată și elegantă, acestea sunt primele trei atribute care îmi vin în minte când mă gândesc la Monica Bărlădeanu. De formație avocat, tânăra ieșeancă a cochetat cu modellingul încă din studenție, apoi a devenit realizator de televiziune, iar de aproape doi ani a „virat” către actorie. Un pas pe care nu l-a făcut oriunde, ci la Los Angeles. Ei, bine, da, noul vis al celei mai sexy românce din ultimii doi ani este de a deveni actriță în Cetatea filmului. Locuiește în prezent cu prietenul său, Bobby Păunescu, în West

La Cannes a fost în multe feluri pentru mine: plin de glamour, de emoție, de lacrimi de bucurie

avut legături cu lumea cinematografului, iar prima sa apariție într-o producție de gen a fost într-o comedie americană. Numele său va apărea pentru prima dată în septembrie pe genericul filmului *Buds for Life*. Nu știe dacă va avea succes neapărat la Hollywood, intenția sa este de a juca oriunde este solicitată, în fond, poți fi o actriță bună oriunde în lume. Poate de aceea deocamdată face naveta între București și Los Angeles. Primul succes răsunător a fost pentru ea în România, în rolul asistentei Mariana din filmul *Moartea domnului Lăzărescu*, în regia lui Cristi Puiu, rol pe care, în opinia sa, l-a primit datorită naturaleții. A fost un personaj pe care l-a întruchipat cu ușurință: „Am învățat de la asistenta medicală reală de la Spitalul Universitar datele tehnice pe care trebuia să le «visez» ca asistentă care-și știe bine meseria, cât despre comportamentul și gestică Mariana, aici am împrumutat gesturi de la diverse prietene sau chiar de la câteva asistente pe care le-am

auzit vorbind pe hol în timpul pe care l-am petrecut în spital filmând.”

Moartea domnului Lăzărescu a fost un succes pentru cinematografia românească și o mare bucurie pentru echipă, iar premiul *Un Certain Regard* a confirmat valoarea peliculei. Cu ocazia prestigiosului Festival de film de la Cannes, Monica a pășit pentru prima dată pe covorul roșu și s-a bucurat de victorie alături de colegii de platou. A fost o experiență extraordinară, după cum recunoaște singură: „A fost noutate din mai multe puncte de vedere: e primul film românesc în care joc și implicit prima dată când lucrez cu un regizor român, apoi sunt multe alte detalii care țin de relațiile cu cei de pe platoul de filmare de care m-am atașat foarte mult. Am apreciat mult tehnica de lucru a lui Cristi Puiu și am învățat foarte multe lucruri de la el și de la Luminița Gheorghiu. Cannes a fost o sărbătoare «continuă», am sărbătorit întâi nominalizarea și premiul filmului, apoi premiul cel mare.”

Până acum, la câte castinguri a participat, nu a intrat în competiție cu vreo actriță celebră, poate pentru că acestea sunt mereu rivale între ele, dar cine știe, poate într-o zi. Cea mai importantă persoană din cinematografie pe care a cunoscut-o este Francis Ford Coppola, întâlnire care s-a produs, surpriză, la București, și pe care ar descrie-o cu atributele „fascinantă”. În opinia sa, faptul că pelicula în care a jucat a luat o distincție la Cannes este un lucru extraordinar care o va ajuta să meargă mai departe pe acest drum. „Un premiu luat la Cannes este o recunoaștere imensă în fața întregii lumi a valorii unui film. Acest lucru e indirect și o recunoaștere a valorii regizorului și a fiecărui actor sau om din spatele camerelor, așa că mă va ajuta cu siguranță. Directorii de casting sunt deja impresionați.” Pe viitor își dorește să joace alături de actori precum Marcel Iureș, Luminița Gheorghiu, Maia Morgenstern, Mark Ruffalo, Maggie Gyllenhaal sau Ben Stiller, iar

Los Angeles-ul are cele mai puternice școli de film, din motive evidente. așa cum noi avem o școală foarte puternică de teatru

producțiile în care își face apariția să fie regizate de Jim Jarmush, Minghela, Tarantino, Radu Munteanu, Nae Caranfil sau Cristi Mungiu.

Cel mai important susținător al său este omul care îi stă alături, Bobby Păunescu. Presa din țară a făcut mereu speculații pe seama legăturii lor, mulți i-au văzut cununați înainte ca acest lucru să se întâmple, dar prezentatoarea de la B1TV ne asigură că atunci când se vor căsători, va fi un eveniment de care va afla toată lumea.

Știu că Monica este o femeie foarte elegantă și îmbracă mereu creații semnate de designeri cunoscuți. De aceea, am fost curioasă să aflu cum se îmbracă în America. Ei, bine, dacă la Cannes a purtat o rochie creată de prietenul său, Răzvan Ciobanu, am aflat cu surprindere că într-o zi obișnuită la Los Angeles o poți vedea îmbrăcată confortabil. „Sunt destul de mult adeptă confortului, așa că e foarte posibil să mă vezi purtând doar

jeanși și tricouri albe, pentru care am o adevărată pasiune, eventual trening dacă merg ziua la o sală de sport. Foarte rar port tocuri, pentru că aș fi un caz singular în Los Angeles. Exagerez puțin, dar e foarte adevărat că din cauza temperaturilor ridicate de acolo oamenii tind să se îmbrace cât mai sumar și confortabil.”

„Încarnarea în Incubus.”

O altă curiozitate a mea a fost legată de românii celebri care locuiesc acolo, pe care dintre ei l-a cunoscut. Cum era și normal, prima persoană de care îmi vorbește este Anastasia Soare, româncă foarte cunoscută și în România care a făcut milioane de dolari cu penseta, și o altă româncă, Jessica, posesoarea unui salon de manichiură unde clientele sunt celebrități precum Demi Moore, Linda Gray sau Jodie Foster. O altă cunoștință a Monicăi cu nume important este Nadia

Comănecl, pe care o știe de dinainte de a pieca.

În această vară a stat două luni în România, timp în care a terminat filmările la *Incubus*, o producție americană cu Tara Reid în rolul principal și *Second in Command* cu Jean Claude van Damme. Dar chiar dacă a muncit până acum, nu simte nevoia de a avea vacanță și, în orice caz, nu a făcut planuri în acest sens. A fost o mare bucurie că a reușit să stea în țară și să lucreze în același timp, dar de curând și-a făcut bagajele și a plecat din nou la Los Angeles. În orice caz, își vizitează familia destul de des, cam de fiecare dată când i se face dor, căci așa cum spune „De sărbători... mi se rupe sufletul după mirosul de cozonaci” și așa ceva nu găsește decât acasă.

Text: **Raluca Șeinoiu**

Info: **arhiva Monica Bărlădeanu**

Doru Drăgușin: „Sculpturile mele au ajuns

Atelierul sculptorului Doru Drăgușin este compus dintr-o curte și o cameră cu vestibul. Cândva v Peste tot vezi numai chipuri de femei, bărbați sau pur și simplu forme încremenite frumos în granit, plină de obeliscuri, păsări imaginare țintind către cer, iar într-un colț, m

**„Pentru un artist,
se întunecă devreme”**

În atelierul propriu-zis, o încăpere de dimensiunile unei sufragerii ceva mai mari, aproape nu ai loc să arunci un ac. Atât de multe sunt lucrările. Nu lipsesc nici picturile, care, ca și la expozițiile semnate Doru Drăgușin, servesc drept cadru pentru sculpturi. Nici imaginare, portrete de femei – chiar și fiica artistului este reprezentată – împodobesc pereții până la grinzii. Șevalete, pile, polizoare, scaune, suporturi, mape cu schițe, pensule, dalte de toate tipurile, lucrări în ipsos, marmură, lemn, granit aglomerează atelierul dându-i autenticitate. Unele schițe sau bucăți de lemn sunt arse la colțuri, semn că au rezistat intemperiei. Într-adevăr, atelierul maestrului a luat odată foc, prefăcând în scrum munca de câțiva ani, dar asemenea păsării Phoenix, a renăscut din cenușă. Un frigider stingher, în care Doru ține mâncarea pentru el și ajutoarele sale, studenți la arte plastice, chiar și un loc să-ți faci duș după ce te-a acoperit praful alb și fin al marmurei, un aparat de încălzit mâncarea, oale, ulcioare țărănești, cratițe și alte obiecte gospodărești înghesuite una peste cealaltă. Stăpânul tuturor acestor lucruri, Doru Drăgușin, este un om bonom și sfătos, deschis dialogului și extrem de prietenos. O întrevvedere care trebuia să dureze cel mult o oră și jumătate s-a transformat în patru ore și tot nu au fost epuizate subiectele. Cel mai mult îi place lui Drăgușin să vorbească despre arta și munca sa. „Munca de sculptor este foarte grea, dar o iubesc atât de mult încât mă întreb uneori de ce s-a întunecat așa devreme afară. Mi-am impresionat odată un prieten spunându-i: pentru un artist viața e prea scurtă! Vrei să ajungi la perfecțiune, să o atingi undeva, trebuie să depui foarte multă muncă, efort, cu har mare. Fiecare tip de material are valențele lui și trebuie respectate.

„Marmura este un material pur, plin de eleganță și expresie. A reuși să dai formă rotundă mamei e o mare bucurie, mai ales când te apropii de ea cu finisajul. La început ea are un cântec mai spart, și pe măsură ce te apropii de finisare, de o formă pe care Dumnezeu să o primească în stera de sus, sunetul ei devine cristalin.”

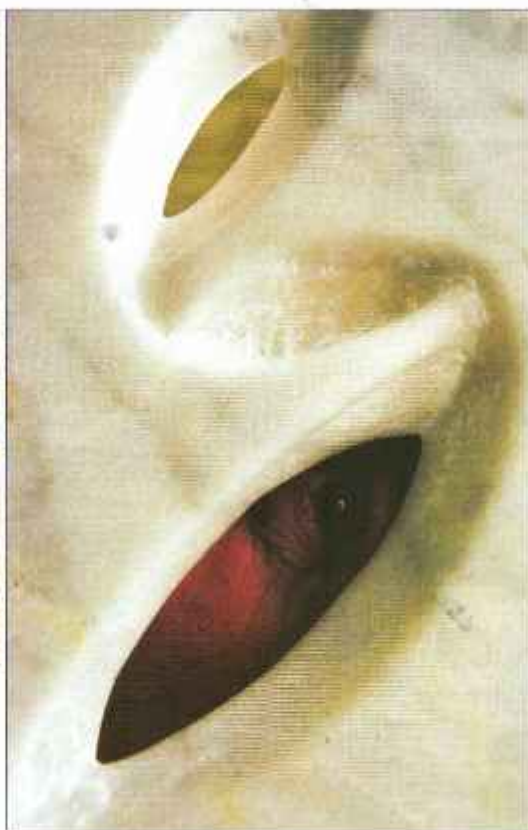
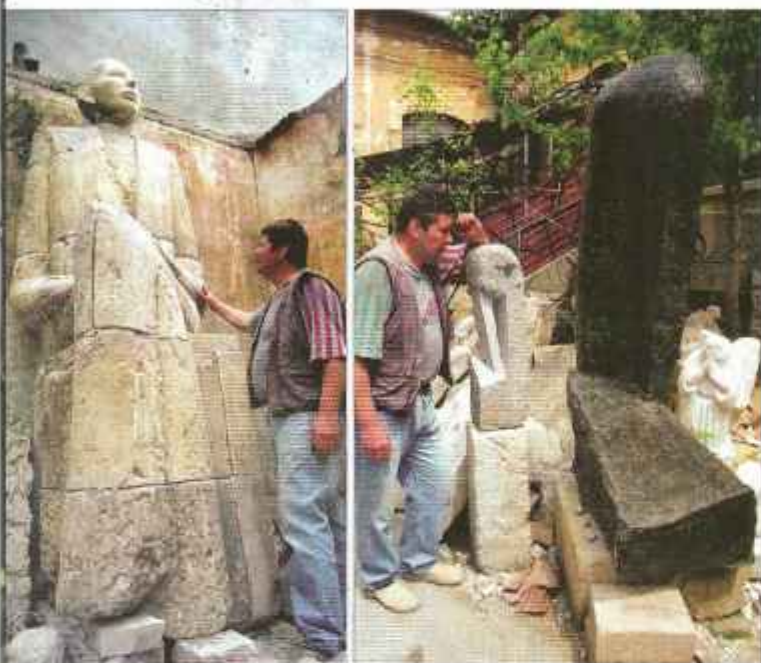
Dacă are scilpire, îi dai scilpire, dacă are matitate, îi dai matitate, lumină, = absorbție de lumină”, crede sculptorul Doru Drăgușin. Într-adevăr, munca de sculptor nu este ușoară – mutatul blocurilor de piatră și munca efectivă de sculptor i-au dat lui Drăgușin un aspect urieșesc – i-a întărit mușchii, dar, în același timp, i-a furat din sănătatea atât de prețioasă fiecărui om. „Chiar dacă folosești masca, fără să vrei praful își face loc și pătrunde în tine, înfundă glandele salivare și dă tumori. Așa am pățit în 1986, 1991 și în 2000, am avut și trei dezlipiri de retină”, mărturisește artistul.

Un sculptor titulescian la Paris

Născut în satul Nicolae Titulescu, județul Olt, sculptorul Doru Drăgușin și-a descoperit de timpuriu vocația artistică. Înainte de a merge la școală a desenat casa părintească și toate acăreturile de pe lângă ea, minunându-și mama. A urmat primele ani de liceu la secția reală din Roșiori de Vede, dar în clasa a XI-a s-a mutat la un liceu de arte plastice din București, urmând apoi Academia de Artă N. Grigorescu din Capitală. Din 1983 a început „turul” simpozioanelor, taberelor și școilor de vară internaționale în Cehoslovacia, Germania Democrată, Bulgaria, iar mai târziu, în 1988, a pășit și în lumea capitalistă. Prima dată a fost în Italia. Acolo, la Ravenna, în cadrul Bienalei Internaționale Dantesco a câștigat o mențiune individuală și o medalie de aur de grup. „Acest relief, pe care vedeți aici, intitulat Combat (Lupta), a fost lucrarea cu care am participat. (Mi-l arată. Este un relief din cupru reprezentând doi țapi luptându-se.) Lucrarea originală e acum în Germania, avea o ramă de stejar cu

s la François Mitterrand"

estibulul își îndeplinea menirea de bază, acum arată mai degrabă a magazie cu ferestre prăfuite, marmură, ipsos, lemn, bronz, inox etc. Nici afară înghesuiala nu e mai mică. Imaginați-vă o curte aiestuos, un Nicolae Titulescu imortalizat în marmură. Și asta nu e tot!

etichetă de bronz și un text din Dante – precum șarpele scoate capul de sub foi acolo unde nu te aștepti. Cu acest prilej am făcut, timp de șase luni, un tur al Europei. Am văzut aproape toată Italia, nordul Franței. Am vizitat aproape toate muzeele din Paris, circa 182 de muzee, fiindcă am stat două luni și jumătate acolo. La Paris am trăit una dintre cele mai mari surprize ale vieții mele, dar și una dintre cele mai mari bucurii. Ajungând eu, îmbrăcat în costum național (cu mițoasă, itari, cizme și chimar lat de două palme, cusut cu drapelul românesc), prin fața *Grand Palais*, având sub braț relieful care îmi adusese medalia de aur la Ravenna, m-am gândit să intru să văd ce este. Așa am aflat că peste zece minute era deschiderea unei mari expoziții de artă. Dumnezeu a vrut să-mi scoată în cale chiar organizatorul, un tip înalt, cu părul alb și fular roșu... A trebuit să plătesc 500 de franci ca să-mi înscris și eu lucrarea pe care o aveam sub braț – *Combat*. Spre tristetea mea, fiindcă nu prea aveam mulți bani la mine, iar 500 de franci erau cam echivalentul a 100 de dolari. Bucuria

„Cred că definiția artiștilor pe pământ ar fi următoarea: suntem undă de manifestare a Celui de Sus pentru că de multe ori facem și nu știm ce facem. Veniți dumneavoastră din afară, ca cititori, vizionari și iubitori de artă și începeți să traduceți ceea ce am făcut. Noi punem sentimentul, forma și vibrăm precum seismografele la cutremur. Am fost întrebat la o expoziție ce am vrut să spun prin lucrările mele. Eu i-am spus că îl voi răspunde după ce îmi va spune interlocutorul ce vede el”, susține sculptorul Doru Drăgușin.

mea a fost că mi-a așezat lucrarea sub o piramidă de sticlă, chiar la intrarea în expoziție. Eram încă sub efectul plății celor 500 de franci. Am trecut printre două șiruri de soldați în costume de gală mirându-mă foarte când organizatorul mi-a spus «Expoziția începe de aici!». Eu nu am realizat că de acolo, chiar de la piramidă sub care se afla lucrarea mea, începeau cele două hectare ale expoziției. În plus, la deschidere erau invitați să participe generalul Krantz, președintele oficial al tuturor galeriilor de artă din Franța, și primarul de atunci al Parisului, Jacques Chirac, plus un puhoi de lume. La un moment dat, organizatorul expoziției mi-a făcut semn cu mâna să vin la el. La început nu am înțeles că era vorba despre mine, eu, un necunoscut! Ei mi-au indicat că eu sunt cel chemat. Am simțit că nu mai am pământul sub picioare. Știi, Dumnezeu îți dă bucurii când nu ești pregătit să le primești. Când aștepti și chemi bucuriile, nu

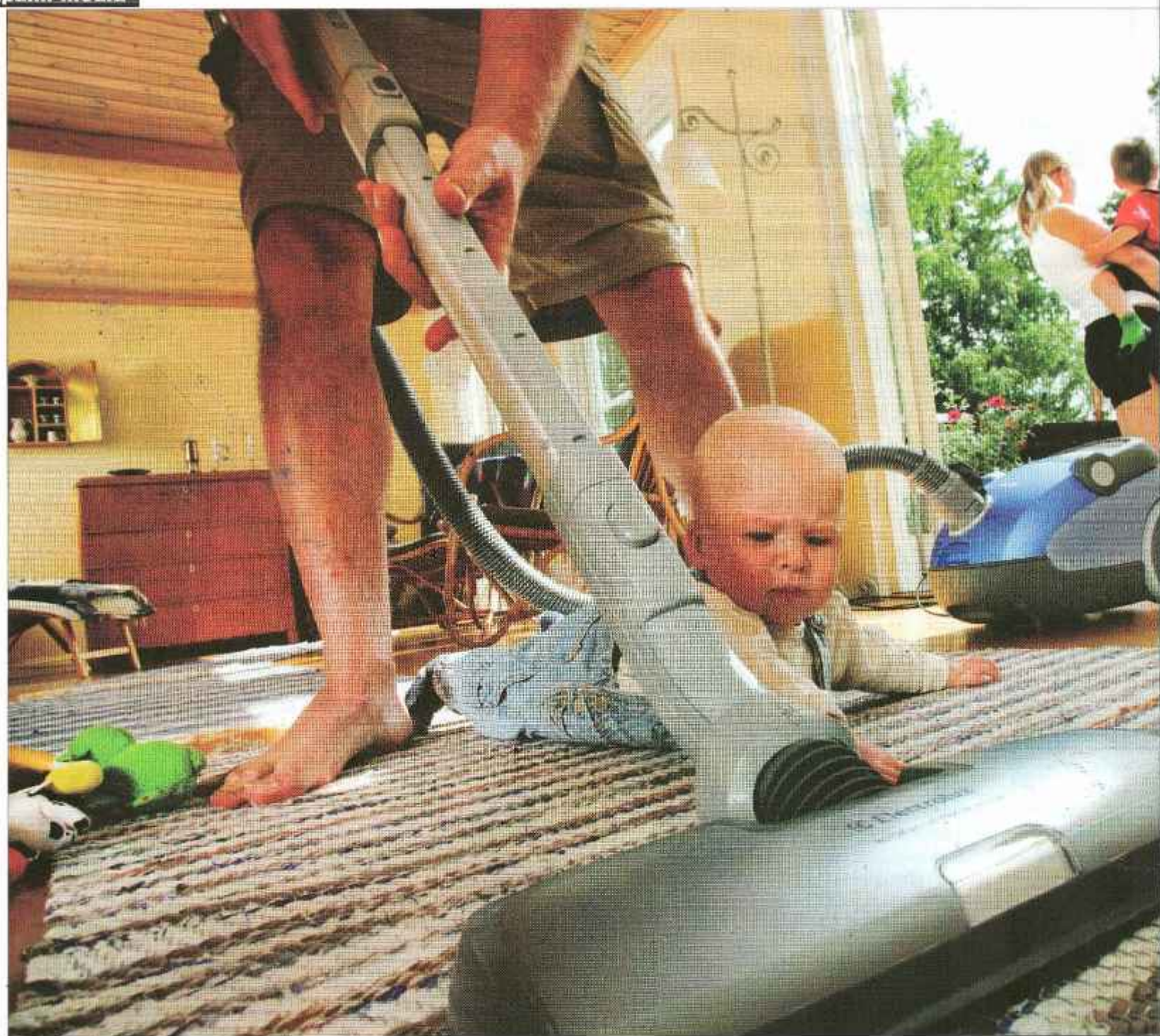
vin”, declară artistul.

După acest episod fericit, artistul a mai avut numeroase ocazii, mai ales după '89, să revină în capitala Franței. Anul 1991 l-a găsit din nou pe Drăgușin în Franța, în celebra stațiune *Touquet Paris Plage*, în *Palais de l'Europe*. Ca de alte multe ori în viața sa, scopul principal pentru care era prezent în Franța nu a fost expoziția, ci starea de sănătate precară a sculptorului. Nu îi leșiseră bine analizele și era suspectat de cancer. „Eram cu sufletul abătut, fiindcă îmi ziceam că decât să fie bucuria asta mai bine să fi fost sănătos. Am dus atunci peste 33 de sculpturi de marmură, inox, lemn și bronz, sculpturi care mai înainte fuseseră expuse la București, în cadrul Institutului Francez. Cât am

stat spitalizat, un critic de artă belgian, împreună cu un prieten de-al său, mi-au preluat expoziția. Chiar le-am zis: «Dacă nu o să mai fiu, vă las vouă lucrările să deschideți un muzeu memorial cu numele meu.» Dar, analizele de la Fundeni s-au dovedit a fi greșite. (râde vesel) Am plecat de la *Touquet Paris Plage* cu o mașină oficială către Paris. Mă împrietenisem, înainte să merg la *Touquet Paris Plage* cu un tânăr francez, care-și satisfăcea stagiul militar la Institutul Francez din București, pe nume Henry de Groussuvre. Nu știam că automobilul în care mă aflam avea să mă ducă în cabinetul secretarului lui François Mitterrand, președintele Franței de atunci, la dl Groussuvre, tatăl lui Henry. Așa a ajuns să-mi vadă lucrările Mitterrand. Neștiute sunt căile Domnului”, povestește Doru Drăgușin.

text Alice Claudia Gherman

foto Robert Hanciarac

Electrolux are grijă de

Electrolux, cel mai mare producător de aparatură electrocasnică pentru bucătărie și cură și aspiratoare, dar și echipamente pentru grădină (ferăstraie cu lanț, mașini de tuns iarbă, calității mediului și sănătății românilor. Campanii în parteneriat cu *Societatea Română Clinică*, seminarii de prezentare și informare a publicului prin intermediul mass-media, aparatului respirator postate pe mai multe portaluri online (www.121.ro, www.uncamin.ro) și TV reprezintă toate ingredientele programului *Un cămin mai sănătos*, inițiat de marca

Campania Un cămin mai sănătos

Încă din 1912, când lansa pe piață primul aspirator, *Electrolux* a fost preocupat de prospețimea aerului și confortul consumatorului de a-și ști casa curată și aranjată. Astfel, de-a lungul timpului, au fost lansate pe piață aparate ultrasilenzioase, cu design deosebit și performanțe de colectare a prafului cu filtrare superioară pentru a menține și a face viața mai frumoasă și mai sănătoasă. Produsele *Electrolux* sunt proiectate special pentru a oferi soluții de încredere în lupta împotriva poluării casnice și a afecțiunilor provocate de acestea – alergii, astm bronșic, rinoconjunctivite etc. În scopul tragerii unui semnal de alarmă referitor la poluare, factori alergogeni și incidența astmului bronșic, *Electrolux* a lansat în 1998 programul educațional *Un cămin mai sănătos*. Programul se desfășoară în toate țările din Europa Centrală și de Est, cuprinzând numeroase sesiuni de informare și educare a publicului: chestionare pe tema alergiilor, *Ziua Mondială a Curățeniei*, cooperarea cu medici alergologi (Ungaria), diverse sponsorizări (Slovacia), *Ziua Mondială a Astmului Bronșic* (Slovenia) ș.a. În România, colaborând cu *Institutul de Sănătate Publică*, *Electrolux* a facilitat întâlniri cu specialiștii, dar și cu părinții copiilor din grădinițe și școli pentru a-l informa asupra problemelor respiratorii și a le prezenta câteva căi moderne de a avea un mediu de viață sănătos acasă sau la birou prin intermediul tehnologiei moderne, de ultimă generație. Anul trecut, programul *Un cămin mai sănătos* a fost realizat de către *Electrolux* în parteneriat cu dr. Nicoleta Băscă, medic primar pneumatolog în cadrul Institutului de pneumologie M. Nasta din

București. Punctul forte al programului îl constituie studiul de prevalență a simptomelor astmului cronic la copii școlari din București. Specialiștilor în domeniu li s-a oferit astfel posibilitatea de a avea la dispoziție o statistică asupra gradului de răspândire a problemelor respiratorii la copii și posibilitatea de a depista timpuriu posibilele cazuri de astm sau alte afecțiuni respiratorii. Rezultatele studiului, finanțat de *Electrolux* România, s-au bazat pe 15.906 de chestionare valide, completate de către părinții copiilor sau de către copii (în funcție de vârsta copiilor și capacitatea lor de a răspunde la întrebările chestionarului). Chestionarul a cuprins 11 întrebări, analiza fiind făcută pe grupe de vârstă: școlari (6-9 ani), și copii aflați la pubertate (10-11 ani) și adolescenți. În funcție de sex, au fost chestionați 7.639 băieți (48,9%) și 8.267 fete. 10.257 (64,5%) dintre chestionare au fost negative, adică au un răspuns negativ la toate întrebările, deci micuții nu au avut și nu au în prezent afecțiuni respiratorii cronice, în timp ce 5.649 (35,5%) dintre chestionare au răspuns pozitiv la cel puțin una dintre întrebările chestionarului evidențiind 2.779 de cazuri de rinită alergică și/sau dermatită atopică, iar 2.870 de subiecți au răspuns pozitiv la mai multe întrebări. Totalitatea răspunsurilor sugestive pentru diagnosticul de astm bronșic este de 1.475 de copii, adică 9,27% dintre subiecții chestionați. Studiul indică, de asemenea, că din 553 copii cu astm bronșic identificat de către medic, numai 343, adică 62%, urmează medicația corectă, iar din totalitatea cazurilor posibile de astm bronșic (1.475 de copii) numai 834, adică 56,5% se află sub tratament. Așadar astmul este insuficient tratat sau chiar subtrat. Studiul întreprins în Capitală a fost extins de *Electrolux România* la nivel național, în patru mari orașe ale țării – Iași, Cluj, Timișoara și Constanța. Se estimează interpretarea a circa 50.000 de chestionare completate, din cele patru mari orașe.

Oxygen vă ajută să respirați un aer curat

Din ce în ce mai mulți oameni sunt interesați de crearea unui climat sănătos și proaspăt în propria locuință pentru ei și copiii lor. Cele mai noi aspiratoare de la *Electrolux*, denumite **Oxy3system**, aduc un sistem complet de optimizare a aspirării prafului și de eliminare a oricăror emisii de praf dăunătoare. Aparatele cu pricina elimină problemele privind alergiile și astmul. Fiind aspiratoare ce garantează emisia de praf zero, **Oxy3system** asigură nu doar curățenia casei, ci și menținerea unui mediu sănătos. **Oxy3system** are carcasă și îmbinări etanșe, ceea ce înlătură posibilitatea pierderilor de praf în afara aparatului.

De asemenea, aspiratorul **Oxygen Z 5960 HP** este ușor de folosit datorită telecomenzii cu infraroșii, display-ul luminos oferind informații despre starea filtrului și sacului de praf. **Oxygen Remote Control** este echipat cu o perie electrică de mare eficiență pentru curățare în profunzime și un indicator de supraîncălzire. Este dotat cu *easy reach* care permite aspirarea ușoară a suprafețelor greu accesibile de sub mese și scaune, nefiind nevoie de aplecare.

Aspiratoarele Electrolux Ultrasilencer, gama Z 3341 și Z 3331, sunt dotate cu sac *sbag clinic* și filtru HEPA 13 lavabil, ce asigură reținerea a 99,95% din particulele cu dimensiuni de până la 0,3 microni. Motorul este izolat fonic, gamiturile sunt etanșe, ceea ce dau aspiratorului silențiozitate deosebită.

În serile friguroase de iarnă obișnuim să

familia ta

țat (frigidere, mașini de spălat a) se implică în îmbunătățirea de Alergologie și Imunologie informații utile despre bolile maisanatos.ro), emisiuni radio Electrolux România.

București. Punctul forte al programului îl constituie studiul de prevalență a simptomelor astmului cronic la copii școlari din București. Specialiștilor în domeniu li s-a oferit astfel posibilitatea de a avea la dispoziție o statistică asupra gradului de răspândire a problemelor respiratorii la copii și posibilitatea de a depista timpuriu posibilele cazuri de astm sau alte afecțiuni respiratorii. Rezultatele studiului, finanțat de *Electrolux* România, s-au bazat pe 15.906 de chestionare valide, completate de către părinții copiilor sau de către copii (în funcție de vârsta copiilor și capacitatea lor de a răspunde la întrebările chestionarului). Chestionarul a cuprins 11 întrebări, analiza fiind făcută pe grupe de vârstă: școlari (6-9 ani), și copii aflați la pubertate (10-11 ani) și adolescenți. În funcție de sex, au fost chestionați 7.639 băieți (48,9%) și

Închidem ferestrele și să pomim încălzirea, dar dimineața ne trezim cu nasul înfundat, ochii iritați și moleșiți din cauza aerisirii insuficiente. **Purificatorul de aer Electrolux Oxygen** rezolvă aceste probleme. Aparatul filtrează agenții poluanți precum polenul, sporii de mucegai, firele de păr de pisică sau câine, precum și praful ori fumul de țigară. Conform criteriilor Asociației Suedeze de Astm și Alergii, purificatoarele de aer trebuie să reducă în proporție de 80% poluarea aerului din cameră, iar nivelul poluării fonice nu trebuie să depășească 37 decibeli. **Electrolux Oxygen** atinge un nivel de purificare a aerului de 88% și un nivel al poluării fonice de doar

31 de decibeli. Dotat cu filtru electrostatic, filtru de cărbune activ, senzor pentru praf și senzor de zgomot, indicator pentru schimbarea filtrului, purificatorul de aer **Electrolux Oxygen** poate asigura 330 mc/oră de aer curat într-o cameră de 66 mp (atunci când lucrează la putere maximă). Cântărind numai 8 kg, este foarte ușor de manevrat în casă. De asemenea, are un consum de energie foarte redus: 70 W – ceea ce reprezintă un consum de energie similar cu cel al unui bec.

În categoria dispozitivelor **Electrolux** care asigură un cămin sănătos se mai înscriu: **sacii aspiratoare s-bag™** (filtrează mai mult de 90% din particulele mai mari de un micron,

procesul de înlocuire a sacului este extrem de igienic și are rezistență sporită la presiunea de aspirare); dispozitivul **Easy clean** (perie specială care culege praful cu ajutorul electricității statice, fiind extrem de utilă la preluarea prafului de pe cărți, bibelouri, tastaturi, tablouri etc. Atașată aspiratorului este ideală pentru aspirarea și ștergerea prafului); **Animal kit** reprezintă un dispozitiv **Electrolux** extrem de util pentru cei cu alergii la părul de pisică sau câine (mirosurile sunt neutralizate de un filtru cu carbon activ), fiind eficient în curățarea prafului și în preluarea părului de animale.

text **Alice Claudia Gherman**

Afecțiunile respiratorii sunt generate de: poluarea exterioară și interioară, sezonul polenului, fumul de țigară, numărul mare de acarieni, părul de animale, alergii, poluarea casnică și praf.

Soluții de prevenire a afecțiunilor respiratorii

Poluarea exterioară. Praful, monoxidul de carbon și emisiile de plumb din București depășesc normele admise. Calitatea aerului este din ce în ce mai precară din cauza scăderii îngrijitoare a spațiilor verzi în ultimii zece ani. Pentru a ne apăra de praf putem să închidem ferestrele, să ne amenajăm în balcon propria oază de verdeată, ceea ce nu înseamnă că am

scăpat de praf. O altă soluție poate fi achiziționarea unui purificator de aer.

Fumul de țigară. Suntem supuși zilnic diversilor agenți poluanți. Sursele de poluare sunt multiple, iar una dintre cele mai frecvente surse poluatoare este fumul de țigară. Peste 4.000 de compuși toxici sunt inhalați în momentul în care suntem în contact cu fumul de țigară. 40 dintre aceștia generează cancer pulmonar. **Fumatul pasiv** provine atât din capătul țigării cât și din cel exhalat de către fumător. Circa 300 de decese anuale sunt provocate de cancerul pulmonar ca rezultat al fumatului pasiv. Copiii cu părinți fumători prezintă un risc mai mare în a dezvolta bronșite, pneumonii, iritații și alte probleme respiratorii. Riscul crește la copiii suferinzi de astm bronșic. Ideală este înlăturarea fumului de țigară din încăperi, dar dacă acest deziderat nu e posibil, este extrem de utilă o mai bună ventilație a încăperilor. Soluția o reprezintă purificatoarele de aer precum **Electrolux Oxygen**.

Părul de animale de casă. 25% dintre oameni sunt alergici la părul de pisică și 14% la cel de câine. Perierea animalelor de casă în mod regulat îi face să lase mai puțin păr prin casă, iar aspiratoarele cu perii speciale pentru preluarea eficientă a părului de animale și cu saci impregnați de carbon activ pentru neutralizarea mirosurilor neplăcute sunt ideale pentru un cămin curat și sănătos.

Numărul mare de acarieni. Specialiștii spun că acarienii reprezintă cauza unei serii întregi de tipuri de alergii, astm bronșic și iritații ale pielii. Spălarea frecventă a așternuturilor și utilizarea celor confecționate din bumbac ori lână 100% îi îndepărtează. Ștergerea prafului cu un amestec de oțet și parafină reprezintă și ea o soluție de luptă împotriva acarienilor, după cum folosirea unor aspiratoare cu filtre HEPA și saci de hârtie este de asemenea utilă.

Alergiile. Considerate de către specialiști ca fiind o sensibilitate particulară a unor indivizi la anumite substanțe alergene, alergiile afectează viața multor persoane. Alergiile de natură respiratorie ocupă un loc dominant, dintre acestea rinita și astmul alergic fiind larg răspândite. Purificatoarele de aer și aspiratoarele cu înaltă eficiență pentru particulele aeriene sunt de aceea imperios necesare.

Polenul. Un alt factor care alterează viața românilor este polenul care ajunge în case vara și afectează mai ales persoanele alergice. Remediu? Păstrarea în interiorul casei a unui purificator de aer care să funcționeze non-stop, mai ales în dormitoare, spălarea animalelor de casă după ce au fost afară, aspirarea covorurilor cu un aparat înzestrat cu filtru HEPA.

Poluarea casnică. Problemele legate de ventilație, condens, aer urât mirositor, sufocant, stătut, echipamentele de răcire păstrate necorespunzător, insecticidele, încălțăminte umezită reprezintă toate surse de poluare casnică. Deschiderea unei ferestre, dar și investiția într-un purificator de aer, rezolvă toate aceste neajunsuri.

TU ALEGI.
CHEIA E LA TINE.

REG.

TM

România la export pentru români

▼ Cât de pasionant este ceea ce faci?

– Este extrem de pasionant să aflu seara ce scrie presa de a doua zi și să faci un spectacol din acest lucru. Mă uit cu foarte mult interes și simpatie la colegii care fac revista presei. De pildă, Dan Cristian Turturică, pe care l-am avut ca invitat de nenumărate ori și pe care mi-l amintesc povestind, în *prime time*, cum și-a numărat ouăle premierul de atunci – la Televiziunea română, despre care jurnaliștii spuneau că este aservită puterii până-n măduva oaselor... Este foarte pasionant să știi că informațiile prezentate de tine ajung până în Australia, America sau Israel! Responsabilitatea este uriașă. Mi-am câștigat un public fidel prin credibilitate, pentru că aduc lângă mine oameni de prestigiu – atât din categoria „guru presei românești”, cât și dintre jurnaliștii mai puțin cunoscuți, care poate că au mai multe de spus. Radu Călin Cristea, care acum apare frecvent în emisiunile TV, prima oară a venit la noi. Vreau să merg pe aceeași idee, și am găsit niște oameni care scriu în *Dilema* veche sau în *Ziarul de duminică*, oameni pe care nu-i vedeam nicăieri. Credeam că nu vor. Am rămas înmărmurită când mi s-a spus: „N-am fost chemat nicăieri!”

– Cum se materializează ecourile?

– Foarte multe mail-uri și scrisori. Unele sunt elogioase. Mai sunt și altele critice. Acestea din urmă le răspund de fiecare dată. Le dau dreptate când au, și le aduc argumente

când e cazul. Sunt telespectatori care, atunci când au venit în țară, m-au căutat la TVR și de-atunci ținem legătura.

– Când există semnale critice, ce se critică?

– De exemplu, recent, un telespectator critica faptul că ne-a luat febra anticipatelor și am vorbit prea puțin despre atentatele de la Londra. Avea dreptate și i-am scris ca să recunosc asta. Alții critică pesimismul lui Octavian Paler, unul dintre invitații mei preferați. Dar și mai mulți spun: „Câtă dreptate are!”

Mihaela Crăciun moderează, pe TVR Internațional, emisiunile *Legile întregării*, *Prima pagină* și *Revista revistelor*. Recent, a lansat reluarea *Seratelor muzicale* ale lui Iosif Sava. La revista presei – singura din România dedicată diasporei – face echipă cu Horia Grușcă. Aici a lucrat și regretatul Gabi Dobre, care s-a prăpădit în urma unei boli nemiloase.

– Când te laudă, ce laudă?

– După cum spun ei, capacitatea mea de a-i provoca pe invitați și faptul că este o emisiune dinamică. Am reușit să-i cuceresc nu prin trucurile obișnuite în televiziune, ci prin încercarea de a-i iscodi permanent pe invitați, de a-i împiedica să se piardă în amănunte și în vorbărie.

– Întâlnirile cu publicul tău s-au petrecut și peste graniță?

– Da, ca o primă muncă mea – căci leaful meu de știrist este mic – am mers, de exemplu, la Luxemburg, când s-a semnat Tratatul de aderare. În acele cinci zile am rămas uimită să descopăr oameni de o anumită calitate care-mi știau emisiunile și le comentau. A fost și o situație hazlie, când un medic psihiatru îi povestea lui Emil Hurezeanu ce emisiuni nemăpomenite fac eu – neștiind că Emil Hurezeanu

mi-a fost deseori invitat...

– Revista revistelor s-ar putea să fie o emisiune unicat.

– S-ar putea. A mai existat o revistă a revistelor culturale. La emisiunea asta mă adresez tuturor – vorba domnului Sava: și doamnei de la frizerie și celui care vinde legume în Suceava, unde încă se prinde TVR! Unele dintre reviste sunt adevărate cărți, rămâi cu ceva din ele, ar fi păcat să nu fie prezentate! *Ziarul de duminică*, de pildă, este din eșalonul întâi, care trebuie pusă alături de cele „clasice”, precum *România literară*, *22* sau *Dilema*.

– Există ecouri și la reviste?

– O, da! Mai ales că sunt unele care nu apar pe Internet. Au fost redactori-șefi care mi-au povestit că au primit scrisori și au făcut abonamente după prezentarea în emisiunea noastră.

– Ți aduci ușor invitații?

– E o artă... Mulțumesc lui Dumnezeu și mamei mele că m-am născut cu asta! La TVR! Audiența nu poate fi măsurată în rating – și totuși oamenii vin la noi.

– Prin forța împrejurărilor, ai o viziune de ansamblu asupra presei românești. Care crezi că e calitatea ei cea mai importantă?

– Că nu mai e încorsetată atât de mult în chingile politicii. Marele câștig al presei este că, de multe ori, „înjură” cu folos puterea, trage semnale de alarmă care au efect. În plus, intră în mijlocul oamenilor și-i ajută, în locuri uitate din țara asta. E o presă activă și implicată.

– Și cel mai mare defect? Ce te enervează în presă?

– Facilul, senzaționalul ieftin... Este incredibil numărul poveștilor de iubire ale fotbaliștilor!

– Păi, legea cererii și-a ofertei...

– Nu eu îmi educ publicul? Până la urmă noi suntem de vină: asta dăm. Cererea se mai și creează. Telespectatorii noștri ne cer povești frumoase de undeva din creierii munților! Și pe mine m-ar interesa să aflu cum de un om e mai fericit decât mine, deși trăiește la o stație meteo! Chiar n-ar vinde asta un ziar?

interviù de Tudor Călin Zorojanu

foto Octavian Tîbăr

BenQ

Proprietate intelectuală, licențe, tehnologii, componente, module, proiectare-cercetare, fabrici, compartimente de dezvoltare, vânzări, marketing, logistică, lista e lungă, numele e scurt și ușor de reținut – BenQ. Adică zece companii care operează independent sub o singură umbrelă – The BenQ Group. Aceasta înseamnă: AU Optronics Corporation, cel de al treilea producător de monitoare LCD din lume, Darfon Electronics Corporation, Daxon Technology Inc, Airoha Technology Corporation, Copax Photonics Corporation, Darly Venture Inc, BenQ Guru Software Co., Ltd, Philips BenQ Digital Storage și Cando Corporation.

te împrietenește cu tehnologia digitală!

Trei business grupuri principale alcătuiesc activitatea Corporației BenQ: Mobile-Communication, Computing Product, și Digital Media – Consumer Electronic. Aceasta presupune că de la BenQ ne vin monitoare LCD între 15" și 23" (prescurtarea "înseamnă inch, 1 inch = 2,54 cm, iar în cazul de față se referă la dimensiunea ecranului), afișaje pentru laptopuri PC între 12" și 17", telefonie GSM/GPRS, CDMA/CDMA 2000, mobile 3G, module fără fir, proiectoare digitale, LCD-uri TV de 15"-46" și Rear Projector TV de 72", camere foto digitale, DVD recorder și DVD playere portabile, produse optice de stocare a informației CD-ROM, CD-RW, DVD-ROM, Combi, DVD+RW. Fondată în aprilie 1984, BenQ s-a numit inițial Acer Communications&Multimedia Group, dar „În 2001, managerii firmei au decis să schimbe numele în BenQ pentru a evita confuzia cu Acer Computer și în consecință spre a putea ca lumea să investească în brand-ul nostru și nu în brandul Acer”, explică Mihai Borze, directorul BenQ Austria GmbH, coordonatorul activității firmei în Europa Centrală și de Est. Mihai Borze a fost primul om din divizia care se ocupă de Europa de Est, începând cu 1996, și a rămas primul care decide „tot ceea ce alți manageri din subordine nu vor sau nu pot să decidă.” Mihai Borze răspunde de vânzările regionale și rețeaua de marketing din această parte a Europei, stabilește noi business-uri, strategii de piață și infrastructura operațională a BenQ Europa Centrală și de Est. Cifra de afaceri a BenQ în această zonă a continentului a crescut de la șapte milioane dolari în 2000 la 55 de milioane în 2004. Reprezentanțe ale companiei au fost deschise în Polonia, Cehia și România. Vor urma Ungaria și Croația/Slovenia.

Inițial capitalul firmei era de 739

Punctele tari ale BenQ: „Avem totul în propriile mâini: de la proprietate intelectuală, licențe, tehnologie și până la investitori puternici cu finanțe stabile. Suntem numărul trei mondial în producția de periferice, comunicații și multimedia. Puncte slabe ar fi faptul că avem un brand recognition încă mic, dar ținând cont că noi ne-am schimbat numele din Acer în BenQ abia acum patru ani, deja am făcut mai multe în marketing, în patru ani, decât alții în 20 de ani”, susține Mihai Borze, directorul BenQ Austria GmbH, coordonatorul activității firmei în Europa Centrală și de Est.

personalul*, adaugă Mihai Borze. BenQ are în prezent în jur de 2.000 de specialiști în cercetare și dezvoltare în lumea întreagă. Cheltuieste 4% din veniturile sale în cercetare și dezvoltare. BenQ a patentat peste 1.225 de invenții. De curând, BenQ a anunțat achiziționarea Diviziei de Telefonie Mobilă (TM) a companiei Siemens AG, iar conform înțelegerii grupul va avea drepturile asupra brandului Siemens. Ca parte a tranzacției, BenQ Corporation va dobândi dreptul exclusiv de a folosi marca înregistrată Siemens pentru telefoane mobile pentru o perioadă de 18 luni de la încheierea contractului, respectiv

milioane de dolari, în 2003 atingea 3,6 miliarde de dolari, iar în 2004 cifra de afaceri a grupului a depășit 10,8 miliarde de dolari. Regula care guvernează BenQ o reprezintă însuși sloganul grupului și viziunea de corporație *Bringing enjoyment and quality to life*, mai pe românește *Aducem încântare și calitate vieții*. „Și, în plus, profesionalism la cote înalte în ceea ce privește tehnologia, service-ul și

drepturile de co-branding pentru marca BenQ-Siemens pentru o perioadă de 5 ani începând cu 1 octombrie anul curent. Numele a trei mărci de telefoane mobile vor co-exista sub numele BenQ, Siemens și BenQ Siemens.

Text: Alice Claudia Gherman

Foto: arhivă

Psoriazis – cauze, manifestări și tratament

Unii dintre noi ne naștem cu o predispoziție, înscrisă în codul ADN, pentru dezvoltarea psoriazisului. Nu este o boală contagioasă. O persoană poate să moștenească această trăsătură din familie, dar nu toată familia are boala. Este nevoie de acțiunea unor factori declanșatori, printre aceștia numărându-se: fumatul, alcoolul, stresul psihic și emoțiile negative, medicamentele (betablocanțele folosite de către cardiaci, sărurile de litiu destinate bolnavilor psihici, unele medicamente pentru suferinzi de boli gastrice etc.). „Pacientul care știe că are în familie tara genetică respectivă sau care se știe suferind de psoriazis, în cazul în care efectuează un alt consult medical trebuie să anunțe medicul respectiv de prezenta bolii de piele pentru a nu i se prescrie un medicament care să-i declanșeze sau agraveze boala. Factorul infecțios trebuie și el luat în calcul, mă refer la infecția streptococică (în cazul psoriazisului la copii) sau la infecția cu HIV”, avertizează medicul Sorin Țiplică.

Există mai multe tipuri de psoriazis, dar forma cea mai comună și mai răspândită este așa-numitul psoriazis vulgar. Acesta se manifestă sub forma unei erupții, cu multe leziuni – plăci roșii, groase, acoperite de depozite de coji, albe-sidefi, care se detașează foarte ușor de piele. „Leziunile sunt bine delimitate, au contur circular, se distribuie pe tot corpul

mai ales pe zonele de frecare – coate, genunchi, zona lombară, eventual și pe scalp. Există și câteva forme speciale de psoriazis care afectează palmele și tălpile (afecțiunea este traumatizantă pentru că pacientul nu mai poate să-și exercite meseria), dar sunt mai rar întâlnite”.

În țara noastră, în anul 2004, au fost internați 8.395 de pacienți cu psoriazis. Ca repartizare geografică, pe locul întâi este Bucureștiul cu aproximativ 1.760 de cazuri, urmând Cluj-Napoca (467) și Târgu Mureș (430). Ne-am adresat doctorului Sorin Țiplică, medic primar dermatolog la Clinica de Dermatologie a Spitalului Colentina, cu privire la această afecțiune.

Psoriazisul e o boală cronică. Are episoade de manifestare urmate de unele de remisiune, în care nu se mai vede nimic pe tegument. „Tratamentul pe care îl facem duce la dispariția mai rapidă a leziunilor sau la prelungirea episoadelor de remisiune”, explică medicul Țiplică. Ca orice boală cronică, psoriazisul determină complicații. „Psoriazisul afectează articulațiile mici ale corpului, mai ales articulațiile de la nivelul degetelor mâinilor. Această afectare articulară are o mare importanță, pentru că pacientul nu-și mai poate exercita meseria, deseori devenind un handicapat. Dacă nu se intervine, în asemenea cazuri, apar durerile, degetele devin fixe și nu mai pot fi utilizate”, afirmă medicul. Diagnosticul în cazul psoriazisului se pune relativ ușor, printr-o simplă biopsie cutanată.

Astăzi există numeroase modalități de tratament. Cele mai simple constau în aplicații de creme specifice. Se utilizează și tratamente combinate, adică asocierea unui tratament local cu unul sistemic (cu tablete). „Mai sunt și regimurile terapeutice speciale, în care apelăm la lămpi cu ultraviolete, lumina eliberată de aceste lămpi fiind favorabilă multor pacienți cu psoriazis, deseori recomandăm pacienților noștri să facă băi de soare. O cură heliomarină se poate combina cu tratamente cu gudroane ori nămol fiindcă ajută la îndepărtarea cojilor și la remisiunea lor. În ceea ce privește medicația, în primul rând se aplică tratamentul cu dermatocorticoizi, care sunt recomandați în cazurile în care leziunile nu au ajuns la o întindere foarte mare. Un alt tratament este cel cu derivați de vitamina D3 – calcipotriol – pentru că reglează cheratinizarea și dispariția scuamelor. Pe o treaptă superioară ca agresivitate terapeutică se află tratamentul pentru marii suferinzi, cu derivați de vitamina A – retinoizi administrați pe cale bucală sub formă de tablete. Există disponibile și în România terapiile biologice, ultima nouăte în domeniu. Tratamentul este evaluat la 1.000-1.500 de euro pe lună și se adresează pacienților cu psoriazis mediu sau sever. Tratamentul constă într-o singură injecție pe săptămână, timp de câteva luni, timp de câteva luni. Psoriazisul este o boală cronică fără ca la momentul actual să dispunem de mijloace de vindecare definitivă a bolii. Cine spune că vindecă total un pacient de psoriazis minte”, susține medicul Sorin Țiplică.

N.B. Am răspuns astfel și cititorului nostru din județul Bacău, Samoilă Ioan, care ne-a scris că dorește să cunoască mai multe informații despre psoriazis.

Int. Alice-Claudia Gherman

Așa cum v-am anunțat în numărul anterior al publicației noastre, Laropharm a lansat pe piață două linii importante de produse, Linea Sana și Linea Vita. Ginkgo Biloba este un remediu natural, supliment alimentar care încetinește procesul de îmbătrânire. Ginseng reprezintă un supliment nutritiv care ajută la ameliorarea disfuncțiilor ușoare ale sistemului nervos central acționând eficient și asupra sistemului endocrin. Spirulina este recomandată în efortul intelectual și suprasolicitatea sistemului nervos central.

Ca Mg Zn este un produs folosit în deficiențele de calciu, magneziu și zinc precum și în diferite boli nutriționale. Vitamina C se administrează profilactic și curativ în diferite probleme de hipovitaminoză C, iar Coenzima Q10 întârzie procesele naturale ale îmbătrânirii.

Trimiteți taloanele pe adresa redacției:

SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 20.09.2005

Premiile, constând în suplimente nutritive care nu au nevoie de prescripție medicală, se vor acorda prin tragere la sorți.

O viață sănătoasă
are o structură
de rezistență sănătoasă

mie
tebrala
mar în scopul
diferențierii
deplasarea sau
abateri.
erisau.
stabil ca 70-75%
%, care cu potențial
arile în racheta și
femurul sau mai de
late explică și prin
amortizarea
overilor de spate, mai
amortizarea și ale
i cauzele sunt
a coloanei vertebrale în
exterior și a
comitate și la
moale, dar și
mea centrală a discului
sunt la exterior prin
une asupra nervilor, ceea
inferior de accionare
hidrică, se micșorează și
aducând iritarea nervului
scara de ridicare a
se roata în plus actual. De
dar precum ramul sau
una lombare. Trebuie
re de ridicare
Acest produs este un supliment alimentar și se eliberează fără prescripție medicală.
Dacă apar manifestări neplăcute, adresați-vă medicului sau farmacistului.
Măsurarea trebuie
nu este recomandată mai ales
A. J. de Argentina

numai de la
sicomed®
www.sicomed.ro

Osteovit, combinație eficientă
și efervescentă de calciu și vitamine:

Ca+D3+K1+C+B6

Formula completă pentru
sănătatea sistemului osos.

RECLAME CARE NE

Bogdan Naumovici: „O reclamă bună vinde pro

Leo Burnett a fost desemnată de trei ani încoace agenția de publicitate a anului la festivalul Ad'Or, motiv de bucurie. Rețeta acestui succes, perspectivele și ambițiile, clienții și dușmanii sunt toate ingredientele unui singur brand – Bogdan Naumovici, din ianuarie a.c., director regional pentru Europa

▼ Când ai sosit în Leo Burnett?

– Eu am venit în Leo Burnett la 1 august 1997, ca junior copywriter la vremea respectivă. În 2000 am devenit director de creație, iar în 2001 și partener și asociat în Leo Burnett&Target, iar din ianuarie 2005 sunt director regional pe Europa Centrală și de Est în rețeaua Leo Burnett.

– Este dificil să fii regional director într-o agenție de publicitate, pentru că totuși e o mare responsabilitate?

– Nu prea pun problema în termeni de greu sau ușor, ci dacă îți place sau nu ceea ce faci. Sunt o mulțime de avantaje și lucruri bune în poziția asta, dincolo de faptul că faci în fiecare zi altceva și că este o meserie nouă în România, de aceea e plin de oameni tineri, de oameni entuziaști. Mai este și foarte bine remunerată și foarte vizibilă.

– Mai bine decât la o agenție 100% românească?

– Nu, mai bine decât în alte domenii din România. Mai bine decât la o altă agenție de publicitate românească? Nu știu să spun, nu cred că diferențele sunt majore la salarizare între agențiile românești și agențiile multinaționale. Singura diferență fiind mărimea, deci nivelul salariului e tot pe acolo, numai că o agenție multinațională plătește ceva mai mulți oameni cu salariul ăla decât una locală, asta e tot. Salariile le-au cam dictat piața, nu cred că sunt mari diferențe.

– Dar dumneavoastră de unde ați venit în Leo Burnett?

– Am lucrat câteva luni la o agenție foarte mică, se chema Letera Advertising pe vremea aia, unde mă agățase un prieten de al meu de la bere care avea această mică agenție. Eram cu totul vreo trei oameni la agenția aceea. După niște luni în care am lucrat noi împreună și ulterior am jucat toți banii la cazinó, am zis că poate e timpul să mă apuc de o treabă ceva mai serioasă (râde). Pur și simplu a fost un noroc că am venit aici.

– Ce colă de piață aveți?

– Habar nu am. Nu cred că a făcut cineva vreodată cota de piață la agențiile de publicitate. Habar nu am, dar așa din ochi, așa spune că dintr-un foc suntem trei agenții cap la cap ca business, vorbesc aici de noi, McCann și Grafitti BBDO. Suntem apropiați ca nivel de business. Cât înseamnă asta, ce bucatele avem noi din toată piața asta nu pot să vă spun, dar suntem acolo, la bătaie.

– Cam câți clienți aveți?

„Spoturile în cheie comică prind mai bine decât celelalte în România. Dar asta nu înseamnă că trebuie să facem numai spoturi publicitare cu glumițe. Evident, umorul trebuie să fie relevant pentru target și produs, pentru mesajul pe care vrei să-l transmiți. Presupun că dacă vrei să faci o campanie de ajutorare a bolnavilor de cancer nu o să faci bancuri, dar în rest sunt o grămadă de brand-uri la care se potrivește umorul. Și în străinătate se folosește umorul în reclame, dar e o nuanță, acolo e foarte populară ideea the smile of the mind adică nu umorul ha-ha-ha, ci umorul subtil, zâmbetul din interior, de genul aha, m-am prins, sunt unul dintre puținii care a înțeles acest banc, au făcut și ei ha-ha-ha, dar au trecut alți ăla.”

– Avem clienți multinaționali, clienți veniți din rețea să spunem, cei mai mari fiind evident Procter&Gamble și Philip Morris, cu toate brandurile lor (opt de la Procter și Marlboro, LM, Parliament, Virginia Slims de la Philip Morris). Tot clienți de rețea mai sunt Western Unions și Chevrolet, iar clienți locali sunt: Altex, Bergenbier, Prigat, BCR, Academia Cațavencu, B-24-Fun, Publimedia, Muzeul Antipa. Mai sunt și alții.

– De trei ani încoace ați fost aleși compania anului și ați stărnit invidii la Ad'Or. Care este secretul menținerii în top?

– Secretul? Nu e nici un secret. Acum patru-cinci ani, în 2001 am spus că vom ajunge să fim agenția de publicitate a anului timp de cinci ani la rând și din 2003 am început să fim. Cred că totul vine din dorința de a fi numărul unu. La vremea când am zis că de la anul vom fi pe locul unu, eram pe locul opt. În 2002 am fost locul doi, am pierdut la o nominalizare distantă.

– Am înțeles că sunt niște reguli numite SIT, vorbiți-ne puțin despre ele.

– Sistematic Inventive Thinking, un curs pe care compania cu același nume l-a creat, cursul este despre modele-rețetă identificată în spoturile premiate de-a lungul a nu știu câți ani. Au luat 15 ani de spoturi premiate, s-au uitat la ele și au încercat să vadă ce le leagă, de obicei ele cad în diverse matrice. SIT însă s-a apucat să le deconstruiască, să arate cum s-a ajuns acolo, cum se poate să gândești în termenii matricei respective. E foarte amuzant că există vreun fel de dezbateri pe tema asta și că sunt oameni care le neagă, le

COAFEAZĂ

dusul și ia multe premii"

rie pentru angajații companiei și de invidie pentru ceilalți rivali din România. Leo Burnett & Target, de a cărui bună stare răspunde de câțiva ani încoace Centrală și de Est al agenției.

contestă, ei susțin că, mă rog, creativitatea trebuie să fie în stare pură. Asta e ca și cum te-ai supăra că într-o poezie există metru iambic, rimă încrucișată etc. Exact despre asta este vorba și aici. După aceleași reguli sunt compuse și poeziile unor necunoscuți, dar și *Luceafărul*, rezultatele, însă, sunt cu totul altele. Foarte multă lume atacă SIT și pentru că sunt parte din succesul lui Leo Burnett. De obicei se gândesc: domnule, ăștia sunt și numărul unu, au și cel mai mare business de pe piață, ne bat și în toate pitch-urile și la festivaluri, au și rețete, atunci nimic nu e bun când vine de la Leo Burnett. Pentru clienți se pare că e bine, la fel pentru piață și pentru jurii, că nu e bine pentru competitorii noștri, deh, mă bucur că nu e bine pentru ei!

- Am înțeles că anul trecut ați făcut cam un spot la trei zile. Care este situația anul acesta și cine sunt clienții?

- Patru pentru *Bergensbier*, pentru *Altex* cred că am mai filmat trei-patru spoturi, am făcut trei *Prigaturi*, pentru *P&G*, am făcut fiindcă ei ne consumă foarte mult, sunt mari și au foarte multe branduri: *Tide*, *Always*, *Tampax*, *Aldays* (*Ariel* e la *Saatchi & Saatchi*), *Bonux*, *Descrêet*, *Wash&Go*, *Herbal Essentials*, *Camay*, *Wella*, *Max Factor* (11 branduri). Nu le-am numărat, dar cred că în jumătate de an am făcut până acum vreo 30 de spoturi. Și s-ar putea să mai facem vreo 50 până la sfârșitul anului. De obicei toamna, pentru *Altex-Media Galaxy* e perioada lor, mai apar tot felul de promoții de Crăciun, de sărbători și a.m.d. O să apară clienți noi la începutul toamnei.

- Care sunt obiectivele actuale pentru Leo Burnett?

- Pe termen foarte apropiat este să luăm agenția anului noi și la Porto Rouge, să fim cea mai bună agenție a anului din Europa Centrală și de Est, de fapt acolo eu am două obiective: o dată să luăm agenția anului noi, *Leo Burnett România*, și să câștigăm și să păstrăm de fapt cea mai bună rețea a anului, ca rețea pentru care am responsabilitate directă ca director regional. Asta așa, pe termen foarte scurt, pe termen ceva mai lung provocarea noastră este să ne finalizăm planul de dezvoltare până în 2010, la care lucrăm de o vreme încoace.

- Ce înseamnă mai concret?

- Unde vom fi în 2010 și cum ajungem acolo: business, bani, serviciile pe care le oferim,

oamenii pe care vrem să-i aducem, modul de lucru între departamente, clienții pe care vrem să-i am până în 2010 ș.a.m.d.

- Ce clienți vizați?

- Da, da, da nu spun (zâmbește șmecher). Nu vrem clienți mulți, ci clienți mari și curajoși. Și sigur, mai este provocarea căreia nu l-a răspuns nici o agenție de publicitate din România până acum, aceea de a câștiga un *Leu la Cannes*. Până acum am ajuns în finală de trei ori, lată că și *McCann* a ajuns anul acesta, ne apropiem, dar nimeni nu a împușcat leul, suntem pe aproape, îl hăituim!

- În crearea unei reclame contează mult și produsul...

- Sigur că și produsul. Multe s-au spus despre *Leo Burnett*, dar nimeni nu ne-a acuzat că am face șmenuri și manevre în această industrie, nimeni nu ne-a acuzat că am fi luat un client pe șpagă și de asemenea nici nu facem golănii, de genul: dacă știm că e un produs prost să ne ducem să-i facem campanie pe principiul *lasă că și banii lor sunt buni*. Nu, lucrăm numai cu clienți unde simțim că împărtășim aceleași valori și criterii, dar dacă știm că respectivul nu-și plătește impozitele de trei ani de zile, cât e el de favorizat de nu știu ce regim, nu lucrăm cu asemenea clienți și nici nu o să lucrăm. Nu lucrăm cu Guvernul și nici nu o vom face vreodată. Ștefan Iordache spune: nu am fost la același liceu cu ei și de aia nici nu o să lucrăm vreodată cu ei. Zonele astea nu ne interesează, nu suntem în acest business pentru bani (numai pentru bani - n.r.) ci și pentru că ne place publicitatea.

- Care sunt criteriile după care spuneți reclama asta e bună la Leo Burnett?

- În primul rând, dacă am ști tot timpul care reclamă e bună nu ar mai fi discuțiile de genul: de ce nu am câștigat aia sau alta. În principiu, o reclamă trebuie să fie relevantă pentru marcă, produs și pentru public, să fie simplă, *single mind*, adică să comunice doar un singur lucru, memorabilă și evident să iasă din calup, din ce s-a mai făcut și să iasă în general din peisajul a ceea ce vezi într-o pauză publicitară la tv. După noi cele mai bune reclame sunt alea care vând produsul, dar iau și multe premii de creație. Juriul are de obicei dreptate.

foto: Alice-Claudia Gherman

foto: Robert Hanciar

Citate publice & Publi/cetate

Mihail Gălățanu

Polieditorial

Reculul titlului nou

În România, titlurile noi în presa scrisă par să încapă greu pe tarabe. Parcă e o vreme în care merită să cultivi titluri vechi, cu *awarness*, cu *ecou*, cu *abonați*, cu buh dus deja. Titlul nou pare perisabil, lipsit de credibilitate. Parcă a început să conteze mai puțin chiar și forța echipei, ceea ce mi se pare amirabil. Cum adică, să ai o garnitură de bună calitate și să aluneci vertiginos pe toboganul vânzărilor? Și, totuși, acesta este cazul a două sau chiar trei cotidiane de pe piața românească. Unul dintre ele este mai vechi pe piață, altul și-a făcut, de curând, o recosmetizare de formă, destul de tristă și lipsită de eficiență, el zbtându-se undeva pe la aceeași cifră de vânzări, deși a fost anunțat cu surle și trâmbițe, cu o echipă tânără, bla-bla-bla... Al treilea, însă, este cel mai spectaculos. Apărut nu cu multă vreme în urmă, el a reușit performanța de a se rostogoli spectaculos în gheena cotidianelor anonime, care populează șters peisajul actual al presei. Deși are personalitate. Deși are echipă. Deși are lideri, mai mulți chiar (să fie aici bubă)? Alt cotidian nou apărut, calat pe un făgaș oarecum economic, nu reușește să prindă publicitate ca să duduie, așa cum erau așteptările. De altfel, într-o jumătate de oră de plictiseală, am numărat advertorialele pe bune din trei cotidiane importante ale Capitalei: nu am găsit decât o reclamă, același client de trei ori în cele trei jurnale. Căldură mare, publicitate puțină...

Globalizarea morții.

Soluții globale la probleme globale. Asta e ceea ce cer, prin metodele lor barbare, teroristii. Este exact ceea ce Statele Unite, Europa Occidentală, lumea așa-zis civilizată, nu vrea să le ofere. Statele Unite visează să stea într-o oază de bunăstare, condimentată cu ceva petrol. Sigur că teroristii sunt extremiști. Doar n-ar putea să fie intimiști. Nu suntem în pictură, totuși. Deși, la *Eldgate* - sau la *King's Cross*, e un fel de carmin excesiv.

Inundații, viituri, vânătoare

Dacă n-avem tornade, ci viituri, măcar vânători de viituri să avem. Că vânători de fonduri din care, în loc de diguri, să se facă vile și case de vacanță avem. Cu exact 35 de ani în urmă, inundațiile scufundau România în Marea Sarmatică. Atunci, autoritățile comuniste au reacționat, totuși, ceva mai prompt. Din păcate, la scara istoriei, asta e un mic bacșiș. Românii n-au învățat nimic în treizeci de ani și, iar, viiturile ne-au prins cu fundul gol.

Anticipate, antipate

Timp de șase luni, anticipările au fost considerate singura soluție. Erau simpatizate. Acum au devenit, brusc, antipatizate. Motivul, pe care nimeni nu l-a creionat apăsător: reacția populară. Reacția împotriva anticipatelor. Marea masă a populației, angajată în bătălia pentru supraviețuire, nu prizează importanța vitală a bătăliei de la alt palier, cel politic. Concluzie inevitabil marxistă (nu-i așa?): bătălia pentru supraviețuire a învins bătălia politică.

Tudor Călin Zorojanu

Gânduri pentru prietenul meu T.

Prietenul meu T. este dezamăgit de actuala putere. „N-a făcut absolut nimic până acum”, zice. De fapt, este dezamăgit de toată lumea din jur. „N-avem oameni”, zice.

Dacă-i ceri detalii, navighează nervos pe valurile unor exclamații vagi de tipul: „N-ai văzut ce-au făcut cu cota asta unică?”

Cred că am văzut, dar bag seama că din alt unghi. Spre deosebire de T., eu am **avantajul** de a nu cunoaște pe nimeni *inside*, așa încât, vrând-nevrând, mă bazez doar pe observarea efectelor unor măsuri, fără a mă preocupa prea mult ce se află în spatele lor. Iată de ce aș vrea să-i povestesc prietenului meu T. ce văd eu. Măcar în câteva domenii.

Reforma fiscală. Cota unică funcționează bine mersi și a adus la buget mai mulți bani decât cota progresivă. Asta, firește, dacă nu contești orice cifră oficială, uitând că acestea sunt supravegheate și de UE și de Banca Mondială și de mama lui FMI. De pe urma cotei unice a avut de câștigat (mai mult sau mai puțin) covârșitoarea majoritate a românilor. În schimb, taxele și impozitele care s-au mărit (tranzacții bursiere, speculații imobiliare etc.) vizează o mică minoritate – mai exact, cam tot acela despre care se spune că au câștigat la greu prin limitarea impozitului pe venit! Cât

despre creșterea prețurilor, nu are nici o legătură cu cota unică. La 1 ianuarie 2007 – adică peste vreo 16 luni – prețurile din România vor trebui să fie aceleași din Occident. Dacă vrem în UE. Dacă nu – nu. Iar TVA **nu** s-a mărit, așa că n-are sens să vorbim despre asta.

Reforma morală. Niciodată, în 15 ani, presa nu și-a permis să fie atât de agresivă cu puterea, și asta înainte ca guvernul să apuce să facă ceva, bun sau rău! Explicația: „tăierea” publicității de stat. Nu cred că e ceva de comentat aici. În același timp, dacă ar avea cineva bunăvoința să inventeze câți granguri au fost puși sub învinuire, luați la întrebări, reținuți, arestați sau trimiși în judecată și câte dosare istorice au fost dezgropate (revoluție, mineriade), ar constata că numărul acestora concurează suma tuturor cazurilor similare din precedentii 15 ani. De altfel, prietene T., te rog să fii atent la reacții: unii dintre cei care se știu cu musca pe căciulă au cam început să o turească din țară. La acest capitol e musai să adăugăm pachetul de legi privind proprietatea, respectiv justiția. Că legile sunt bine făcute și urmează să lovească în miezul corupției și al nedreptăților se vede tot din reacții...

Reforma economică. Aici, sunt de acord cu

tine: nu se vede încă mare lucru. Nici în industrie, nici în agricultură, nici în transporturi și servicii. Dar suntem, totuși, la doar o jumătate de an de la alegeri. Hai să mai vorbim o dată peste doi-trei ani, vrei?

Reforma clasei politice. E păcat că nimeni nu comentează faptul că 80% dintre parlamentarii aleși în 2004 sunt noi, majoritatea tineri și chiar foarte tineri. Că guvernul e format aproape exclusiv din oameni care n-au mai fost miniștri și nici n-au avut alte demnități publice. Că e cel mai tânăr Executiv din istoria României. Că, exceptând două-trei persoane, nici unul actual demnitar de nivel înalt al statului român presa sau opoziția n-au reușit să-l agațe de picioare ghiuleaua vreunei suspiciuni de corupție sau afaceri necurate – a se compara cu administrațiile precedente. Că miniștrii acceptă să vină să dea socoteală și în talk-show-urile pe care le urmărește doar familia moderatorului. Că președintele României – acuzat că se războiește cu jurnaliștii – stă totuși de vorbă cu ei, într-o lună, mai mult decât fostul președinte în 11 ani.

Sunt, toate acestea și destule altele, fapte. Dacă ating ele nivelul pretențiilor prietenului meu T., asta este deja altă poveste.

Misu T. Popescu

...nu mai dă divorț! Este finalul unei simpatice poezii de George Topîrceanu, dar și al unei mai puțin simpatice crize politice dâmbovițene.

Premierul Tăriceanu a anunțat că nimic nu este irevocabil, după care și-a tras cizmele și a plecat la sinistrați. Culmea este că, la spartul târgului, președintele Băsescu a declarat că nu i-a cerut niciodată demisia și, deși i-ar fi fost drag de anticipare, îl sprijină totuși pe premier. E bine. Dar nu e clar.

Un om

Dacă, pentru prima dată, prezentăm un sportiv în această rubrică, nu este pentru că Gică Popescu ar fi intrat. Doamne ferește, în politică, ci pentru că s-a dovedit a fi un om cu calități net superioare majorității politicienilor români. Organizarea celei de-a doua *Seri a campionilor*, în favoarea sinistraților, bașca banii scoși chiar din buzunarul lui pentru aceștia, este doar cel mai recent dintre gesturile de omenie ale fostului internațional, care a ajutat pe multă lume la greu. Mai rar așa om. ■

Câștigători la/pe puncte

A câștigat cineva de pe urma jocului de-a demisia premierului? Sigur că da! Mai întâi, partidele care n-ar mai fi prins Parlamentul, în caz de anticipare. Apoi, „evadații” (din PD, respectiv PRM), care ar fi rămas și ei „fără coledzi”. Dar și marele PSD, care se zbătea pe la 25% și ar fi rămas fără președinția celor două Camere. Nicolae Văcăroiu și Adrian Năstase au motive să se bucure. ■

Modelul ucrainean

Supărat pe omologii ucraineni ai lui Garcea, pândind prin tufişuri şoferii care strănută la volan, preşedintele luşcenko a cerut guvernului nici mai mult nici mai puţin decât desfiinţarea poliţiei rutiere! Zis şi făcut. Va

fi foarte interesant de văzut statistica privind evenimentele rutiere consecutive măsurii: dacă accidentele nu cresc spectaculos, ideea ar putea fi importată. Şi nu numai pentru poliţia rutieră.

Execuţiile continuă

Dacă eliberările în cascadă de români, francezi, irakieni şi filipinezi născuseră speranţa că răpitorilor din Bagdad le-a venit mintea la cap, această iluzie n-a durat mult. A urmat răpirea şi executarea neobişnuit de rapidă a lui Ihab

al-Sharif, ambasadorul desemnat al Egiptului, apoi a doi diplomaţi algerieni, ridicaţi chiar din apropierea ambasadei lor (foto): Ali Blaroussi, însărcinat cu afaceri, şi Ezzedin Ben Kadi.

Alt fel de Răsărit

În vreme ce uniunea europeană este pusă sub semnul întrebării, Statele Unite au prea multe pe cap, iar Orientul Apropiat e zguduit de terorism, China îşi vede liniştită de drumul ei, nu prea băgată-n seamă de presa internaţională. La doar câteva zile după ce preşedintele Hu Jintao s-a întâlnit cu cancelarul german Gerhard Schroeder, premierul spaniol Jose Luis Rodriguez Zapatero a fost primit oficial de către omologul său chinez, Wen Jiabao. Beijingul îşi face prieteni. Vom mai auzi despre chinezi...

Bazil Ştefan

Eurokamikaze!

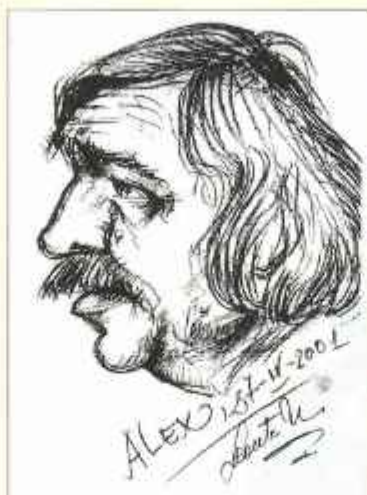
La începutul acestei veri steaua lui Tony Blair'era din nou la apogeu. Uitate păreau loviturile dure de imagine încasate ca urmare a încurcatei aventuri irakiene, uitate, pierderile masive de mandate de către laburişti la ultimele alegeri generale. A zecea aniversare a alegerii sale în fruntea Partidului Laburist îl găsea pe cai foarte mari. După Nu-ul francez şi olandez la referendumurile asupra Constituţiei europene, premierul britanic ceruse o „pauză de reflecţie” în procesul de ratificare a Tratatului Constituţional, anunţând totodată şi suspendarea *sine die* a proiectatului referendum britanic pe aceeaşi temă. Mai mult, la Consiliul European de la finele lui iunie făcuse să eşueze cel mai important punct de pe ordinea de zi, adoptarea bugetului UE pentru perioada 2007-2013, condiţionând-o de reforma prealabilă a politicii agricole comune (PAC), în sensul reducerii ponderii acesteia în bugetul UE. Şi toate acestea se întâmplau în momentul în care Marea Britanie tocmai era pe cale să preia preşedinţia semestrială a Uniunii. Furios, preşedintele francez Jacques Chirac, a cărui ţară este cel mai mare beneficiar al subvenţiilor agricole finanţate prin PAC, a ripostat cu câteva sarcasme memorabile la adresa Albionului. Chirac a spus, de pildă, că „singurul aport al britanicilor la PAC a fost vaca nebună” sau că „Anglia are cea mai proastă bucătărie din Europa, după Finlanda, şi nu se

poate avea încredere în oameni care mănâncă atât de prost”. Sarcasmele nu l-au fost de nici un ajutor lui Chirac, căci pe 6 iulie Londra câştigă şi marele premiu al anului: dreptul de organizare a Olimpiadei din 2012. Şi asta, culmea, învingând, în ultimul tur de scrutin, tocmai Parisul! Bref, *sunny boy* Tony se impusese cu aplomb în câteva chestiuni cheie. Şi cum de vreo trei săptămâni în ţară era linişte, serviciile de luptă antitero reducând gradul de alertă de la „grav” la „substanţial”, putem fi siguri că în acea noapte premierul britanic a avut numai vise frumoase. Chiar a doua zi a urmat însă negrul coşmar al celor patru atentate cvasi-simultane din sistemul londonez de transport în comun, soldate cu cel puţin 56 de morţi (plus 700 de răniţi). Printre cei decedaţi s-a numărat, ca o ironie a sorţii, şi israelianca Anat Rosenberg, care îşi amânase întoarcerea acasă tocmai de groaza atentatelor kamikaze! Expertii Scotland Yard-ului au făcut, în zilele şi săptămânile următoare, descoperiri care au conturat din ce în ce mai precis tabloul ororii. La originea atentatelor s-a aflat, cum altfel, reţeaua *Al Qaeda*, mai precis o ramură a acesteia intitulată *Brigăzile Abu Hafs al-Masri, Divizia din Europa*, care „semnase” deja atentatele de la Madrid şi Istanbul. Atentatorii aveau legături în Pakistan, Egipt, Statele Unite etc. Astfel, „creierul” operaţiunii a fost un pakistanez care

sosise în Marea Britanie luna trecută şi plecase cu o zi înaintea atentatelor, după ce se întâlnise cu cei patru kamikaze în oraşul Leeds. Tot în preajma comiterii atentatelor a părăsit Londra şi „fabricantul” explozibililor, un chimist egiptean cu studii în SUA, care a predat la Universitatea din Leeds şi a cărui locuinţă din acest oraş servise drept laborator pentru confecţionarea, din substanţe banale, ce pot fi achiziţionate legal din reţeaua comercială, a explozibililor utilizaţi la 7 iulie. Dar cea mai consternantă descoperire a fost aceea că trei dintre cei patru atentatori nu erau nişte islamişti fanatici infiltraţi din afară cu scopul precis al comiterii atentatelor, ci tineri, cei drept, de etnie pakistaneză, dar născuţi, crescuţi şi educaţi în Marea Britanie. Aşadar, băştinaşi. De la 7 iulie istoria înregistrează, deci, primii kamikaze europeni. Indiscutabil, este o premieră absolută şi foarte periculoasă! Tony Blair a contestat, la început, orice legătură între crima oribilă a acestor eurokamikaze şi războiul din Irak, punând atentatele în seama a ceea ce el a numit „ideologia răului”. Dar cum legătura a fost probată clar, apoi, de ultimatumul adresat de *Al Qaeda* ţărilor care mai au trupe pe teritoriul Irakului, guvernul Majestăţii Sale s-a văzut nevoit să anunţe că analizează posibilitatea unei retrageri militare din Irak în următoarele 12 luni.

După 30 de ani

Aurel Ștefan Alexandrescu (sau – așa cum își semnează desenele – ALEX), a debutat în presă la pagina de umor *Racul* a revistei *Flacăra* în 1975 și tot de atunci a început să illustreze revista *Rebus* unde a publicat în cei 30 de ani de activitate neîntreruptă (!!) de la nr. 488 la nr. 997 peste 5.000 de desene, un posibil record pentru *Guinness Book of World Records*. Caricaturist de presă prezent pe simezele marilor saloane de umor de la Marostica, Vercelli, Saint-Just-le-Martel, Jonzac, Knokke-Heist, Presov, Amstelveen, Bree, Atena, Rhodos, Istanbul, Ankara, Belgrad, Legnica, Tokyo, Seul, Daejeon, Nanjing, Porto, Skopje, Gabrovo, unde a câștigat 25 de premii și mențiuni, membru al Uniunii Artiștilor Plastici, membru fondator al FECO-România și *Cartoonists Rights Network East-Europe*, Alex este cel care, de 30 de ani, ne face să zâmbim din paginile revistelor *Flacăra* și *Rebus*. ■

Noi și ei

La 15 ani după 15 martie 1990, falsele probleme interetnice din Transilvania au încetat de mult să mai agite spiritele. A venit astfel vremea să vorbim, cu calm, și despre partea cealaltă: *Românii din Ungaria*. Este ceea ce face ziaristul Ioan Matei în volumul cu acest titlu, adunând la un loc mărturii inedite, într-un demers el însuși inedit. O carte care se citește ca un roman, grație spiritului ei viu, în care se simte din plin experiența gazetarului de talent. ■

Procorvina

Știm ce fac moldovenii, când se strâng (la un colț de masă – și la alt colț de masă...), dar nu prea știm, cu siguranță, ce fac corvinenii. Probabil fac *Provincia Corvina*, revistă trimestrială „de cultură și artă”, la Hunedoara. Și pe cine găzduiesc, între paginile lor, corvinenii? Printre alții, pe Andrei Zanca, Eugen Evu (corvinean și el, la rândul său), Victor Sterom, Florin Dochia, Mikikido Todo. O revistă ca un muzeu, prin care poți să te plimbi, ca prin Castelul Corvinilor, ajuns acum – după cum aflăm chiar din același număr de revistă – studio cinematografic. ■

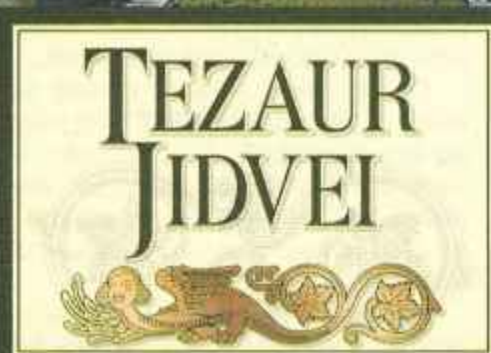

Oglinda cărților

În căutarea timpului pierdut, vol. 1,2,3 – *Swann*, *La umbra fetelor în floare*, *Guermantes* – Marcel Proust, Ed. Corint. Neevaluat la vremea lui, Proust își regăsește timpul pierdut. Considerațiunile însoțitoare ale lui Cornel Mihai Ionescu sunt utile în reconsiderarea contextului în care apare opera capitală a lui Proust. Și, mai cu seamă, erorile făcute în epocă privind evaluarea operei proustiene. *Armand Călinescu, Om de stat și conducător de țară* – Nicolae Chivușescu, Ed. Lucman. Printre puținele cărți care apar despre Armand Călinescu. Perioada interbelică este aglomerată mai mult de biografii referitoare la Casa Regală și mai puțin la primii-miniștri ai României din anii '30, perioadă tulbură, care schimba oamenii de stat ca pe cămăși. Până acum, portretele lui Călinescu se reliefa mai degrabă indirect, din memoriile lui Carol etc. O carte necesară. *Procesul marelui Ion Antonescu* – Ioan Dan, Ed. Lucman. Un eveniment editorial cu adevărat. Cum există o presiune internațională asupra subiectului, orice carte pe temă e fragilă pe poante delicate. Naționalist fără doar și poate (până la exces), lubit pentru demnitate și parolism, mareșalul are, totuși, în afara țării, figura unui inamic al evreilor. Orice carte care ajută să se facă lumină nu poate fi decât binevenită. *Al șaselea simț* – M. Night Shyamalan, Ed. Litera International. Dacă se fac filme după cărți, de ce n-ar fi și cărți după filme? Cine n-a văzut *Al șaselea simț*? De citit, însă, lați citi(t)? *Misterele fluviului* – Dennis Lehane, Ed. Litera International. O carte pe care o prezintă elogios cronică din *People*. „Tulburător”, zice *People*, „perfect pentru o ecranizare, un roman cutremurător, plin de iubire și de ură”. Totul, în regia lui Clint Eastwood. ■

O prețioasă lecție de armonie

În noua colecție de vinuri Jidvei, Tezaur Jidvei, soiuri de renume ale Podgoriei Târnave își împletesc aromele pentru a crea o armonie savantă, plăcut echilibrată, menită să ispitească gusturile celor mai exigenți pasionați de vin.

Respectă-ți plăcerile!

Modigliani

„Modigliani” – SUA, 2005 – 128 minute

Distribuit de: MEDIAPRO FILM DISTRIBUTION

Un film frumos și elegant mai ales (filmat, parțial, în România – n.a.), care reconstituie nu doar atmosfera Montparnasse-ului parizian din anii 1910-1920, cu

celebra sa zonă „LA ROTONDE” – dar și teribila „explozie” a grupului de artiști-intelectuali, printre care numele unor **Picasso, Diego Rivera, Cocteau, Utrillo, Modigliani, Soutine, Stein** ș.a., nu reprezintă decât nucleul ante-și-post-belic

Îndrăgit, ca pictor, de o lume întreagă – lucrările sale făcând fala celor mai importante dintre muzeele lumii! – **viața lui Amedeo Modigliani**, tragic de scurtă, este mai puțin cunoscută. Din acest punct de vedere, regi-

al-primului-război-mondial, un vârf al Culturii din acea vreme – dar cu efecte majore, benefice, până în zilele noastre...!

Horia Pătrașcu

zorul **MICK DAVIS** și-a marcat un punct de onoare aducând-o pe ecran, așezându-l pe actorul **ANDY GARCIA** în rolul titular și depășind chiar cele mai celebre „cine-biografii” (despre Van Gogh, Toulouse-Lautrec ș.a.), realizate cu ani în urmă. Majoritatea prestațiilor (atelierele pictorilor, cărciumile ce au mai rezistat timpului, anumite locuințe), sunt **autentice**; la fel și nenumăratele **picturi celebre**, ce apar în film. Iar secvența finală a „concursului”, marcând victoria lui Modigliani asupra eternului său rival, Picasso, este de o frumusețe memorabilă.

Artist damnat, clinic și alcoolic, **MODI** – cum îl numeau prietenii! – a sfârșit mizer și tragic, înecat în voma propriilor sale vicii...! Ce e mai important: faptul că a murit astfel – sau că a lăsat omenirii o operă ca a lui, adică **cutremurătoare** prin frumusețe?!

Peste mulți ani, un alt **GENIU** al picturii moderne – supraviețuind și celei de-a doua înfrângeri mondiale și având simpatii declarate-comuniste! – aflat pe patul de moarte, la o vârstă de învidiat și mai ales putred de bogat (**este vorba de Pablo Picasso**) – ar fi pronunțat, înainte de a-și da duhul și sfâșiat de dureri, un ultim cuvânt... șoptit: „**MODI**”...!

Spre cinstea lui. Dar... ce mai contează?!

Războiul Lumilor

„War of the Worlds” – SUA, 2005 – 117 minute
Distribuit de: RO IMAGE 2000

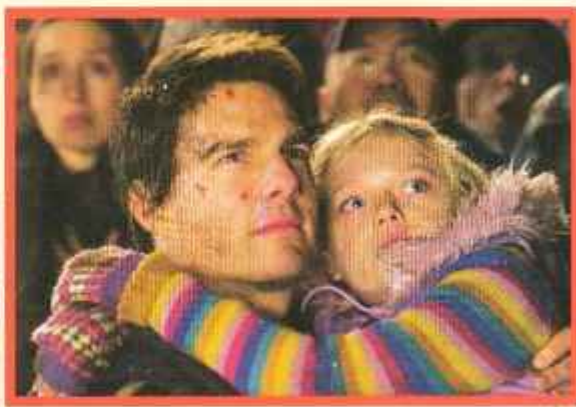
Dacă acest regizor n-ar fi lăsat în urma sa filme rămase în custodia **ISTORIEI MONDIALE A CINEMATOGRAFIEI** (precum: **E.T., Lista lui Schindler, Salvați soldatul Ryan** – și încă, unele, puține), aș fi fost tentat să afirm – după vizionarea ultimei sale producții, **Războiul Lumilor** – că... „A fost, odată, un **STEVEN SPIELBERG**!”...!

O superproducție PE CALCULATOR, cu trucaje și efecte vizuale TERIFIANTE – și, atât!... Și – culmea! – bazat pe povestea cu același titlu publicată în 1898 de către celebrul scriitor **H.G. Wells**, în care era vorba despre o „invasie a Marțienilor” asupra bieților pământeni... Era, desigur, o **UTOPIE**...! Astăzi, însă, când „utopia” a devenit un mizilic, când **TERORISMUL INTERNAȚIONAL** a devenit o forță ce poate pune,

practic, în genunchi, armatele lumii – a face caz de posibila „invasie a Marțienilor” nu e doar un motiv pentru râsul copiilor, dar și o dovadă crasă de prost gust...!

Cu toți „tripozi” uriași ce sfărâmă orașe întregi, cu tot acest **TOM CRUISE** în rol principal (un actor incontestabil), dar lansat într-o campanie internațională de „promotion” absolut penibilă, incluzând gagici superbe și zăriaști cretini care-l stropesc cu apă în plin obraz – filmul este un **DEZASTRU**!...

Rămâne, din păcate (fiind **UNICUL** lucru valoros din acest film-mamut!), prestația fetei-actor-minune numită **DAKOTA FANNING** (despre

care am mai scris în paginile acestei reviste, care a împlinit 11 ani, care a mai jucat alături de un **DE NIRO** sau **SHEAN PENN** – făcându-i, practic, **pulbere** pe ambii! – care, în filmul ăsta, a mai făcut o „victimă”: cum spuneam, Tom Cruise, care nici măcar **nu se mai vede** atunci când apare, pe ecran, alături de acest **fornidabil copil**!).

Ea, **Dakota Fanning**, rămâne singura justifi- care pentru a da **150.000 lei** la intrarea în cinematograful

Marea dinlăuntru

„Mar adentro” – Spania, 2004 – 125 minute
Distribuit de: INDEPENDENTA FILM '97

OSCAR 2005:

pentru **CEL MAI BUN FILM STRĂIN**
LEUL DE ARGINT – Veneția, 2004

Cupa VOLPI pentru

Cel mai bun actor: JAVIER BARDEM

EUROPEAN FILM AWARDS pentru

Cel mai bun actor, Cel mai bun regizor

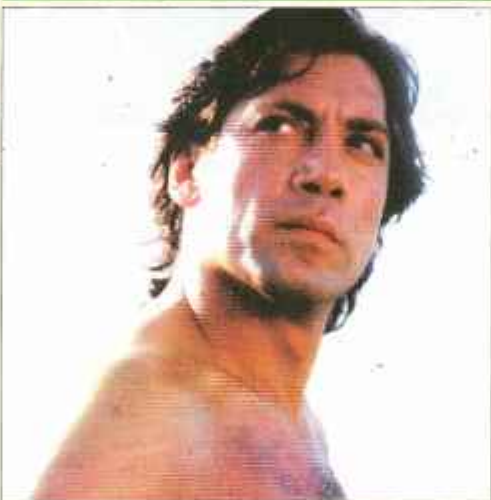
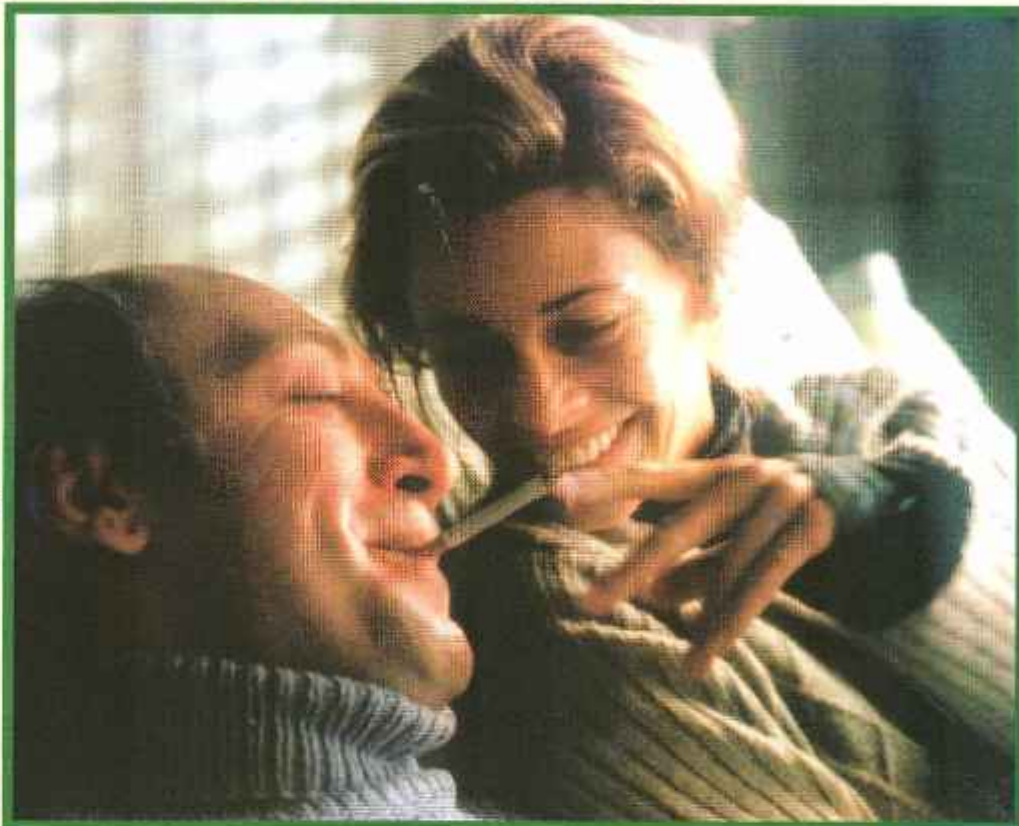
14 PREMII „GOYA”

Un film **MONUMENTAL**: prin tragismul și uluitoarea simplitate a expunerii subiectului, **în sine**; printr-o distribuție (numărând exact 12 personaje!), interpretată **magistral** de către fiecare actor în parte, câtiva dintre ei fiind neprofesioniști!, dar, aproape peste putința de înțelegere, de către interpretul principal – **JAVIER BARDEM!**...

Încă o „gură de speranță” în ceea ce privește Viitorul Cinematografiei Mondiale (atât de obosită, falsă și atemporală, cum se prezintă astăzi), venită – poate că nu întâmplător – din partea unui cineast – total, **din Europa**: scenaristul, producătorul, autorul muzicii (!!) – în sfârșit: regizorul **ALEJANDRO AMENÁBAR!**...

Un tânăr și frumos marinăr, îndrăgostit de mare și orizonturi nesfârșite, suferă – tot din pricina mării! – un accident stupid, în urma căruia devine imobilizat la pat... singurele contacte cu lumea exterioară fiind fereastra încăperii în care zace, și câteva rude și prieteni cel îngrijesc; timp de peste două ore de proiecție, urmărim „existența” acestui om ajuns la maturitate (încă o dată: fenomenală interpretarea lui **ALEJANDRO AMENÁBAR!** – n.a.), și care a

hotărât – perfect lucid! – **să se sinucidă...**!

„Eutanasia” (gr.: moarte fără dureri, provocată unor bolnavi incurabili etc.) – acest cuvânt **ce sperie** mintea plâpândă și pragmatică până la cretinătate a oamenilor acestui ultim secol – a fost folosită, ce e drept, în scopuri barbare: celebra Inchiziție, apoi Hitler, iar și mai apoi Stalin, au ucis sălbatic milioane și milioane de oameni (de fapt, **opozanți politici** sau religioși!), sub pretextul „eliminării legale” a acestor „bolnavi”... **Și se știe unde s-a ajuns.**

În filmul nostru, însă, e vorba de eutanasia **în stare pură**: adică un om, conștient că a devenit o „legumă”, foarte împovăratore pentru cei din jur, apropiatii săi... **DOREȘTE EL ÎNSUȘI SĂ SE SINUCIDĂ...**! Dar nu poate, **fizic.**

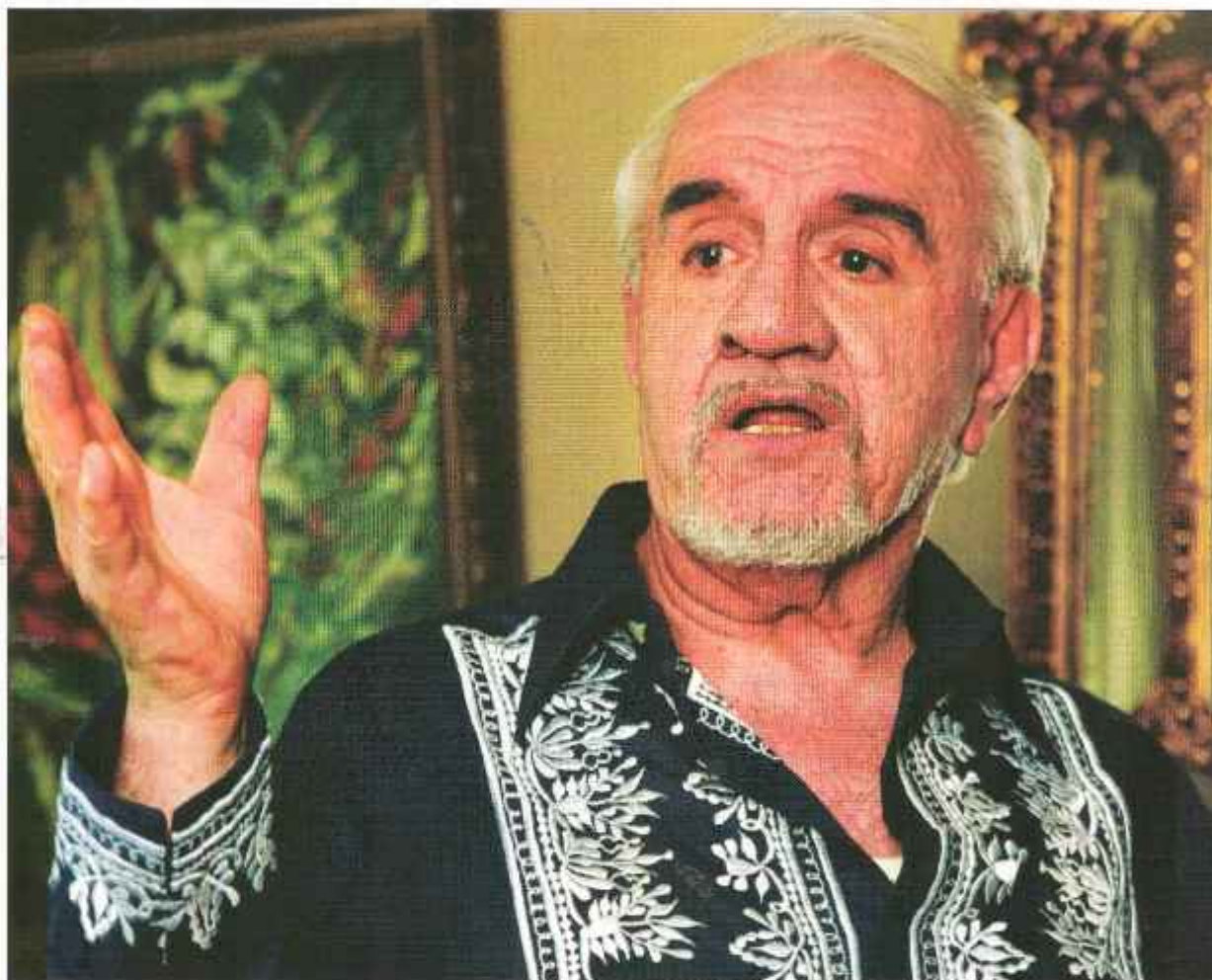
În majoritatea țărilor occidentale (a căror justiție e declarată **LAICĂ** – spre deosebire de cele mahomedane, unde s-a ajuns la ceea ce s-a ajuns!) – acest „mic amănunt”, cel al **sinuciderii planificate conștient** – se zbate între niște legi imprecise, și acele precepte religioase ce **CONDAMNĂ** sinuciderea **de orice fel...** (eliminând chiar trupurile acestora din hotarul cimitirelor!). Filmul spaniolului **EXACT AICI ținește**: cum e cu libertatea de a-ți folosi, așa cum crezi, **propriul trup...**?! Cum rămâne cu acea ședință a justiției (**din film!** – n.a.), în care i se confirmă eroului **DREPTUL** de a se sinucide dar – el nefiind capabil, **fizic**, să facă asta – cei ce îl vor ajuta, eventual, **vor fi deferiți justiției...**?! (Iată și o replică, din admirabilul scenariu al filmului: „Dacă sinucigașii sunt considerați – moralmente – culpabili, atunci DE CE cei ce încearcă să se sinucidă, și **nu reușesc**, **NU SUNT CONDNAȚI PENAL...**?!”).

În acest film **crâncen** (și care amintește de superbul final din **Arcul de Triumf** al lui Erich Maria Remarque!), există și secvențe de **un umor nebun** (vezi de pildă dialogul dintre popă și paraltic, efectuat prin intermediul tânărului practicant care urcă și coboară treptele scării în neștire, pentru a duce mesajul de la unul la altul...!).

Așadar, mergeți încrezători la acest film **NOSTIM**, despre... **MOARTE.**

Maria Tănase, marea iubire a lui Dan Iordăchescu: „I-am

Baritonul Dan Iordăchescu a împlinit 75 de ani de viață și 56 de ani de glorie. Muzicală. Întreaga viață a fost înconjurat de muze care l-au inspirat, i-au sporit succesul și deopotrivă i-au frânt inima. Că s-au numit Maria, Cuchi, Leny, Irina, Delia sau Aytül în loc de Euterpe, Melpomene, Talia, Terpsihora, Erato ori Clio, asta contează mai puțin. Faima vocii sale i le-a adus pe toate la picioare și l-a purtat în toate colțurile lumii. Din Mexic în Bali, de la Moscova la New York. Amintiri dureroase și fascinante, în egală măsură povestea unei vieți trăite cu maximă intensitate – artistul și omul Dan Iordăchescu.

▼ 252 de turnee în peste 62 de țări. Care loc v-a impresionat cel mai mult?

– Din punct de vedere cultural și spiritual sunt legat de Paris, din punct de vedere al naturii, al lui Dumnezeu și al bucuriei de a trăi viața ar fi Rio de Janeiro, iar sub aspectul impactului vizual și sentimental Hong Kong și Bali. Trebuie să vă spun că de Bali sunt legat în mod special. Acolo, la poalele vulcanului Batur, am cântat balinezilor care nu mai auziseră un european cântând, le-am interpretat *Balada gomistului* de Paul Constantinescu, compozitorul de la care am cumpărat în 1964 pianul de aici (pianul este chiar în încăperea unde ne aflăm – n.r.) și în casa căruia locuiesc. Tot așa cum stă acum era așezat pianul când trăia maestrul Paul Constantinescu. I-am cântat balada și l-am întrebat: *Vă place, Maestre?*, iar el mi-a răspuns: *Nu așa am gândit-o, dar cum o interpretezi tu cred că este mai bine decât cum am gândit-o!* și mi-a dedicat-o.

– Sunteți născut la Vânu Mare, dar de fapt sunteți originar din Moldova...

– Tata era la acea vreme inspector școlar și a mers în inspecție la liceul din Vânu Mare, județul Mehedinți. Mama urma să mă nască, nu a vrut să o lase la Iași, nici la Todireni în Botoșani, de unde suntem noi, ci a luat-o cu el. După ce m-am născut la Vânu, am revenit la Iași.

– La ce vârstă ați descoperit că aveți voce?

– Vocea am descoperit-o la 15 ani și câteva luni, la țară, stând în fața oglinzii. La un moment dat am simțit nevoia să cânt, să emit sunete. Sunetele erau timbrate, era vibrato, aveau expresie. Noi aveam un gramofon mare la țară, și eu îl imitam pe Titi Botez, dar mai ales pe Maria Tănase. Veneau colegii de liceu și mă ascultau, ei au fost primii mei spectatori. După ce am descoperit că am voce, la 16 ani am fost luat în corul Mitropoliei.

– Am observat că v-ați îndreptat pașii mai întâi către facultatea de teatru, de ce?

– Am fost atras și sunt atras de teatru, sunt un nelipsit al TNB, al Teatrului Lucia Sturdza Bulandra, al Teatrului Constantin Nottara, am acolo prieteni, nu cântăreți ci actori.

– Prieteni actori..., dar de ce nu și prieteni interpreți de muzică clasică?

– Am un aforism al meu: *scena este a lui Dumnezeu, culisele sunt ale Diavolului*. M-am ferit întotdeauna de Diavol. Colegii mei în permanență mi-au dorit răul. Odată, atunci când am avut accidentul la picioare, la cutremurul din '77, s-au adunat cei mai mari artiști din Teatrul de operă și operetă cu o colivă făcută ad-hoc, și au cântat *Veșnica pomenire* pentru glasul meu. Credeau că nu o să mai cânt. Dumnezeu după aceea mi-a dat cele mai mari turnee.

– Când ați venit prima dată în București?

– Am venit în București în 1949, am fost selectat în corul Consiliului Central al Sindicatelor. Acolo l-am găsit pe Nicolae Herlea, pe Elena Toroiman, Constantin Gabor, Ladislau Konya, toți viitori colegi la operă.

– Evocați-ne întâlnirea cu maestrul Constantin Stroeșcu.

– La CCS eram pregătit de către o mare cântăreață, Maria Snejina. Ea mi-a pus bazele cântului, simțea că se petrece ceva deosebit cu mine, m-a încurajat și până la urmă mi-a spus: *Trebuie să lași ansamblul și să pleci la Conservator!* Am dat examen în 1952 la Conservatorul Ciprian Porumbescu, în juriu

spus că am pian acasă și a venit la mine"

erau atât maestrul Constantin Stroescu cât și maestrul Ștefănescu-Goangă. Am interpretat Aria lui Escamillio din opera *Carmen* de Georges Bizet și Aria fluturășului din *Nunta lui Figaro*. Constantin Stroescu mi-a spus că am fost acceptat, toți mi-au dat zece, și să nu plec după examen. După ce s-a terminat șirul de concurenți, a venit la mine, și mi-a spus: *dacă rămâi lângă mine eu văd în tine un mare, mare cântăreț*. Și am rămas la clasa lui.

"Am dat lecții în casa președintelui Marcos, din Filipine"

– Ce ne puteți spune despre *Postscriptum la o carte cenzurată*?

– O am în pregătire, se numește așa fiindcă *Un drumet al cântului*, cartea publicată în 1989, a fost masacrată. Atunci nu am putut vorbi despre vizitele pe care i le-am făcut lui Ferdinand Edralin Marcos, președintele Filipinelor, și că i-am dat lecții de canto Imeldei Marcos, am cântat într-un concert împreună pentru regele Baudouin al Belgiei. Nu am putut să vorbesc de loc despre Raphael Caldera, președintele Venezuelei, pentru că tocmai fusese Dictatorul acolo.

– Ați fost plecat în Turcia, când ați revenit?

– Am plecat în 1986 și am revenit în România în 1992. Când am revenit în România

lordăchescu – și așa am primit casa aceasta care a aparținut maestrului Paul Constantinescu. Coposu era un om de o bunătate extraordinară, am vorbit numai despre muzică și despre viața mea în muzică, să știți că știa mai multe decât știu eu despre mine. Casa aceasta era numită casa artiștilor. Aici veneam la Maria Tănase... a fost marea mea prietenă. Nu mi-e jenă și nici ei nu i-a fost jenă să-mi spună că a fost o mare prietenă a mea cu toate că ne despărțeau 17 ani, ea născută în 1913, eu în 1930, 17 ani.

– Dar cum ați întâlnit-o prima dată pe Maria Tănase?

– Era în 1950, când am venit la ansamblul CCS, a venit la mine entuziasmată, mi-a spus că am o voce extraordinară, dar că trebuie să cânt și romane, iar romanele trebuia să le studiez cu ea. M-a întrebat unde stau, dacă am pian. I-am spus că am și ea a venit la mine.

– V-a fost prietenă nu doar din punct de vedere profesional ci și...

– Din toate punctele de vedere.

– Cum v-o amintiți ultima dată pe Maria Tănase?

– Cu mare rușine pentru mine (*maestrului îi dau lacrimile*). Spun aceasta pentru prima oară. Am venit în 1963 – anul în care a murit – de la un mare concurs în Olanda și m-am dus pentru probleme de casă la Ministerul Învățământului. Am intrat în anticameră și acolo, la geam, stătea Maria Tănase, era grav bolnavă. Când am văzut-o ne-am îmbrățișat, ne-am sărutat. Am întrebat-o: *Ce faci aici? Am venit pentru un ajutor!*, mi-a răspuns ea, Voia să se trateze, fiind deosebit de bolnavă cu plămâni. În clipa aia șeful de cabinet intră la ministru și mi-a spus: *Maestre, sunteți așteptați!* I-am răspuns: *Nu se poate, pentru că am găsit-o aici pe dna Maria Tănase, dna Tănase va intra mai întâi și apoi voi intra eu*. El mi-a zis: *Nu, dna Tănase are multe probleme, foarte dificile, și sunt multe telefoane de dat, intrați dv!* Am intrat și nu trebuia să intru, trebuia să cer un alt rendez-vous.

– Ați avut ca parteneri de-a lungul timpului pe Montserrat Caballe, pe Placido Domingo, Luciano Pavarotti. (Între timp îmi arată fotografii) Ați avut timp să-i cunoașteți nu numai pe scenă ci și în afara ei?

– Greu, pentru că se lăsau foarte greu investigați. I-am cunoscut ca artiști dintotdeauna, dar e greu să spun că le-am cunoscut felul de a fi. Cine era extraordinar? A fost unul, după mine, cel mai mare tenor dramatic al secolului al XX-lea (după Caruso, el este etalonul, după Caruso se fac clasificările), mă refer la Mario del Monaco, cu care am cântat în *Othello*. El m-a ascultat la Budapesta unde eu cântam *Don Giovanni*. Era un prieten desăvârșit și un coleg unic, admirabil.

– Și cu Riccardo Muti?

– Cu Riccardo Muti a fost o mare prietenie. Muti mi-a spus un lucru extraordinar (va fi un motto al cărții mele) când a venit la București acum trei ani să cânte în cadrul festivalului Enescu împreună cu *Scala din Milano*, când m-a văzut pe mine în fața corului și a orchestrei, a strigat: *Acesta este faimosul bariton Dan lordăchescu, care a fost căsătorit cu muzica și încoronat de muzică*. Superbe cuvinte! Cartea mea va avea două motto-uri, acesta al lui Riccardo Muti și celălalt al doamnei Concescu în emisiunea *Florin Piarsic Show* din 24 octombrie 2004: *Cântul este muzica sufletului, dumneavoastră maestre, cântând, ați reprezentat sufletul muzicii*.

"Nici o femeie nu a rezistat, le-am înșelat cât am putut, dar a fost după ce m-au înșelat ele"

– Având atât de multe concerte și turnee, când ați avut timp de familie?

– Ați pus o întrebare cât se poate de pertinentă și vă răspund tot atât de pertinent: nu a rezistat! Nici o femeie nu a rezistat, le-am înșelat cât am putut, dar a fost după ce m-au înșelat ele. Eu trebuia să îl ascult pe Franco Corelli, care la Veneția, după spectacolul *Forța destinului*, de Giuseppe Verdi, și-a luat soția, pe Lauretta, și au plecat imediat după spectacol acasă. I-am întrebat de ce pleacă, Lauretta mi-a răspuns: *Avem un musafir în fiecare seară!* Am întrebat *cine vine așa de des?* Este amica noastră, muzica!, mi-a răspuns. Când eu vedeam o femeie frumoasă... De asta m-a lăsat prima soție pe care am iubit-o enorm, era jumătate română, jumătate austriacă, era o pianistă desăvârșită, Viorica Cojocaru – Cuchi. A fost femeia care nu m-a înșelat, sunt convins! În clipa când m-am întors dintr-un turneu de la Moscova, am găsit un bilet pe masă: *Nu pot suporta femeie din jurul tău, nu știu ce faci cu ele, dar nu le pot suporta! Este o viață de permanentă teamă, de frică, de frustrare, nu pot suporta și plec*. Și a plecat.

– Ați avut copii cu ea?

– Singura cu care am avut copii a fost cea de a patra soție (Irina Bora – n.r.).

– Apoi v-ați recăsătorit?

– După Cuchi, în 1957 a intrat Maria (Tănase – n.r.) în viața mea. Un an de zile nu am fost căsătorit, până în 1958 când m-am recăsătorit, dar pentru scurt timp. O chema Leny, era profesoară de engleză, o femeie foarte frumoasă! Am fost trimis la studii la Paris, pentru un an de zile, i-am spus că voi face tot posibilul să o iau cu mine la Paris. Eu cred că ea a urmărit să se căsătorească doar ca să plecăm

nu aveam unde locui. După Revoluție i-am spus Seniorului (Corneliu Coposu – n.r.) că trebuie să mă întorc în Turcia pentru că eu nu am unde locui, casa mea a rămas fostei soții și copiilor.

Maria Tănase – marea prietenă a maestrului Dan lordăchescu

– Atunci a fost prima dată când l-ați întâlnit pe Corneliu Coposu?

– L-am întâlnit ca să-l rog pentru casă, fusese ales un primar din partea PNȚCD – Iulian Crețu – și i-a dat ordin de față cu mine – într-o săptămână găsești casă pentru maestrul Dan

împreună la Paris. Nu am putut să o iau cu mine, autoritățile nu au vrut să audă de așa ceva, așa că ea mi-a comunicat acolo că dă divorț. Am fost căsătoriți doar un an.

„Oricât ar fi de arătoasă, femeia nu poate să-ți dea mai mult decât are”

– Cum ați cunoscut-o pe dna Irina Bora?

– Păi, a mai fost o căsnicie. Vedeti, eu am fost atras de muze. Muzele care domină anumite compartimente ale vieții noastre spirituale și afective. Muzele grecești. Pe toate le-am cunoscut și pe toate le-am iubit. Nu am iubit-o numai pe Euterpe, vedeti, femeia ori cât ar fi ea de frumoasă, de arătoasă, nu poate să-ți dea mai mult decât are. Dar muzele acestea m-au îndemnat către alte orizonturi, de exemplu nu a fost Euterpe cea care a decis neapărat viața mea pentru că era muza muzicii, nu. Eu m-am atașat și de Clio, Clio ținea de istorie, m-am atașat de Terpsihora care ținea de dans. Așa am ajuns aproape de ideal.

– Femeile v-au ajutat în călătoria muzicală...

– Femeile m-au ajutat și m-au doborât de multe ori. De exemplu, vă spun un lucru pe care nu l-am spus nimănui. Eu nu puteam să

fac un mare spectacol dacă în sală nu aveam pe cineva de sex feminin căreia să-i adresez muzica mea și apoi publicului. Deci am fost lângă Euterpe, fascinându-mă Terpsihora,

lângă Clio și lângă Melpomene, muza teatrului. Ei, bine, pentru că Terpsihora mă tenta, am bătut și la ușa baletului și am cunoscut o balerină, Delia, era cea mai frumoasă femeie a țării. Într-adevăr, când ieșeam cu ea, realmente lumea întorcea capul după noi, toți se uitau cu admirație la ea și cu invidie la mine. Dar... baletul trebuia să-l admir din sală, nu să-l cunosc de aproape. Și Aytül (a cincea mea soție) a fost frumoasă și mai este, că are 35 de ani. E cu 40 de ani mai mică decât mine. Dar a fost mariajul care a durat cel mai mult,

13 ani. Cu Aytül a fost cea mai lungă căsnicie.

– Care e relația cu ficele dv.?

– Eu știu?! Un *modus vivendi*. Nu spun mai mult decât atât. De mama lor (Irina Bora, cea de a patra soție – n.r.) trebuia să mă despart, dar mai mult decât atât nu-mi cereți, că nu vă soun. Trebuia, era absolut necesar, altfel aș fi căzut, aș fi ratat și harul, și darul lui Dumnezeu. Fetele mele sunt foarte influențate de mamă și, atunci, eu părăsind căminul conjugal... Nu prea vin să mă vadă decât foarte rar, odată la trei-patru luni.

– Aveți nepoți?

– Am, doi nepoți de la Cristina – Cristinel și Claudel, și pe Chriss de la Raluca din SUA. Irina nu e măritată. Unul are nouă ani, altul șapte și Chriss are trei.

– Succesul v-a adus și neplăceri...

– Enorm de multe neplăceri pentru că nu am știut să rezist tentațiilor. O viață care impune, fără drept de contrazicere, sacrificii. Ori eu nu am știut să sacrific totul. Am cedat vieții de toate zilele, omului Dan Iordăchescu. Când trebuia să rămân doar artistul.

– 75 de ani de viață și 56 ani de glorie. Veți concerta în Grecia și în Spania, când, unde?

– Da, singur, mai întâi în Israel, la Tel Aviv, Ierusalim și la mănăstire la Ierihon, apoi în Grecia, la Salonic, iar apoi în Spania – Madrid și Barcelona.

Text: Alice-Claudia Gherman

Interviu: Robert Hancianec

Arhiva personală Dan Iordăchescu

Ofertă editorială

O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI

La Editura Fundației „Premiile Flacăra” a apărut o nouă ediție, revăzută și adăugită, a *Istoriei societății românești contemporane în interviuri* de George Arion. Volumul 1 (656 pagini) și volumul 2 (720 pagini) conturează un tablou cuprinzător a trei decenii din viața noastră, așa cum ne-o dezvăluie cele peste 300 de personalități interviewate. Lucrarea este importantă pentru elevi, studenți, profesori, pentru toți cei interesați de istoria României, fiind deosebit de utilă pentru cei care frecventează facultățile de jurnalism.

Criticul literar Nicolae Manolescu recomandă astfel această carte:

O lume în interviuri: pleci urechea și o auzi vorbind. Cu talent și răbdare, cu acea fărâamă de eroism fără de care n-ar fi existat, în vechiul regim, și uneori nici în cel contemporan, literatură sau gazetărie adevărată, George Arion i-a transcris șoaptele și țipetele, entuziasmele și disperările, lașitățile și curajul, ceea ce nu ținea neapărat să spună și ceea ce nu putea să tacă. Pe scurt, istoria. În care reporterul intră odată cu lumea lui.

Economisiți 14,50 lei (145.000 lei vechi) comandând această carte, contra ramburs, la prețul de 55 lei (550.000 lei vechi). În rețeaua de librării prețul cărții este de 69,50 lei (695.000 lei vechi).

Comenzile se primesc telefonic la numărul 021/317.91.37 sau pe adresa SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei Libere nr. 1 sector 1 cod. 013701, OP 33. Taxele de expediere vor fi suportate de către editură. Cartea va purta autograful autorului.

**Un service gândit
pentru mașina ta!**

**De la noi pleci cu mașina
pe care ți-o dorești!**

CITYCENTER
e altceva!!!

VÂNZĂRI SERVICE

Calea Dorobantilor 31-33, sector 1, București
Tel./Fax: 021.210.36.76; 021.210.66.24; 021.212.27.01
e-mail: cc1@citycenter.ro

Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București
Tel.: 021.224.01.81; 021.224.47.38; 021.225.00.86
e-mail: vanzari@citycenter.ro / office@rdsnet.ro

DAEWOO
AUTOMOBILE ROMANIA

Telefonul clientului: 0251.544.187
Asistență tehnică rutieră 24h: 0251.596.767; 0725.511.611
www.daewooauto.ro

Cea mai bună garanție oferită de un producător român de autoturisme

Mașini de vară

Sunt cam trei luni pe an în care nici o altă mașină nu poate rivaliza cu o decapotabilă. Indiferent de cii putere, de anul de fabricație sau de marcă, dacă ai un roadster, atunci ești în centrul atenției toată vara.

Chrysler Crossfire Roadster

Născut din mariajul între Daimler-Benz și Chrysler, Crossfire a fost lansat în 2004 în versiunea coupé, pentru ca în primăvara aceasta să se transforme în roadster. Partea tehnică a mașinii poartă amprentă Mercedes-Benz, în timp ce design-ul a fost asigurat de părintele american - Chrysler.

Crossfire este una dintre acele mașini după care toată lumea întoarce capul. Formele sale reușite inspiră viteză și performanțe dinamice. Pe aripile din față, roadster-ul are fante generoase de aerisire cu grilaje cromate, iar spatele (cu stopurile mari și capota proeminentă) are o tentă retro. La viteze ce depășesc 100 km/h, de pe capota spate se ridică o aripă având rol de eleron, care asigură mașinii mai multă apăsare în curbele abordate în viteză. În față, grila radiatorului se înscrie în politica de design Chrysler. La imaginea specială contribuie și

ușoara diferență de grosime între roțile din spate (roți motoare) și cele din față.

Crossfire Roadster este însușit de un motor V6 de 3,2 litri care dezvoltă 215 CP la 5.700 rot/min. Puterea aceasta este suficientă pentru a propulsa mașina de la 0 la 100 km/h în 6,5 secunde. Viteza maximă declarată se apropie de 250 km/h.

În ciuda cifrelor impresionante, Crossfire Roadster nu este o mașină cu înclinații sportive. Ea se simte cel mai bine pe șoselele drepte, la viteze legale, acolo unde șoferul și pasagerul se pot bucura de confort fără a fi prea tare deranjați de zgomot ori de turbulențele create de aer.

Nissan 350Z Roadster

Istoria modelului Z începe în anii '70, atunci când doi constructori auto hotărâu că a venit momentul pentru lansarea unor modele sportive la prețuri care să atragă un public mai tânăr și mai puțin capabil financiar. Unul dintre constructori era Porsche, iar modelul propus - Porsche 914. Chiar și în zilele noastre inginerii

germani se mai rușinează la auzul acestui nume. 914 era combinația dintre o caroserie joasă și pătrătoasă și un motor Volkswagen în patru cilindri. Al doilea producător în discuție, Datsun (transformat

mai apoi în Nissan) a lansat un coupé interesant denumit 240Z. Cele două mașini au fost testate de o revistă importantă din domeniul auto care a oferit premiul mașina anului modelului Porsche. 914 a fost produs timp de șase ani, perioadă în care a fost blamat pentru numeroasele sale probleme, în timp ce seria Z continuă și în zilele noastre cu 350Z.

Design-ul coupé-ului Nissan pare a fi realizat de un lichid care a curs peste mașină și i-a impus cele mai fluide și aerodinamice forme. Rămas fără acoperiș, roadster-ul nu pierde aproape nimic din frumusețea fratelui său, ba chiar câștigă prin exotism.

350Z este propulsat de un motor V6 de 3,5 litri care este capabil să producă 287 CP. De aici și performanțele dinamice superioare Chrysler-ului: 0-100 km/h în 5,8 sec și o viteză maximă de 250 km/h. Suspensia este și ea mai dură și mai potrivită pentru escapade sportive, dar nu deranjantă ci doar suficientă pentru a te ține în contact cu drumul. Acoperișul de tip soft top este automat, dar vizibilitatea se reduce mult odată ce acesta este ridicat.

350Z este o mașină perfectă pentru lunile de vară, dar pentru care trebuie să găsești un garaj imediat ce se anunță toamna.

Audi TT Roadster

Lansat în 2000, Audi TT a impresionat încă de la debut prin design-ul său cu mult înaintea vremurilor. Se spune că Freeman Thomas, părintele său – mereu preocupat de aerodinamicitate și eliminarea turbulențelor – l-a desenat inițial pe un șervetel.

Din nefericire, tocmai aceste forme excepționale au fost vinovate, se pare, pentru câteva accidente grave. TT suferea de prea puțină apăsare pe spate și avea tendința să-și ia zborul. Inginerii nemți s-au pus însă pe treabă și, după adăugarea unei aripioare și ceva reglaje la suspensie, au rezolvat acest defect inițial. Acum TT este o mașină matură, iar roadster-ul derivat este chiar mai frumos decât coupé-ul.

Interiorul, de la mânerurile ușilor și inelele ce încadrează instrumentele și până la pedale, este dominat de metal și crom și realizat la calitatea înaltă specifică producătorilor germani și lui Audi în special. Scaunele sunt îmbrăcate în piele și oferă un bun suport lateral.

Sub capota lui TT Roadster se găsește un motor V6 de 3,2 litri care produce 250 CP. Marea noutate în cazul său vine de la cutia de viteze ce se bazează pe o tehnologie preluată din lumea curselor – DSG. În traducere „cutia de viteze cu schimbare directă” este o tehnologie care folosește două ambreiaje și care pune tot timpul la dispoziția șoferului două trepte de viteză. Astfel, în momentul schimbării treptei de viteză, cuplarea se face aproape instantaneu. Performanțele dinamice sunt apropiate de

cele ale Crossfire: 0-100 km/h în 6,5 sec și viteză maximă de 250 km/h.

TT Roadster nu mai este demult o mașină nouă, dar rămâne o mașină interesantă, cu o calitate a realizării de excepție. Nu este cea mai rapidă dintre cele de aici, dar este singura care oferă tracțiune integrală, extrem de utilă după o ploaie de vară.

Porsche Boxter

Boxter este roadster-ul pe care toată lumea și-l dorește. De-a lungul istoriei sale de opt ani, decapotabila germană nu a dezamăgit nicio dată. Aflată la generația a doua, ea suferă din cauza aceluiași design care nu îi permite să diferențieze cele două generații între ele. Nu degeaba se consideră că responsabili acestui departament de la Porsche sunt cei mai leneși din toată industria auto. Din fericire, departamentul tehnic muncește din greu și Boxter S (versiunea cea mai puternică din gamă) are performanțe demne de numele pe care îl poartă. Motorul de 3,2 litri și 280 CP este capabil să împingă mașina de la 0 la 100 km/h în doar 5,2 sec, iar viteza maximă se apropie de 270 km/h.

Ceea ce face însă special un Boxter este capacitatea sa de a se lăsa condus fără probleme la viteze mici

pentru ca apoi să devină un sportiv pur-sânge la o apăsare mai puternică a pedalei.

Nouă generație Boxter beneficiază de frâne mai mari preluate de la modelul 911, precum și de programul de management al stabilității (PSM) specific Porsche.

text Mugurel Mărgărit

De la Alfa la Romeo

147. Alfa. Romeo. Acesta e ultimul model lansat, pe fundalul unui agreabil spectacol oferit de one-woman-show, Loredana, pe piața modelelor auto. Sport, stil, elegantă, echilibru, energie, sportivitate/fair play, bere Peroni, toate înmănunchiate, sub bagheta bunului gust, de către Focus-Publicis.

Într-un spectacol cu ștaif, desfășurat la Crown Plaza. Profil agresiv, design atractiv, linii aerodinamice, linii fluide: o prezentare care se potrivește celei mai sprintare mașini, precum și celei mai sprintare fete. Orice romeo visează să facă un asemenea cadou, într-o zi, unei juliete. Și sunt atâtea juliete care așteaptă...

text M. Gălățanu

Căștigătorul concursului sponsorizat de
Editura Niculescu din Flacăra nr. 7/2006:
Albiș Nicolae - Piatra Neamț

CONCURS

Premiu:
Cărți în valoare de
50 lei
(500.000 lei vechi)

Decupați talonul și trimiteți-l
pe adresa redacției:
București, Piața Presei nr. 1,
cod 013701, sectorul 1

Căștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.
Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră
este **20.09.2006**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA NICULESCU

Niculescu

Buget de investiții

Ce să faci cu 1.000 de dolari?

Să ai în buzunar 1.000 de dolari nu e foarte mult la ora actuală, dar nici lucru puțin nu este. Poți să-i cheltuiești ușor, tentații găsești la tot pasul, intri într-un magazin cu produse IT de ultimă generație și gata! Ba chiar s-ar putea să nu-ți ajungă. Dacă ești însă chibzuit, e posibil să scoți profit frumos din investirea lor. Numai că judecata cumpănită merge mână în mână cu un anumit nivel de cunoștințe economice, fără de care risți să arunci banii pe apa Sâmbetei. Punctul de vedere al specialiștilor este necesar ca lumina ochilor.

Investițiile la bursă sunt binevenite pe termen mediu

Absența unei culturi investiționale la români se face simțită chiar și astăzi, la 16 ani de la Revoluție. Situația este oarecum de înțeles, în condițiile în care, până în '89, nici nu putea fi vorba despre așa ceva, iar după '89 oamenii obișnuiți, fără studii economice și informații serioase de profil, au dat buzna la Caritas, Banca Religioasă, FNI și alte instituții binevoitoare în a le lua banii românilor.

Dintre atâtea rele există și instituții financiar-bancare serioase, unde merită să-ți depozitezi banii, să investești. Chiar dacă ai numai 1.000 de dolari sau euro în buzunar. „Depinde de cât este dispusă o persoană să risce. Dacă este vorba de o sumă cu care ne permitem să ne jucăm, nefiind o sumă importantă, atunci e permis să mergem și pe bursă. Există și varianta angajării unui broker ca agent de plasament, caz în care se face un contract de administrare a portofoliului de acțiuni. Cu alte cuvinte, brokerul este cel desemnat ca manager și el administrează banii fiind recompensat în funcție de rezultatele pe care le obține. Se poate aranja cu brokerul ca el să fie plătit din profitul realizat sau în funcție de comisionul lui și de suma care se investește. Evident că prima variantă este mai bună fiindcă e implicat și brokerul în realizarea profitului. În orice caz, la felul în care evoluează lucrurile, nu trebuie să se aștepte nimeni ca plasamentul la bursă să-ți aducă un profit rapid și consistent. Ne aflăm într-o perioadă de recul din cauză că prețurile au urcat vertiginos, în primul rând din cauza afluxului mare de investitori și de fonduri din afară în căutarea de oportunități mai bune de plasament pe care le-au găsit în România. Explozia aceasta a prețurilor și tot ce se întâmplă la Bursa din

„Întotdeauna când dobânzile sunt mari, și riscul crește, dar nu neapărat numai dobânda, experiența ne-a demonstrat că tot ceea ce înseamnă joc piramidal până la urmă cade. În primul rând trebuie să știi foarte bine unde îți depui banii”, susține Gabriela Ținteanu, editor la revista Capital.

București este ceva normal, este o perioadă de acalmie care apare după o furtună teribilă. Din cauza asta cei care investesc acum sau în viitorul apropiat nu trebuie să-și facă un calcul prea optimist într-un timp foarte scurt. Plasamentele bursiere în momentul acesta sunt bune mai degrabă pe ter-

men mediu, de peste un an. În ceea ce privește ceaaltă variantă, a plasamentelor în fonduri de investiții, aici este o mică discuție: dacă vrem să obținem un profit, atunci trebuie să ne îndreptăm către un fond care la rândul lui are plasamente în acțiuni sau bilete la ordin, deci genul de acțiune care presupune un risc mai mare, dar au și șanse mai mari de a aduce profit. Dacă ne interesează doar să ne conservăm acea sumă, deci economisirea, atunci putem să mergem către fonduri cu grad mai scăzut de risc sau la plasamentele preponderent monetare”, explică Cristian Bădescu, redactor-șef al revistei Piața.

Depozitul bancar este pentru temători, cei care riscă alege Bursa și fondurile mutuale

Gabriela Ținteanu, redactor al publicației Capital, face o completare referindu-se la aceeași sumă minimală de 1.000 de euro/dolari. „Dacă un om are 1.000 de dolari este bine să investească pe bursă, în depozitul bancar sau în fond de investiții. Pentru a găsi cea mai bună soluție în a-ți investi 1.000 de euro/dolari trebuie întâi studiată foarte bine psihologia celui care investește. Dacă are sau nu apetit pentru risc. Dacă își dorește un venit mic dar sigur, este clar că depozitul bancar rămâne în continuare soluția

optimă deoarece este garantat prin fondul de garantare bancar, e asigurat de stat în limita de până la 25.000 de euro. În cadrul depozitului bancar se pot alege și aici mai multe variante. Prima dată trebuie aleasă banca în care se face investiția și dobânda oferită. La ora actuală, datorită trendului descrescător al dobânzilor, depozitele pe termen mai lung au o dobândă mai bună, și un alt punct care trebuie luat în calcul, din același motiv al trendului descrescător al dobânzilor, sunt de preferat depozitele pe termen lung cu dobânzi fixe. De asemenea, un alt produs bancar, și acesta garantat, este certificatul de depozit cu discount care îți oferă un câștig mai mare și o posibilitate de a jongla mult mai ușor cu banii. Deci, poți să retragi banii înainte de termenul stabilit cu banca fără să fii penalizat cum se întâmplă la depozitul bancar. Alte posibilități de investiții ar fi fondurile, ele nu sunt garantate, însă. Dacă sunt alese fondurile de investiții care aparțin unei bănci, este necesară atenție la gradul de siguranță al băncii și încrederea care există în banca respectivă. Câștigurile sunt mai mari decât la depozite, dar aici sunt o serie de comisioane: comisionul pentru fondul de investiții, plus impozitul la fel ca la dobânzi.” În ceea ce privește jocul pe bursă în condițiile unei sume modice – 1.000 de dolari/euro, Gabriela Ținteanu are un punct de vedere rezervat asupra acestei opțiuni. „Se poate participa și pe bursă dar suma este mult prea mică, cu 1.000 de euro/dolari pot fi cumpărate doar câteva acțiuni. Într-adevăr, câștigurile sunt mult mai mari și este rentabil să joci pe bursă când bați suma de peste 3.000 de euro/dolari, atunci într-adevăr faci o afacere, trebuie să fii un jucător mare și să ai suma asta. Faptul că e o sumă mai mare și deci implică îți aduce un câștig mai mare te acoperă pe undeva de riscul pe care ți-l dă o cădere a bursei de moment. Bursa e întotdeauna cu urcușuri și coborâșuri. La depozite bancare și dobânzi fixe e mai bine pe termen mai lung, iar pe bursă câștigul poate veni mult mai rapid, dar tot trebuie să ai niște bani pe care să-i rulezi mereu, banii să rămână acolo, tu doar să tragi profitul”, conchide Gabriela Ținteanu. ■

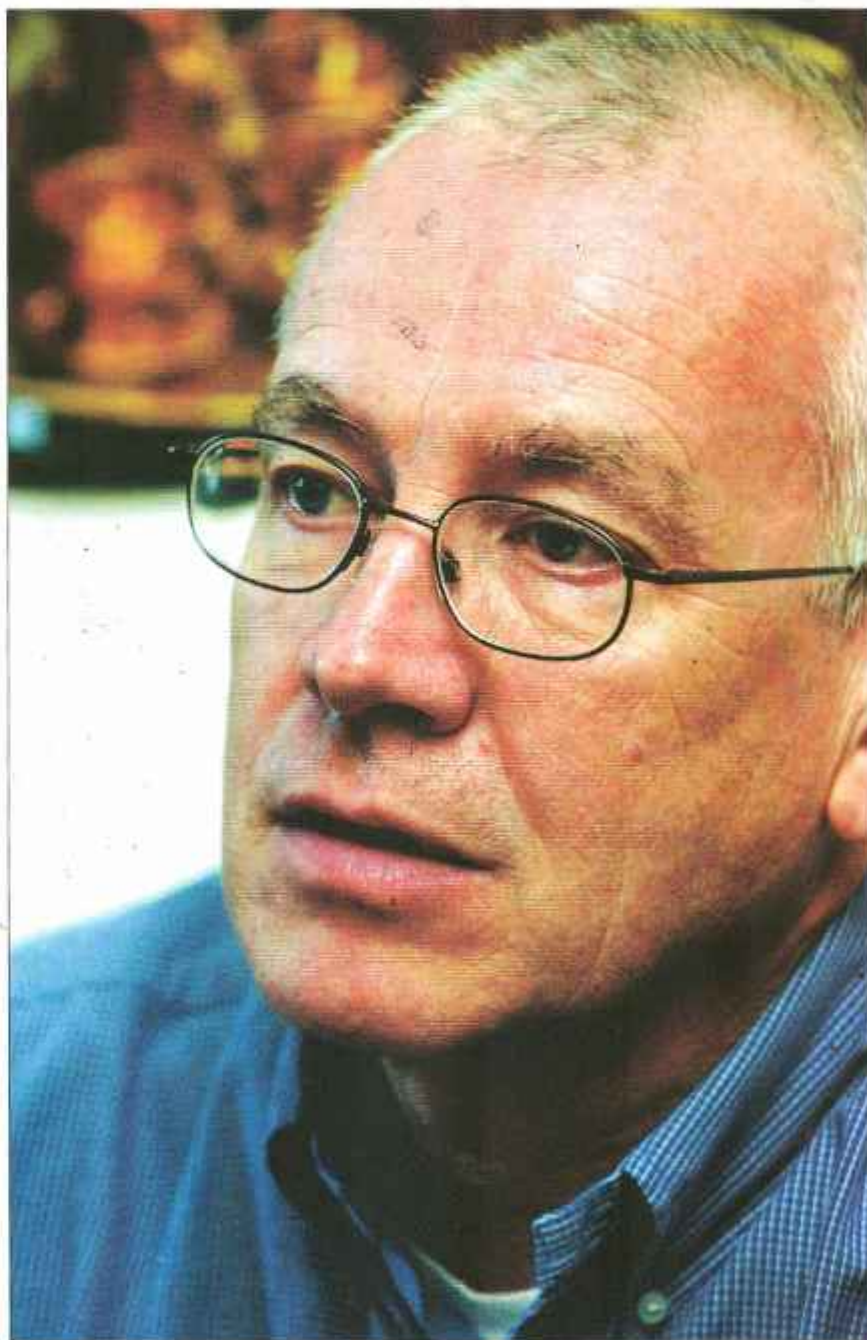
Mihai Pop

un român de Oscar

Există un American dream? Cu siguranță, da! Și în acest Vis american pot reuși indivizii capabili, indiferent de naționalitate, fiindcă – nu-i așa? – America e țara tuturor posibilităților. Doctor inginer Mihai Pop este unul dintre românii care au avut succes în SUA. Și nu oricum și oriunde! Ci tocmai în domeniul analizei depunerilor combustibililor nucleari, fiind conducătorul unei echipe interdisciplinare care a reprezentat centrala nucleară River Band din Louisiana aparținând concernului energetic Energy, a obținut locul întâi, adică premiul B. Ralph Sylvia Best of the Best Award 2005 din cele 94 de tehnologii nucleare înscrise la cinci categorii diferite, premiu acordat, în Washington D.C., de către Nuclear Energy Institute din SUA. Premiul reprezintă echivalentul Oscarului acordat producțiilor cinematografice din SUA și a fost decernat echipei lui Pop pe 17 mai a.c. Protagonistul acestui premiu a venit într-o vizită particulară în România, ocazie care ne-a permis o scurtă întrevvedere cu domnia sa.

Mihai Pop este originar din Dej, județul Cluj, dar din 1992 s-a stabilit în SUA. A intrat la Politehnică în București cu nota zece la fizică, și s-a menținut în topul studenților eminenți, având șansa, chiar în anii comunismului, să meargă la specializare în SUA. A fost printre norocoșii care și-au modelat norocul odată cu deschiderea administrației Nixon către România. „Atunci selecția tinerilor români s-a făcut de către partea americană, dintr-o lungă listă de posibili candidați. National Science Foundation din SUA a acordat niște burse pentru efectuarea de mici diverse cercetări. După primele luni în această activitate am obținut o bursă de asistent cercetător, iar cu banii respectivi mi-am continuat studiile primind și o bursă de *teaching assistant*. După ce mi-am încheiat masteratul la Georgia Institute of Technology am fost angajat la firma Babcock&Wilcox. În SUA am stat în anii '71, '72 și puțin din '73. Am lucrat o perioadă relativ scurtă la B&W, iar apoi m-am întors în România cu gândul de a aplica ceea ce învățasem în America. În țară am fost format ca și cercetător de către Călin Mihăileanu, director general al Institutului Central de Cercetări Energetice, care în acea perioadă avea în subordine și ISPE-ul”, povestește Mihai Pop. Revenit în patrie, Pop devine directorul Institutului de Studii și Proiectări Energetice din București, între anii '86 și '90, unde a încercat să imprime viziunea și condițiile de lucru americane dobândite în urma experienței sale de peste Ocean, răspun-

„În SUA tu îți alegi echipa și mori cu ea. Nu poți să schimbi oamenii fiindcă în clipa în care vrei să-l schimbi deja înseamnă că ai făcut o greșală când l-ai ales. La nivelul de viteză în care se lucrează nu e loc de eroare! Toate aceste cercetări și tehnologii reprezintă rodul lucrului unei echipe interdisciplinare. Nici unul dintre noi nu poate, prin complexitatea subiectelor abordate, să acopere întregul domeniu, de aceea este esențială alegerea echipei. Lupti sau mori împreună cu echipa!”

zând inclusiv de realizarea proiectului Centralei Nucleare de la Cernavodă. În 1990, Pop s-a angajat la ASA Holding, firmă de inginerie și consultanță în domeniul energetic, condusă de Alexandru Aposteanu. O invitație neașteptată din partea fostului său șef, responsabil de analiza controlului sistemelor nucleare, de la Babcock&Wilcox din SUA l-a trimis pe inginerul român din nou de cealaltă parte a Atlanticului. În 1992, inginerul a plecat din România cu viză de specialist internațional din Europa de Est acordată de către Congresul SUA. Astfel și-a putut lua acolo soția, fiul și mai târziu nora. „Eu nu m-aș fi întors în SUA niciodată. Nu aveam de gând să bat la ușa nici unei firme. A fost o oportunitate providențială, îndrăznesc să spun. Acolo am fost primit cu foarte mare căldură de către foștii mei colegi și am început să lucrez în zona de îmbunătățire tehnologică a filtrelor utilizate în centralele nucleare. Mi s-a dat să aleg o temă dintr-o listă mare de teme de larg interes pentru companii, cu un grad ridicat de dificultate cărora dintr-un motiv sau altul încă nu li se găsisse rezolvare. Am cerut la momentul respectiv să lucrez de unul singur la proiectul ales, care trebuia terminat într-un interval de trei luni, cu un buget minim de 5.000 de dolari. Evident că am reușit să îndeplinesc toate cerințele proiectului și mi s-a dat un alt subiect de lucru – cel al materialelor nanostructurale, proiect la care am lucrat timp de șapte ani. Tehnologia a fost destul de provocatoare de dezvoltat, ne-a învățat foarte multe lucruri despre această nouă categorie de materiale, extrem de utile pentru repararea tubulaturii generatoarelor de abur de la centralele nucleare. În momentul în care o structură cristalină își micșorează dimensiunea caracteristică la nivelul nano (de 100 până la 1.000 de ori mai mic decât un micron) devine de fapt un material cu proprietăți cu totul noi. Toate legile pe care le-am învățat noi în mecanica materialelor se modifică fundamental. De exemplu, în ceea ce privește ductilitatea materialelor (capacitatea de a putea să răspundă cât mai bine unor condiții de plastifiere), dacă materialele normale au ductibilitate x , cele nanostructurale au ductibilitate $2x$, $3x$, în funcție de cum a fost proiectat materialul. Prin acest proiect, am contribuit într-un domeniu foarte strâmt, cel al electrodepunerilor care produc materiale nanostructurale. Astfel de materiale presupun o

„Sunt foarte puțin la curent cu schimbările din România din ultimii 13 ani, sunt pasionat doar de cercetare. Acolo (în America – n.r.) nu există subiect, în domeniul meu, pe care să-l propun și să nu

primesc finanțare. Aceasta înseamnă premiul pe care l-am luat, e la fel ca la un Oscar. Ești obligat la succes în clipa în care ai avut succes. Nu poți să nu ai succes decât o singură dată – prima și ultima dată!”

tehnologie extrem de scumpă, iar unul dintre avantajele posibilității de a lucra în America l-a reprezentat tocmai faptul că ni s-au pus la dispoziție absolut toate condițiile necesare cercetării acestui domeniu”, explică Mihai Pop care acum este consilier la sediul din America al conglomeratului multinațional AREVA (anterior Babcock&Wilcox) în Lynchburg, Virginia. Într-adevăr, munca de cercetător în SUA presupune enorm de multe avantaje, dintre acestea un loc important îl reprezintă eliminarea birocrăției, atât de păguboasă în

România. „În cercetarea respectivă eu, ca autor al brevetului respectiv, fiind într-un concern total diferit, am aplicat tehnologia într-o centrală nucleară aparținând altui concern. Acolo, nu vei lucra niciodată decât cu cel interesat de problema respectivă și care rezolvă toate celelalte elemente de birocrăție în cadrul structurii lui. Niciodată nu va veni un asemenea om la tine și-ți va spune: Am dat cererea lui domn' director. E la semnat. Omul respectiv se va ocupa de toate cele necesare astfel încât tu să poți lucra eficient și să ajungi într-un an, de la faza de cercetare și studiere a fenomenului, la cea de implementare a tehnologiei. În cazul meu această interfață a reprezentat-o cineva de la Energy Power Research Institute. De fapt, și în viața de zi cu zi, dacă un anumit lucru are rezolvare se rezolvă, dacă nu are rezolvare ți se explică de ce nu se poate rezolva.” Descoperirile și realizările din sfera materialelor nanostructurale l-au propulsat pe Mihai Pop pe podiumul premiilor acordate de către Nuclear Energy Institute, organism care se ocupă de activitățile nucleare pașnice din SUA (umbrela care adăpostește institutele, laboratoarele naționale de cercetare și proiectare, concemele care exploatează centrale nucleare din SUA etc.) și care organizează un concurs anual al noilor tehnologii apărute în domeniul nuclear. Așadar, unui român, integrat într-o echipă americană, i s-a acordat tot creditul și încrederea și astfel a rezultat un brevet de mare valoare și un premiu comparabil cu Oscarul din cinematografie.

Text: Alice-Claudia Gherman

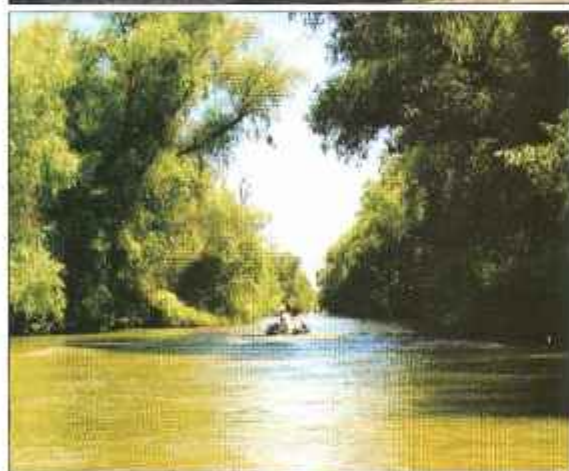
Foto: Robert Hanciarac

și arhiva personală Mihai Pop

Aventuri în Deltă

Stufăriș în dreapta, papură în stânga. Printre nuferii albi o puzderie de libelule albastre și roșii își dispută suprafața aeriană a lacului cu armata tăunilor „lipicioși”. În apropiere, cormorani cenușii și egrete delicate „socializează” cu albatroși năzdrăvani, cu pelicani singurateci și cu lebede maiestuoase... Iar în mirificele adâncuri stau la ospăț aproape o sută de specii de pești de apă dulce. Avem o dovadă că Dumnezeu ne iubește...

Deși vara capricioasă ne-a dat peste cap o groază de escapade de weekend, uite că aranjamentul cu Delta a fost perfect. Meteorologii de serviciu prognozaseră un sfârșit de săptămână ploios. Mă și vedeam, pe o barcă mititică, protejat de pelerina galbenă de ploaie, dând la biban și gândindu-mă la nemurirea sufletului. De fapt, ca să fiu sincer... chinându-mă să eliberiez peștii lacomi, care se întepau în cârlig de la branhii în jos. Caz în care încercarea de a-i salva, pupându-i și aruncându-i în apă, e frecție la un picior de lemn... Ai naibii, bibanii ăstia! De ce biban? Pentru că-mi spusese mie cineva că peștele ăsta turit se lasă agățat ușor, chiar și de novicii cei mai novici. Ziua de vineri a adus un soare promițător. Totul ar fi fost perfect, dacă de la Urziceni până la Hârșova nu am fi prins câteva radare... Noroc cu bunul obicei al unora de a da faruri de avertizare (e drept, am observat că deprinderea respectivă nu mai e la modă). Cum am ieșit din Hârșova, relieful s-a schimbat complet. Coline magice, acoperite de floarea soarelui, grâu sau orz, șoseaua în continue pante serpuitoare, umbrită de ramurile dese ale copacilor de pe marginea drumului, păduri nesfârșite de tei înmiresmat, flori de câmp care mai de care mai colorate și maci de purpură. De la Tulcea la Murighiol dăm peste același relief, mai gal-

ben, mai prăfuit, mai sărac în vegetație, împănat de așezări cu locuințe sărmene și un drum îmbunătățit recent prin binecunoscuta câmpire.

Răzvan, barcagiul de la hotelul Safo, ne așteaptă pe micuțul ponton de la Murighiol. Blond, slăbuț, cu ochi albaștri – figura clasică a ilpoveanului. Bronzat ca după o vacanță în Caraibe. Cu un surâs molipsitor, de parcă grilele nu l-ar fi vizitat niciodată. Urcăm în bărcuța cu motorăș puțin înainte de apusul soarelui (ca să înțelegeți: ca orice români respectabili am purces către Deltă după orele de program). Lăsăm soarele undeva în spate și ne îndreptăm destul de repede spre Uzilina. La început pe un canal mai mic, apoi pe unul larg, străjuit de pădurile de sălcii. Din când în când, ne întâlnim cu o altă barcă sau șalupă și, mai rar, cu hoteluri plutitoare. Aerul cald, cu miros de baltă, ne mângâie din față. Când ajungem în zona Uzilina, întunericul începe să câștige întâietate. Pășim stângaci pe pontonul verde, unde o domnișoară ne întâmpină cu pahare de votcă în care plutește câte o măsline verde. Un roi de țânțari încearcă să ne vină de hac, însă avem la purtător arma secretă: spray-ul paravan. Ha, ha! Chiar îi ține departe. Mai târziu, aveam să aflăm de la un pescar că țânțarii din Deltă, spre deosebire de cei din Capitală, „atacă” oamenii numai între orele 21.30 și 23.30. În restul timpului își fac siesta...

După ce gustăm fiecare din aperitivul de bun-venit, o luăm agale, pe aleea pietruită, străjuită de felinare. O terasă rustică ne face cu ochiul de pe partea dreaptă, dar ne hotărâm să cinăm în restaurant. Pornisem chitiți de acasă pe ciorba de pește. De fapt, pe... cura de pește. Ne minunăm la fiecare îmbucătură de dulceața peștelui și de măiestria bucătarului, care a aruncat în oală toate legumele de sezon. Dumnezeu să-l dea sănătate!

A doua zi, după micul dejun la care servim pâine prăjită cu icre de știucă (îmmm, și acum îmi plouă în gură!), suntem pregătiți pentru o croazieră prin Deltă. Barcagiul de serviciu este tot Răzvan, care, între timp, a umplut o ladă frigorifică cu bere, sucuri și apă minerală. Depășim zona cu pensiuni dichisite și ne afundăm, tot mai adânc, în Deltă. Ne minunăm copilărește la fiecare milă parcursă. Vegetația este fantastică, iar cele câteva specii de păsări pe care le cunoaștem (din cele peste 300 care trăiesc în Deltă), ne fac

să credem că am ajuns în Rai. Rațe sălbătice, găște cu gâtul roșu, egrete, cormorani... Întâlnim stoluri de lebede, care zboară luând forma literei V. Zărim stoluri de pelican, care, incomodate de câte o șalupă, se ridică haotic de pe suprafața apei. Câte o broască, ici, colo, își încălzește pielea umedă la soare, odihnindu-se pe frunze de nufăr. Plaurii se deplasează, duși de vânt. Din când în când,

câte o casă pescărească ne zâmbeste de sub acoperișul de stuf. Năvoadele sunt puse la uscat alături de rufe decolorate. Împătimiți pescuitului au ajuns în Paradis. Unii dau la undiță de pe mal, fix de lângă cortul care le e casă vreme de câteva zile, alții din tot solul de bărci. Majoritatea locuitorilor au renunțat la lotofie de odinioară, deplasându-se de colo, colo cu bărci cu motor. Un lipovean și fetițele lui blonde umblă cu treabă, ducând cu bărcuța lor un ghem mare de năvoade.

Bărbații noștri încep să pescuiească. Mai întâi, opriți pe unul din lacuși, dau la știucă. Jumătate de oră fără să prindă pui de peștișor, îi convinge să meargă la o „bibăneală”. Ei, aici se schimbă situația și se iau la întrecere. După vreun ceas, au agățat atâtea bibani cât să iasă un borș ceva mai limpede (în condițiile în care, bibanii cei mici au fost lăsați înapoi în apă).

Cele două zile petrecute în Delta s-au scurs cu iuțeala fulgerului. N-o să vă vină să credeți, dar am avut timp să jucăm un tenis cu piciorul și să ne plimbăm cu banana, fără să fim aruncați în apă, așa cum păteam la mare. Dacă ne-am fi priceput, am fi schiat, trași de barca lui Răzvan, sau am fi călărit unii din cei mai frumoși căluți pe care i-am văzut vreodată. Am mâncat în schimb o plachie de știucă și un șalău la tigăie, care ne-au făcut să ne dorim să stăm în Delta cel puțin o săptămână. Din păcate, luni era o nouă zi de muncă.

text și foto: **Ciprian Enea**

Infoagenții

Complex SAFO *** (Uzlina)

(www.safotel.ro)

tel.: 0741.211.827/0741.249.947

Camăra dublă: 55 euro/noapte/2 persoane. Camerele sunt dotate cu baie proprie, apă caldă permanentă, aer condiționat, televizor etc.

Preț:

transfer Murighiol – Uzlina – Murighiol:
8 euro/persoană.

Schi nautic: 35 euro/oră

Plimbare cu banana: 5 euro/persoană
/15 minute

Excursii în Delta de 1-4 ore cu barca motorizată + barcagiu: 32 euro + benzina și uleiul consumate la fața locului.

Prestige Tours

(www.prestigetours.ro)

tel.: 319.77.94 – 319.77.97

Preț:

Week-end în Delta Dunării 2 nopți/3 zile:
140 euro de persoană.

Tariful include: 2 nopți cazare la hotel ***,
transfer, pensiune completă (exclusiv băuturile), excursie pe lacurile Uzlina – Isacov – Isăcel și canale.

Concurs Europa Travel

Europa Travel este agenția de turism respectiv tur operatorul care organizează circuite în: Italia (Formula 1 Imola, Circuitul Italiei, Lignano, Rimini, Sicilia), Turcia (Kusadasi, Antalya, Marmaris), Egipt (Cairo-Murghada, Croazieră pe Nil, Sharm El Sheikh), Spania (Palma de Mallorca, Costa Brava, Costa Daurada, Ibiza), Grecia (Thassos, Paralia, Creta) ș.a. Adresa agenției **Europa Travel** este: str. Berzei nr. 16, București, sector 1. Detalii puteți afla la numerele de telefon: 0040-21-312.70.21, 0040-21-402.55.86-87, mobil: 0040-722-507.657 sau 0040-788-245.579.216/217, site: www.europatravel.ro.

Insula grecească Thassos, supranumită și **Insula de smarald**, cea mai nordică insulă a Mării Egee, este situată într-un mediu natural de o frumusețe rară fiind înconjurată de 93 de km de litoral.

Răspunde corect la următoarele întrebări și vei putea merge și tu în Paradis, pe Insula de smarald:

1. Ce destinații grecești vă oferă Europa Travel?
2. Care este adresa agenției de turism Europa Travel?

Paralia

Premiul: O excursie pentru două persoane în Paralia (prin tragere la sorți).

Trimiteți talonul la adresa: Piața Presei nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 20.09.2005

Concurs
EUROPA TRAVEL

Lemon

Fondue
Preț: 440 lei

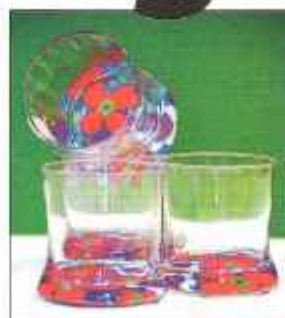

Set
sushi
Preț: 95 lei

Gastron
de salată
Preț:
135 lei

Interior Design

Set de porțelan
Ocean Glamour Design
(4 pahare) Preț: 17 lei

Set de coșuri
din hârtie cerată
Preț: 195 lei

Set de fețe de pernă
și interior
Preț: 43 lei

Abajururi
Pylores
Preț 290 lei

Only

Maieu turcoaz
Preț 49,90 lei

Pantaloni din în
Preț 219,90 lei

Bluză
și fustă
turcoaz
Preț
259,90 lei
respectiv
219,90 lei

Tricou
bumbac
alb cu
imprimeuri
Preț 59,90 lei

Fustă din satin
Preț 159,90 lei

Rochie din satin
Preț 799,90 lei

KAROTTE

Casa de modă Karotte, al cărei magazin de prezentare se află în Unirea Shopping Center, corp Splai, etaj I, a lansat noua colecție de vară sub sloganul: *Simți florul!*

Concurs
KAROTTE

Întrebare concurs: **Care este sloganul Casei de modă Karotte pentru colecția vestimentară de vară?**

Premii oferite: trei perechi de pantaloni, 40-46 mărime disponibil.

Trimiteți taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 20.09.2005.

Geox

Încălțăminte pentru ambe sexe Geox disponibilă în magazinele: Geox din România Piazza, dar și prin magazinele Otter din București Mall, Carrefour Orhideea și Militari, Calea Moșilor din București sau în Constanța

- 1. Pantofi sport de damă – Preț 179 lei
- 2. Pantofi de damă – Preț 299 lei
- 3. Pantofi de damă – Preț 299 lei
- 4. Pantofi sport bărbătești – Preț 179 lei
- 5. Pantofi sport bărbătești – Preț 299 lei
- 6. Pantofi sport bărbătești – Preț 189 lei
- 7. Pantofi bărbătești – Preț 244 lei

Musette

Poșetă Preț 149,90 lei

Sandale
Preț 199,90 lei

Poșetă
Preț 299,90 lei

Pantofi Preț 299,90 lei
Poșetă Preț 189,90 lei

Sandale Preț 299,90 lei

Pantofi Preț 249,90 lei

Dasimpex

Telefoanele le puteți găsi pe toate la magazinul Dasimpex din Unirea Shopping Center și parțial și pe restul rețelei din orașele mari ale țării.

Sony Ericsson P900

Preț 2.399 lei cu abonament Orange sau 2.519 lei fără abonament

Nokia 6680

Preț 1.899 lei cu abonament Orange sau 2.059 lei fără abonament

Nokia 6230i

Preț 1.099 lei cu abonament Orange sau 1.199,90 lei fără abonament

Nokia 6170

Preț 899,90 lei cu abonament Orange sau 1.039 lei fără abonament

Nokia 6101

Preț 749,90 lei cu abonament Orange sau 849,90 lei fără abonament

Orangina, cu pulpă de portocală!

După ce a cucerit consumatori din 63 de țări ale lumii, Orangina a venit și în România. Orangina este o băutură răcoritoare îndulcită, cu un conținut bogat în pulpă și suc de portocale, ușor carbonatată și cu aport scăzut de zahăr. Ambalajul Orangina – sticluta Bulby – este apreciat pretutindeni în lume: peste 80% din producția mondială de Orangina este vândută în această formă de ambalaj – sticluta Bulby.

Întrebare concurs: Cum se numește ambalajul Orangina?

Premiul constă în trei baxuri Orangina a câte 12 sticle de 0,5 l

Trimeți talonul la adresa: Piața Presei nr. 1, cod 013701, sector 1, București, până la data de 20.09.2005

Concurs ORANGINA

Concurs
HOLSTEN

HOLSTEN o bere de tradiție

125 de ani de experiență germană în fabricarea berii s-au alăturat palmaresului companiei URBB odată cu lansarea Holsten pe piața românească. Holsten este o bere de o finețe inconfundabilă, un produs premium renumit în întreaga lume datorită calității și originalității rețetei, gustului unic și purității desăvârșite.

Întrebare concurs: **Care este simbolul berii Holsten?**

Cele trei premii constau în câte un bax de bere Holsten.

Trimiteti taloanele pe adresa redacției: SC Publicațiile Flacăra SA, Piața Presei nr. 1, cod 013701, sector 1, București până la data de 20.09.2005

Monografia Coca-Cola

Coca-Cola România și Coca-Cola Hellenic Bottling Company România, parteneri care alcătuiesc Sistemul Coca-Cola, au susținut realizarea proiectului Coca-Cola în România – Alături de tine, o monografie în ediție limitată a ceea ce înseamnă băutura și compania pentru români. Paginile lucrării cuprind principalele momente din existența centenară a Coca-Cola precum și istoria și spiritul mărcilor înregistrate sub licența The Coca-Cola Company. (A.G.)

Vara Jameson

Vara asta, pe lângă plajă, puteți să pătrundeți misterele Jameson. Participanții la programul

Misterele Jameson sunt invitați să se imagineze într-o serie de situații care le vor pune caracterul la încercare, premiile fiind personalizate pentru fiecare tip de reacție în parte. Jameson a pregătit o vară captivantă pe litoral unde evenimentele vor dezvălui de fiecare dată ceva nou celor care sunt pregătiți să arate cu adevărat cine sunt.

Căștigătorii concursurilor din Flacăra nr. 7/2005:

Yokko:

Costel + Mihai + Răzvan
Dimitrie + Tudor + Răzvan
Diana + Răzvan + Răzvan

Cremcaffé:

Stan + Mihai + Răzvan
Mihai + Răzvan + Răzvan

Holsten:

Mihai + Mihai + Răzvan
Răzvan + Răzvan + Răzvan
Mihai + Răzvan + Răzvan

Laropharm:

Mihai + Răzvan + Răzvan
Dimitrie + Răzvan + Răzvan

Europa Travel:

Mihai + Răzvan + Răzvan

Lucman:

Mihai + Răzvan + Răzvan

EDITURA „CASA RADIO“

Punți către o nouă vârstă a comunicării

Colecția

LADA DE ZESTRE

CD-CARTE

Hai la nuntă!

PRIMA ENCICLOPEDIE A CEREMONIALULUI NUPTIAL
ÎN DOCUMENTE RADIOFONICE

(1940-2000)

alcătuită de Ion Moanță

14 x 21 cm; 128 p. + CD: 76'53"

Comenzi: tel.: 303.17.72; 303.17.31; on line: www.srr.ro; e-mail: marketing@srr.ro
Vânzare directă: Librăria „Casa Radio”, str. Gen. Berthelot, 60-64, sect. 1, București

Focus Sat s-a relansat

În octombrie, anul trecut, serviciul *Focus Sat* lansa o provocare românilor neracordați la companiile de televiziune prin cablu, propunând o noutate în domeniu pentru România – televiziunea digitală prin satelit.

acces la programe în continuare fără să fii scos din sistem, ca în cazul televiziunii prin cablu. Nu mai există conectare-deconectare din momentul în care cineva devine abonatul nostru. Este exact ca la telefoanele

Anul acesta, după asocierea cu *UPC*, *Focus Sat* și-a propus să dea lovitură creând panică în rândul cabliștilor prin extinderea ofertei de canale tv (de la 20 la 40 de programe) și servicii *Pay TV*. „Oferim două pachete de programe *Pay TV*, unul care cuprinde *HBO*, *Cinemax*, iar celălalt *Telesport* și un canal pentru adulți, *Private Gold*. Lumea se referă în general numai la televiziune prin satelit, dar noi oferim și servicii pentru radio prin satelit. Avem canale locale de radio – *Kiss FM*, *Antena satelor*, *Radio București* etc., dar și 11 canale tematice de muzică, începând de la muzică clasică și terminând cu muzică *country*, muzică italiană sau *rock*”, declară Cristinel

„Piața este destul de mare, circa trei milioane de români nu sunt racordați la televiziunea prin cablu pentru că nu-i interesează sau pentru că nu există cablu în zona în care locuiesc. Din studiul de piață făcut de noi, 600.000 de familii ar dori să aibă acces la mai multe canale de televiziune și noi exact această piață o vizăm”, susține Cristinel Popa, președintele *Focus Sat* România.

Popa, președintele *Focus Sat* România. Investiția de până acum în noul sistem de televiziune se ridică la cinci milioane de dolari, numai segmentul spațial pe satelit însemnând peste două milioane de dolari. „Noi

mobile. Există un kit inițial de instalare care cuprinde receptorul, decodorul de satelit, antena (nu mai mare de 60 cm în diametru), echipamentul de montare și un *smart card*, echivalentul cartei *sim* pentru accesul în sistem, după care se face reîncărcarea aceluia *smart card*”, explică președintele *Focus Sat*. Kitul complet de montare plus accesul timp de șase luni la toate programele costă între 750 și 800 lei plus TVA. Kitul poate fi achiziționat de la orice magazin gen

oferim un tip de servicii pe care nu le-a mai oferit nimeni în România până acum, mă refer la tipul *Pay TV-Paper View*. Nu emitem facturi, avem un sistem *scratch card* ca la telefonie mobilă. Poți să-ți cumperi un card pentru o lună, dacă luna următoare pleci în concediu, nu mai plătești, iar când te întorci îți fei altă cartelă și poți avea

Domo, *Germanos*, *Peru Vision*, *Altex*, *Flanco*. Reîncărcarea cartei *smart* pentru un pachet de programe (există două asemenea pachete – unul roșu, celălalt albastru, fiecare cu câte 20 de posturi tv și două pachete *Pay TV*) se face apelând la aceleași magazine. Prețul unei cartele de reîncărcare pentru o lună este de 19 lei, pentru șase luni costă 95 de lei, iar pentru 12 luni, prețul este de 190 lei. *Focus Sat* are deocamdată doar 4.000 de abonați, sperând ca până la sfârșitul anului să aibă peste 30.000 de abonați, iar în doi-trei ani să ajungă la 70.000-80.000 de abonați.

text: **Alice-Claudia Gherman**

foto: **Octavian Tibăr**

și **arhiva Focus Sat**

Caracteristica lunilor august – septembrie

În această perioadă sunt șanse de a realiza ceva mai deosebit în ceea ce privește călătoriile lungi, dar și activitățile intelectuale. La începutul intervalului prudența va trebui pusă pe primul plan deoarece riscul pentru accidente este mai mare decât în mod obișnuit.

Berbec (21.03. - 20.04.)

Interesul pentru relația cu ființa iubită va fi mai mare decât până acum. Pe cât posibil, evitați să dați curs unor discuții pe teme financiare; nu de alta, dar riscați să aveți unele neînțelegeri. N-ar fi exclus ca în această perioadă să faceți o cucerire. Pe acasă ați putea face unele mici schimbări.

Taur (21.04. - 20.05.)

Veți avea parte de o mulțime de drumuri fe pentru rezolvarea chestiunilor de serviciu, fie pentru divertisment. Nu aveți de ce să vă plângeți, mai ales că nu aveți stare să faceți mare lucru. Inteligența practică va putea fi pusă în valoare. Nu este cazul să vă implicați în activități cu grad mare de risc.

Gemeni (21.05. - 21.06.)

Ați putea să vă implicați în activități de natură comercială. Cu siguranță veți avea de achitat facturi sau de semnat acte financiar-contabile. Fiți cât se poate de atenți deoarece există riscul de a face greșeli. Dacă doriți să inițiați o nouă activitate, șansa vă va surâde.

Rac (22.06. - 22.07.)

Veți avea o perioadă în care ordinea de zi va fi veșnic încărcată. Ar fi de dorit să vă puneți în ordine prioritățile, altfel nu vă va fi ușor să vă descurcați. Cheltuielile vor fi mai mari decât în mod obișnuit. Dacă doriți să faceți o investiție de mai mari dimensiuni, gândiți-vă bine la consecințe.

Leu (23.07. - 23.08.)

Chiar dacă nu duceți lipsă de energie, nu trebuie să vă suprasolicitați, deoarece există riscul să aveți probleme pe fond nervos. Relația cu superiorii ierarhici va fi ceva mai tensionată la începutul intervalului; evitați discuțiile în contradictoriu și păstrați-vă calmul în orice situație.

Fecioară (24.08. - 22.09.)

Va trebui să acordați ceva mai multă atenție sănătății. Popularitatea dv. este în creștere, ceea ce vă permite să vă lărgiți cerul de prieteni, dar și să obțineți sprijinul de care aveți nevoie pentru punerea în practică a proiectelor dv. O suferință mai veche ar putea reveni în atenția dv.

Balanță (23.09. - 23.10.)

Activitățile sociale vă vor interesa în mod special. Relația cu cei din jur va evolua bine și acest lucru vă va ajuta să mai uitați de neplăcerile cu care v-ați confruntat în ultimul timp. Posibile schimbări în sfera serviciului. Oricum, problemele cu care v-ați confruntat până acum sunt ca și rezolvate.

Scorpion (24.10. - 22.11.)

Ați putea lua legătura cu rudele sau cu prietenii aliați pe alte meleaguri. Vestile pe care le veți auzi vor fi îmbucurătoare. În cazul în care doriți să plecați într-o călătorie, ați putea obține o aprobare sau actele necesare. În plan profesional va trebui să fiți ceva mai precaut.

Cristina Vanea

Săgetător (23.11. - 21.12.)

Situația financiară vă creează în continuare unele probleme. Colaborările vă pot aduce unele avantaje, cel puțin pentru un timp. N-ar fi exclus să aveți un dialog cu partenerul de viață legat de cheltuielile pe care le aveți în plan. Cineva din familie va avea o realizare.

Capricorn (22.12. - 20.01.)

Ați dori să faceți o investiție; n-ar fi rău, cu condiția să fiți cât se poate de prudent. Cheltuielile pe care le veți face pentru divertisment se vor dovedi cât se poate de inspirate. La slujbă se va lăsa un nou proiect care vă va obliga la un efort deosebit, dar care vă va aduce și satisfacții.

Vărsător (21.01. - 18.02.)

Traversați o perioadă în care sunteți cam agitat, cam neliniștit și vă concentrați ceva mai greu. Nu vă lăsați pradă impulsului de moment deoarece puteți face greșeli mari. Relația cu partenerii va fi tensionată. De asemenea, și prin casă este posibil să aveți parte de o surpriză mai puțin plăcută.

Pești (19.02. - 20.03.)

Veți avea de făcut față unor activități casnice care nu mai pot fi amânate. N-ar fi rău să acordați ceva timp părinților și celorlalte rude apropiate. La serviciu va fi mare agitație; pe cât posibil evitați discuțiile în contradictoriu. Nu este cazul să mizați pe sprijinul colegilor, care nu se vor arăta prea cooperanți.

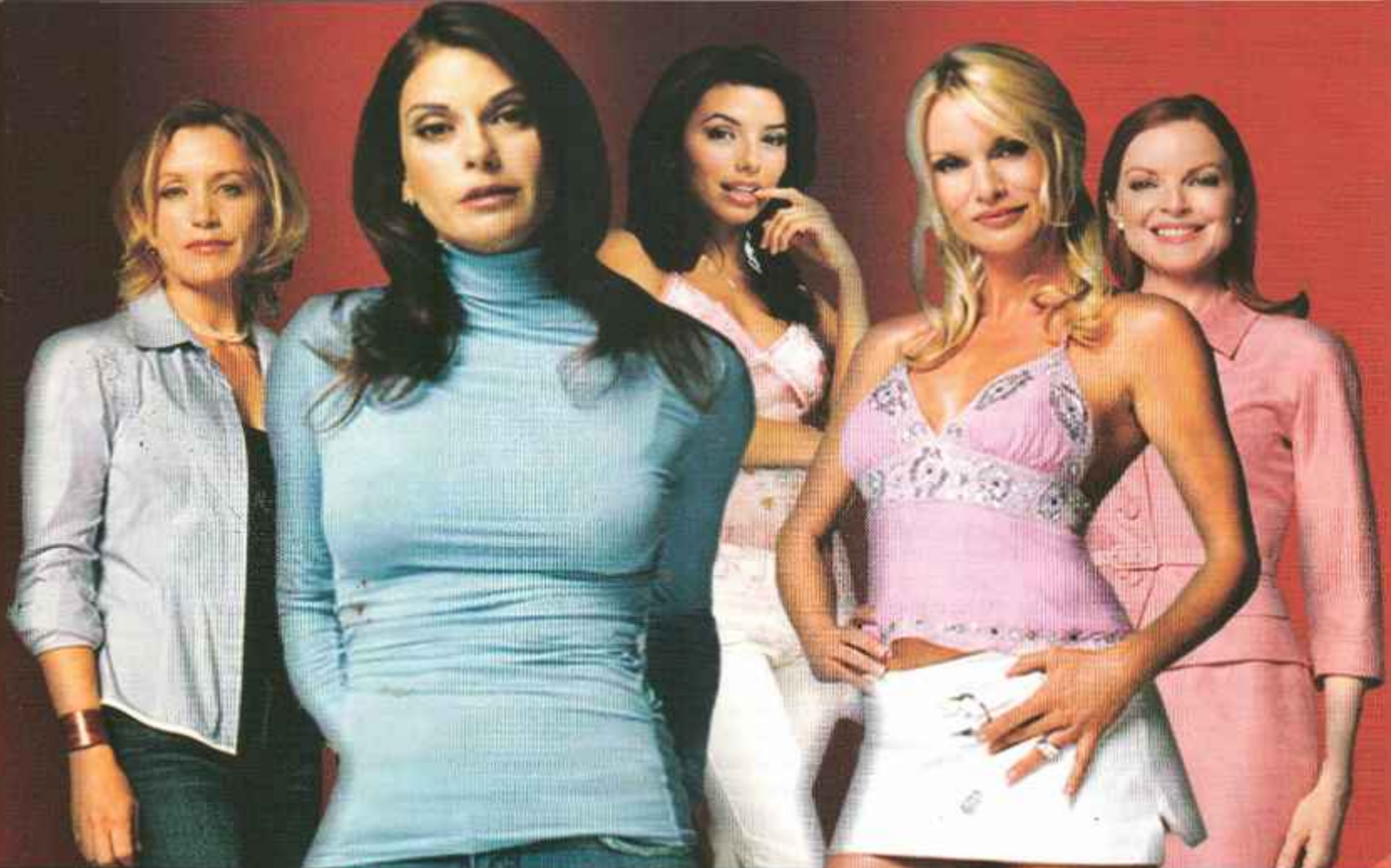
orașul ascultă

CITY FM

106.2

www.cityfm.ro

hitul muzicii pop-rock

■ **LYNETTE**

■ **SUSAN**

■ **GABRIELLE**

■ **EDIE**

■ **BREE**

NEVESTE **DISPERATE**

■ ÎN FIECARE SÂMBĂȚĂ

NEVESTE DISPERATE

ÎN EXCLUSIVITATE LA TVR1

În fiecare sâmbătă
de la ora
20:00

Opinia ta contează

Nevoia de un muzeu al comunismului

Un tanc al cărui ulei scurs oglindește chipurile dispăruților sub semnul crucii-săgeată (nazismul) și al stelei în cinci colțuri (socialismul). Mulți tineri care găsesc cool vocile foștilor lideri, accesate la telefoane speciale sau la câști. O mașină de protocol care se dezvăluie treptat privitorului, în spatele unei perdele, dezgolind roșul victorios al anilor de coșmar. Un labirint de calupuri prin care te scurși, amintindu-ți rațiile de tot felul. Și rechizițiile suportate de țărani. Victoria industriei asupra satului. Migrația. Depopularea. O cameră a belșugului realizărilor industriei de vârf: kукetele de aluminiu, termosul de aluminiu, aspiratoarele, mașinile de spălat, radiourile. Religia strivită. Aplauzele. Vremea aplauzelor. Și vremea celui se dă. Procesele însoțite. Decapitarea intelectualității. Cabinele de vot. Defilările. Hainele personale schimbate pe haine-uniformă. OMUL devenind un om nou. Al zilei. O încăpere vagon de tren. Trenul deportărilor. Și un covor – hartă. Discursul – tipăt. De la *heil la vom face totul*. Liderii comuniști acasă în familiile tovarășilor. Opulența sub perdea. Și femeia care cârpește la haine. Până în 1956. Când casa devine pavou. Picătura chinezească. Celula – baltă. Carcera. Și apoi luminile. Pe cruci, steaua în șase colțuri, egale în moarte.

Un muzeu al tuturor simțurilor. Care anulează rațiunea. Descartes s-ar fi considerat învins. Iar Pascal ar fi înțeles de ce panul cu Dumnezeu exclude. La nivelul omului, ideea de infinit: i se poate cere, oare, altceva decât să fie prezent în propria sa viață când totul durează atât de puțin? Câți dintre noi au o relație intimă cu eternitatea? Am leșit timid, de parcă nu aș fi leșit în azi... Denumit **TERROR HOUSE**, muzeul se află în Budapesta, pe *Andrassy út*, la nr. 60. Într-un sediu al Securității Statului. Un muzeu de aceeași factură am vizitat la Potsdam. Textul meu nu este doar un omagiu adus celor striviți de sistemul care nu ne-a ocolit ci, mai ales, o propunere făcută societății civile, conducerii actuale și SRI-ului: avem nevoie, în **București**, de un asemenea muzeu viu, într-o locație de tipul celei sus-menționate! Nu știu dacă zece milioane de cetățeni ai României ar dona câte 2,5 euro (100.000 lei) pentru el, așa cum donează pentru semenii aflați în nevoie, dar considerați semnătura mea un început de listă națională, iar ideea a 25 de milioane de euro un vis nu chiar utopic. Sunt convinsă că sponsor puternici ar contribui, așa cum cred că tinerii artiști așteaptă să contribuie la acest **proiect necesar**. Am putea avea sala anonimilor (câte dispariții, atâtea semne), sala Dej, sala Ceaușescu, sala Bananei, a ciocolatei cu rom, a revistei *Pif*, a creștelor, a fraților Petreș. Sala AȘTEPTĂRIILOR, sala rezistenței în munți, sala Elizabeta Rizea – poate mai mult decât o statuie neexplicată și singură, dedicată unei femei care s-a dăruit celorlalți, sala anilor '60, '70, '80, sala Pitești, sala Sighet, sala Ursu, sala decretelor, sala friții, sala coșurilor de tot felul, sala hârtiei igienice, sala nomenclaturii, sala pionierilor, a UTC-iștilor, sala se ia – apa, curentul, gazul, căldura, sala se dă, sala Dacia – mașina, benzina, circulat din două-n două zile, sala aplauzelor, sala ucigătorilor la granițe, sala vânduților – sași, evrei, sala ascultărilor, sala Bulă, sala duplicității: eu-acasă, eu-afară... Sala Europei Libere. Poate părea o nebunie. Dar, dacă ei au avut curaj, nouă ne trebuie îndrăzneală!

Cu mulțumiri,

Alina Măndru, profesor de fizică, Brașov
(dosar de securitate – Alina Iordache)

Ideii de vacanță Muntenegru, un sejur în Mediterana și Adriatica

Dacă nu știți unde să mergeți vara aceasta, o destinație destul de aproape de România este litoralul Muntenegrului. Ca așezare, Muntenegru aparține Mediteranei meridionale, mai concret, Europei de sud. Mărginit de Albania la sud-est și de Marea Adriatică la sud, de Croația și Bosnia-Herțegovina în nord, Muntenegru are 293 km de țărm. Aceasta înseamnă centre turistice pe litoral la Ulcinj, Bar, Budva, Herceg-Novi etc., dar și centre montane la Zabljak, Kolasin, Berane, Rozaje. În Muntenegru există patru parcuri naționale și anume: *Dumitor, Biogradska Gora, Skadarsko Jezero și Lovcen*. Formele de cazare sunt diverse: de la hoteluri moderne, mari și luxoase, și până la apartamente în cadrul pensiunilor particulare. De la 1 iulie 2004, românii au nevoie de vize. Acestea se obțin de la Ambasada Uniunii Serbia-Muntenegru din București sau de la Consulatul General al Uniunii Serbia-Muntenegru de la Timișoara.

Avastin crește speranța de viață a bolnavilor de cancer

Cea mai revoluționară terapie anti-cancer este disponibilă acum și în România. Este vorba despre **Avastin**, primul medicament care inhibă angiogeneza crescând semnificativ speranța de viață a pacienților bolnavi de cancer. Celulele canceroase, având un ritm de dezvoltare și multiplicare mult mai rapid decât cel al celulelor normale din organism, eliberează un factor de creștere denumit VEGF, pentru a-și crea noi vase de sânge care să le asigure necesarul sporit de oxigen și substanțe nutritive. **Avastin** inhibă acest factor VEGF, blocând astfel formarea vaselor de sânge inițiată de celulele canceroase și conducând la regresia vaselor recent formate. La doar trei luni de la lansarea pe piața europeană, medicamentul **Avastin** a fost înregistrat și pe piața românească.

Pegasys – o nouă șansă pentru bolnavii de hepatita B

Acest medicament a primit aprobarea autorităților din România pentru a fi folosit și în tratamentul hepatitei B. Până acum **Pegasys** a fost folosit cu succes în tratarea hepatitei cronice de tip C, un număr tot mai mare de pacienți beneficiind de tratament gratuit în urma protocoalelor încheiate cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Spre deosebire de tratamentele folosite până acum pentru tratarea hepatitei virale B, **Pegasys** acționează pe două căi: stimulează sistemul imun și oprește replicarea virusului în organism. Terapia cu **Pegasys** oferă șansa unui tratament cu durată limitată.

Primii câștigători ai premiilor acordate, prin tragere la sorți, la Concursul de fidelizare „Cu Rebus toată lumea câștigă”, campania mai-iulie, 2005

Marele premiu (un sejur în Grecia) a fost câștigat de Viorica Bjela din Vaslui

- I. Cameră digitală foto BenQ:** Violel Spoeală – Târgoviște.
- II. Telefon mobil:** Elena Nițoiu – Sinaia.
- III. Fierbătoare apă:** 1) Daniela Vraciu – Deva; 2) Karina Hefner – Brașov; 3) Lucian Andras – Mediaș.
- IV. Cafetiere/aparate Espresso:** 1) Elena Dimitriu – Târgu Neamț; 2) Flavia Puia – Biał; 3) Stela Moldovan – Tulcea.
- V. Mixere:** 1) Cosmin Putnică – Buzău; 2) Aurelia-Liliana Ghetu – București; 3) Otilia Anghel – București.
- VI. Toaster & sandwich toaster:** 1) Georgeta Toma – Ploiești; 2) Ionel Negruț – Brăila; 3) Elena Preda – București.
- VII. Roboți bucătărie:** 1) Eugenia Dumitru – Târgu Mureș; 2) Fănică Tătaru – Pitești; 3) Alexandru Ladislau Cocos – Cavnic.
- VIII. Uscătoare de păr:** 1) Ioana Gagei – București; 2) Viorica Radu – Iași; 3) Elisabeta Vălcu – Târgu Ocna.

CONCURS

Editura **Lucman** este specializată în editarea de cărți SF și paranormale, romane istorice, carte pentru copii, dicționare și seria istorie-document. **Lucman** și-a început activitatea în 1992. Adresa editurii este: str. Miron Costin nr.19, sector 1, București, tel: 222.53.16 sau 223.76.59

Întrebare concurs: Care este adresa editurii Lucman?

Decupați talonul și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei nr. 1, cod 013701, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a scrisorilor dumneavoastră este **20.09.2005**, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA LUCMAN

Interviu

IP: "M-am saturat să aud noi n-avem vată, dar facem transplant"

documentar

Ritualuri de exorcizare

exclusivitate

Reportaj pe firul apei

politic

The next generation

dosar

Militarii romani, ambasadori sau mercenari?

reportaj

Droguri de Zabruti

sanatate

Apa vie fabricată în România

inedit

Myanmar: dictatura, anarhie și droguri

vip

Monica Băladeanu, mai aproape de American Dream

Irinel Popescu: "M-am saturat să aud noi n-avem vată, dar facem transplant"

Un chirurg cu har. Cu o atât de rar întâlnită abilitate de a-i lua mortu teritorii întregi înapoi. Câteva zeci de oameni traiesc doar datorită incăpățânării sale de a face transplant de ficat. Alte sute de pacienți sunt în viață doar prin încercarea unor tehnici chirurgicale noi. Sau, pur și simplu, printr-o viziune anume de-a "taia" în cancer și în alte afecțiuni foarte grave. Nu-i plac laudele, mulțumirile îl stănesc. Într-o zi, un bărbat i-a sărutat mâna pentru că a salvat viața fiului său.

Ritualuri de exorcizare

Reportaj pe firul apei

The next generation

Militarii romani, ambasadori sau mercenari?

Droguri de Zabruti

Apa vie fabricată în România

NEWSLETTER

Adresa e-mail >>
dezabonare

abonamente

George Arion
Alteceva
Inca nu e totul pierdut

Mihail Galatanu
Citate publice & Publi/cetate
Polieditorial

Tudor Calin Zarojanu
Spectacolul politic
Ganduri pentru prietenul meu T.

Ai văzut pagina noastră de web?
Dacă nu, du-te pe:

www.revistaflacara.ro

În fiecare lună, vei putea lua cunoștință, la zi, de conținutul numărului următor

Vinul capetelor începe

Te farmecă prin culoare, aromă, aspect și bulele care se ridică la suprafață. A fascinat capete încoronate, nobili, scriitori, artiști, oameni de rând și cială la apariția acestei băuturi. Ludovic al XIV-lea servea la fiecare masă șampanie, în timp ce Maria Antoaneta o bea de multe ori în loc de apă. milioane de sticle comercializate în toate colțurile lumii. Astăzi, mai mult ca oricând, o bem pentru a marca raritatea și gr

Până în Evul Mediu, în ținutul Charente, călugării erau cei care se ocupau de cultura de viță de vie, asta deoarece vinul era sfințit și băut în timpul slujbei. Întâlnirea dintre geografie și istorie va oferi vinurilor din Champagne un destin ieșit din comun. Saint Remi, episcopul de Reims, care locuia într-un castel în apropiere de actualul oraș Epernay, l-a botezat pe Clovis, așadar primul rege al Franței a fost creștinat în acest ținut. Câteva secole mai târziu, mariajul lui Jeanne de Navarre cu Philippe le Bel a asociat definitiv destinul comitatului Champagne cu cel al coroanei. Din 898 până în 1825 regii Franței au fost încoronați mereu la Reims. Conform mărturiilor vremii, ceremoniile erau urmate de fiecare dată de baluri la care vinurile din regiune curgeau în valuri. Foarte repede apreciate pentru gust și finețe, acestea au devenit băutura oferită drept omagiu monarhilor care veneau în zonă. Începând cu secolul al XII-lea, reputația vinurilor de aici s-a răspândit peste hotare. Din ce în ce mai bine cunoscută și apreciată în lumea întreagă, șampania a fost aleasă drept licoarea care se servea cu ocazia evenimentelor importante.

Inițial, era limpede, ușoară și plăcută, dar începând cu secolul al XVII-lea a început să albească bule. A fost un atu care a transformat-o în regina incontestabilă a petrecerilor de peste tot, astfel că până la sfârșitul secolului producătorii din regiune, deja angajați într-o căutare permanentă a excelenței, au făcut doi pași importanți înainte. Ideea lor de a face dintr-un vin alb unul de o puritate și o strălucire extraordinară s-a dovedit a fi una genială. Dar pentru a atinge acest țel era nevoie de o presare înceată și progresivă a strugurilor, metodă ale cărei principii sunt încă în vigoare.

Un vin rar

De obicei, fermentația naturală a vinurilor, începută toamna, încetinește odată cu frigul din pivnițe din timpul iernii. Licoarea păstra o parte din zahăr și, odată cu revenirea căldurii, se reîncepea procesul. Dar, cum lichidul era păstrat în butoaie, efervescența se pierdea. Atunci când sticlele au înlocuit recipientele din lemn, aceasta se conserva până la

deschidere. Astfel, vinurile din Champagne au devenit vinuri efervescente, dar această caracteristică nu era mereu naturală și nu întotdeauna optimă. Câteodată prea slabă, altădată prea puternică încât ajungea să spargă sticlele. Astfel producătorii au avut datoria de a stăpâni de-a lungul secolelor acest fenomen natural, cu scopul de a obține o efervescență regulată, o finețe extremă a bulelor și o excelență persistentă.

În Evul Mediu, vinurile produse în bazinul parizian erau numite *Vinuri franceze*, iar singurul merit al celor din apropiere de Reims și Epernay era de a nu face prea mult rău băutorilor. Acestea poartă numele sub care sunt cunoscute azi începând cu domnia regelui Henric al IV-lea, în secolul al XVI-lea, când la Paris au fost numite *Vinuri de Champagne*.

De-a lungul secolului al XVII-lea ele au câpătat din ce în ce mai mulți adepți atât la curtea Franței, cât și la cea a Angliei mai ales datorită reclamei făcută de o familie pariziană care posedă vaste terenuri în regiune. Viticulorii și-au dat repede seama că vinurile nu se învecheau bine în butoaie de lemn. Atunci și-au dat seama că ar fi cel mai bine să le conserve în sticle pentru a păstra cât mai bine aroma. Ceea ce s-a și întâmplat în jurul anului 1660. Prima casă producătoare de șampanie a fost înființată în 1729, iar un an mai târziu licoarea și-a făcut intrarea la Curte. Dar până a se ajunge la adevărata șampanie mai era drum lung, iar pentru asta era nevoie de un deschizător de drumuri. Acesta a fost Dom Perignon, călugăr la abazia benedictină d'Hautvillers, responsabil cu îngrijirea culturii viței de vie și a pivniței și cu păstrarea uneltelor de presare. Un alt călugăr afirma în 1821 că Dom Perignon a inventat o metodă proprie de producere care urma câțiva pași: fermentație, luarea spumei de deasupra cât lichidul era în sticlă, după care urma punerea dopului la loc. Astăzi știm sigur că acest om era un savant oenolog și că vinurile sale se bucurau de o mare reputație în acea vreme. Abia în secolul al XVIII-lea șampania a câpătat un renume internațional datorită unor producători precum: Claude Moët, Philippe Clicquot sau Florenz-Louis Heidsieck. Câteva văduve celebre precum doamna Pommery, Clicquot sau Perrier, pentru a cita doar câteva

Servirea și degustarea

Puneți sticla scoasă din pivniță într-o frapieră unde se găsește apă și cuburi de gheață și în 15-20 de minute ea va ajunge la temperatura optimă de zece grade. Dacă o veți răci mai mult-ă își va pierde aroma. Dacă vreți să o puneți la frigider, atunci plasați-o în partea de jos a aparatului cu două, trei ore înainte de a o servi.

Paharul are un rol important pentru efervescență. Dacă bulele se sparg, nu vă gândiți că șampania nu este acidulată, ci schimbați recipientul. Pentru a aprecia toată finețea băuturii, trebuie să o beți dintr-un pahar potrivit. Volumul și înălțimea acestuia trebuie să fie suficiente pentru a le da bulelor suficient timp ca să se formeze și să ajungă la suprafață și să permită rămânerea unei temperaturi constante cât mai mult timp posibil. Forma ideală este aceea de lălea. Este de evitat cupa, din cauza marginilor sale largi care permit evaporarea rapidă a aromei. Și finețea acestuia are un rol, mai ales pentru buzele băutorului, deoarece aceasta favorizează senzațiile gustative. Dacă vă întrebați cum să spălați paharul, ei, bine, acesta este un procedeu simplu. Clătiți paharul cu apă caldă, fără a folosi detergent, lăsați-l să se scurgă, apoi puneți-l într-un loc ferit de praf. Adesea, urmele produselor de curățare fac ca spuma să se „stingă”.

ronate

iar și pe călugări care au avut o contribuție crucială la producerea vinului, doar în Franța, în jur de 250 de milioane de sticle de vin sunt produse anual.

nume, au preluat conducerea afacerii începute de soții lor și au reușit producerea unei șampanii de o calitate ireproșabilă. Trebuie spus că Madame Clicquot, dornică de a atinge perfecțiunea, este cea care a inventat celebra *table de remuage*, o unealtă care ajută la presarea strugurilor. Datorită realizărilor sale, în prezent există un premiu care îi poartă numele, înființat în 1972, acordat anual femeilor de afaceri care au avut succese asemănătoare cu cele ale lui Nicole Clicquot.

În anul 1892 întreaga cultură este distrusă de *phylloxera*, dar producția s-a relansat după ce au fost plantați butași aduși din America și rezistenți la acest parazit. În 1941 a fost creat *Comitetul Interprofesional al Vinului și Șampaniei* care are menirea de a organiza și de a controla producția de vin și șampanie.

Și pentru a reveni la importanța pe care această licoare a jucat-o în momentele istorice, trebuie să amintim că la 17 iulie 1790, la sărbătoarea Federațiilor de pe *Champ de Mars*, numai șampania a fost considerată demnă de a fi băută. Tot în acea perioadă, mai exact în 1793, Philippe d'Orleans și-a satisfăcut o ultimă plăcere, adică a băut un ultim pahar înainte de a apărea în fața tribunalului revoluționar. Cățiva ani mai târziu, toți prinții prezenți la Congresul de la Viena au povestit despre omniprezența băuturii din septembrie 1814 până în iunie 1815. Așadar, aceasta a consacrat multe tratate, printre care și pe cel de la Maastricht. Se pare că însăși regina Pomare din Tahiti a cerut mai multe lăzi cu această băutură pentru a marca inaugurarea unui templu păgân de pe insula sa. Cele 250 de case producătoare de șampanie din Franța realizau în 1994 o cifră de afaceri de 14,4 miliarde de franci francezi, iar în 1995 au fost produse 250 de milioane de sticle.

Simbol al excelenței, șampania a figurat mereu în meniurile nuntelor regale. A fost invitată magică și spectaculoasă a expozițiilor universale din 1889 și 1900 de la Bruxelles și Paris și în timp și-a confirmat imaginea de vin de excepție.

Serviți, vă rog!

Mumm. În 1827 frații Mumm – Jacobus, Gottlieb și Phillip – provenind dintr-o familie de comercianți germani, se stabilesc la Reims. Cu asociatul lor, Friedrich Giesler, ei fondează casa de pro-

ducție P.A.MUMM et Cie., alăturând mărcii numelui tatălui lor, Peter Arnold. Georges Hermann Mumm, unul dintre descendenții fondatorilor, preia conducerea afacerii în 1853. Curând Mumm se va impune prin suli și calitatea sa, *Mumm Cordon Rouge*, ce poate fi recunoscută după fundul roșu, inspirat după emblema legiunii de onoare, este comercializată în Franța din 1875. În 1881 este prima șampanie exportată în SUA, ceea ce a însemnat inaugurarea unei politici de exporturi. Din 1882 Mumm își constituie propriul fond viticol prin cumpărarea a șazei de hectare în *Côte des Blancs*. Din 1890 încoace această marcă este nelipsită de pe mesele curților regale din

toată lumea. Datorită vânzărilor de 3 milioane de sticle, această casă este considerată cea mai puternică în 1902. *Allied Domecq* a cumpărat Mumm în 2000, adăugând o casă prestigioasă la cele pe care le avea deja în portofoliu. Astăzi Mumm se găsește în 100 de țări, 40% din producție fiind vândută în Franța, iar restul de 60% fiind exportată. Trebuie menționat că este șampania oficială a F1.

Bucium. În premieră pentru România, vinul spumant a fost produs la Bucium de savantul agronom Ion Ionescu de la Brad. În 1862 el a realizat primul eșan-

tion de vin spumant românesc din struguri de pe dealurile Socolei, aparținând prințului Sturdza. În 1971 specialiștii autohtoni relau procesul de obținere a acestei băuturi, obținând adevărate performanțe. Metoda folosită era cea clasică, franceză, iar vinul de la care s-a plecat era un *Riesling* obținut din struguri provenind de pe dealul Pietrărie. După câțiva ani de alte încercări, în 1977 a fost omologat primul vin spumant românesc de tip *Asti Spumante*, sub denumirea *Bucium-vin spumant muscat*. La bază se afla un vin din varietatea *Muscat Ottonel*. Aroma și gustul sunt inegalabile, iar apelativul de *Pera Moldovei* i se potrivește cel mai bine.

Asti Cinzano. Fondat în 1757, Cinzano și-a dezvoltat repede o piață care includea vinurile spumante și pentru o bună bucată de timp compania a fost un punct de referință pentru companiile din domeniu. Din 1999, Cinzano este parte a grupului Campari și și-a diversificat produsele.

printre care se numără și vinurile spumante dulci sau seci, ideale pentru orice gust și orice ocazie. *Asti D.O.C.G. Cinzano* este cel mai cunoscut dintre toate și este obținut din struguri albi *Muscat* din ținutul Asti, din inima Piemontului. Are o aromă dulce-fructată. *Gran Cinzano*, dulceag și ușor, este obținut din cele mai nobile soiuri selectate din podgoriile italiene. *Brachetto d'Acqui D.O.C.G. Cinzano*, ultimul adăugat în portofoliul Cinzano, este un vin spumant rubiniu, cu aromă dulce-fructată. *Pinot Chardonnay Cinzano* este obținut prin fermentația naturală a mustului stors din boabe din soiul *Pinot* și *Chardonne* care dau o efervescență aparte și o aromă fructată.

Text: Raluca Șeinoiu

Mergând pe patru planuri

Inundații în țară, turnee peste hotare ale majorității echipelor cu potență financiară, Turul Franței și cel de-al șaptelea titlu obținut consecutiv de americanul Lance Armstrong, caniculă și decese din această cauză pe meleagurile mioritice, Michael Schumacher abia pe locul al treilea în clasamentul general al Formulei 1, patru echipe românești bat la porțile consacrării în cupele europene și start în Divizia A de fotbal, iar noi intrăm într-o scurtă, dar meritată vacanță.

Debut în forță al sezonului competițional de toamnă, cu meciuri în preliminariile cupelor continentale și ale Campionatului Mondial. Din păcate, Naționala păstrează șanse minime de calificare (dar în fotbal s-au mai văzut minuni!), iar partida de pe 17 august cu Andorra, la Constanța, prezintă interes mai mult prin prisma faptului dacă Dorinel Munteanu va fi selecționat și va juca întrucât se află doar la „un tricou” de recordul lui Gică Hagi (125 de prezențe). N-am amintit întâmplător de acest talentat mijlocas care, la 37 de ani, trăiește o a doua tinerețe ca jucător și cunoaște primele

satisfacții ca antrenor. Ei, bine, în această dublă ipostază, nemișcând menținut în lotul celor de la Steaua, „neamțul” a ajuns la CFR Cluj. O echipă care în urmă cu trei ani se afla în Divizia C și care, pe bună dreptate, ne amintește de ascensiunea lui Nottingham Forest. Puțin le-ar fi dat poate vreo șansă ardelenilor atunci când au „cutezat” să se înscrie în Cupa UEFA-Intertoto. Dar, rând pe rând, FK Vetro, Athletic Bilbao, AS Saint-Etienne și Jalgiris Vilnius au fost eliminate. Astfel, CFR a ajuns într-una dintre cele trei finale ale competiției, eventuala calificare în fața celor de la Lens (meciuri pe 9 și 23 august) dându-le dreptul de a evolua în primul tur al Cupei UEFA. A fost realmente o încântare să constatăm transformarea unei echipe „mici” într-una practicând un fotbal modern și care a făcut față cu brio unor reprezentanți din fotbalul spaniol și francez.

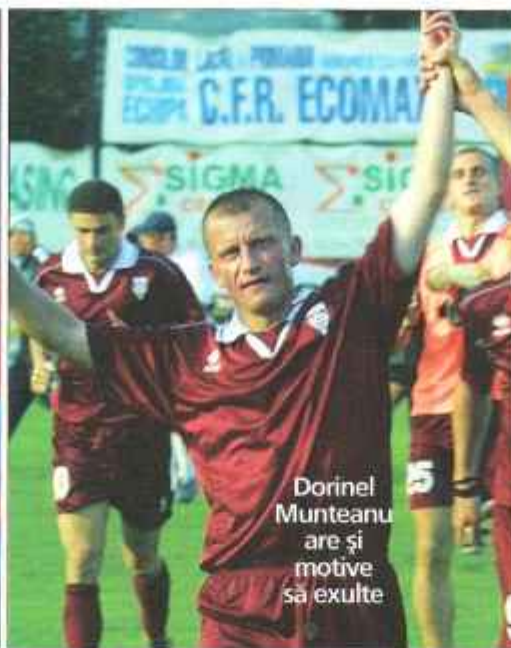
Desigur, principala atenție a microbiștilor s-a îndreptat spre echipa campioană Steaua. Cu un antrenor-surpriză, ucraineanul Oleg Protasov, formația din Ghencea a efectuat puține transferuri (atacantul Victoraș Iacob – liber de contract, mijlocasul Andrei Enescu – de la Building Vănu Mare! – și portarul Cornel

Cerneș – de la Oțelul). A revenit goal-keeper-ul Vasili Hamutovski, în schimb au plecat Dorinel Munteanu și portarul Martin Tudor, ambii la CFR. Roș-albaștrii au trecut de cel de-al doilea tur preliminar al Ligii Campionilor după un meci și o victorie categorică (4-1) în fața irlandezilor de la Shelbourne. Astfel, în turul următor preliminar (și ultim) vor întâlni pe 10 august la București și, probabil pe 23 august, la Trondheim, pe Rosenborg. Accesul în grupele Ligii le asigură numai prin simpla participare 3,5 milioane de euro, iar un nedorit eșec îi dirijează totuși în Cupa UEFA. O veritabilă record-mană europeană (13 titluri de campioană a Norvegiei câștigate consecutiv) și având nouă prezențe în Liga Campionilor (dintre care opt în perioada 1995-2002), Rosenborg traversează în prezent o eclipsă de formă, aflându-se pe locul 8 în clasament. Un adversar facil pentru reprezentanta noastră mai ales dacă ne gândim că sorții nu ne-au hărăzit nume ca FC Liverpool, Manchester United, Werder Bremen, Sporting Lisabona, Ajax, Glasgow Rangers, Anderlecht sau Inter Milano. (De acesta din urmă vor avea parte Mircea Lucescu și al său Șachtior Donetsk, parcă un „cadou” în ziua când împlinea 60 de ani.) Singura noastră reprezentantă în grupele

Portarul timișorean Marian Popa nu se menajează în duelul cu Ibrahimović

Diniță (jos) a înscris
pentru 3-1

Dorinel
Munteanu
are și
motive
să exulte

Ligi Campionilor (trei prezențe, ultimă în 1996/1997), Steaua poate reînnoa această tradiție, deși are un handicap prin eventualele suspendări ale lui Nicolae Dică și Laurențiu Diniță, ambii eliminați în returul cu irlandezii.

În Cupa UEFA, în primul tur preliminar, Rapid (s-a jucat cu amatori de la Sant Julia, dându-le câte o mână de goluri în cele două manse. În cel de-al doilea tur, giuleștenii vor întâlni pe Vardar Skopje (Macedonia), o echipă cu doi brazilieni și doi sârbi în lot. Calificată direct în

această fază, Dinamo se va confrunta din nou, după 21 de ani, cu Omonia Nicosia (4-1 și 1-2 atunci). Antrenată de olandezul Henk Houwaart, formația cipriotă are în componență șapte străini. Meciurile vor avea loc pe 11 și 25 august, bucureștenele fiind gazde în prima partidă. Din nou se consideră că adversarii sunt la îndemâna noastră spre a fi eliminați, dar această crează implicit obligații mai mari. Ar fi cazul să avem și noi satisfacții pe toate cele patru planuri mai sus-amintite.

Începând din 5 august, și Divizia A pomește la drum, cu o mare absență – Universitatea Craiova. Nu ne-am imaginat, totuși, că factorii locali nu vor găsi o soluție gen FCM Bacău, care a cumpărat locul în primul eșalon. Dar asta este, suporterii olteni se vor consola urmărind evoluția „pandurilor” de la Tg. Jiu. Cu datorii de o mie de miliarde de lei vechi (din care, Steaua – 400 miliarde), campionatul intern promite o luptă în care să nu fie angrenate doar Steaua, Dinamo, Rapid, ci și Poli Timișoara, CFR Cluj, FC Național, Farul Constanța sau Oțelul Galați. După ce patronul Stelei a cerut ajutorul SRI și al Procuraturii „să asculte telefoanele jurnaliștilor care vor răul Stelei”, conducerea formației militare a trecut la fapte: a refuzat pur și simplu acreditarea, la meciurile disputate pe arena din Ghencea, a ziariștilor de la Gazeta Sporturilor, Antena 1, Evenimentul Zilei și ProSport!

Între timp, Poli Timișoara a mai dat o lovitură de imagine prin organizarea unui „amical” (2-2) cu Juventus, nimeni alta decât campioana Italiei, cu Adrian Mutu în formație, care a și înscris pentru torinezi. Altfel, trebuie să mărturisim că l-am căutat de câteva ori pe Dorinel în formația militară, dar nu l-am găsit! Nici pe Mirei Rădoi nu-l vom găsi în primele trei runde (are de ispășit patru etape de suspendare, prima efectuând-o în Supercupa pierdută cu 3-2 în fața lui Dinamo).

Text: **Pompiliu L. Dumitrescu**

SALA DE
LECTURĂ

Cu cine îți faci pagina?

www.ArtMediaWebDesign.com

your target designer

Vara nu-i ca vara!

E bine ca peste ani
să te bucuri de liniște.

Leul înaripat te ocrotește.

Generali Asigurări - asigurări de viață.

Beneficiind de experiența acumulată în peste 170 de ani de activitate, cu 60.000 de angajați în 50 de țări, Generali este unul dintre primele grupuri financiare și de asigurări din lume. Și în România, Generali Asigurări își consacră toate eforturile pentru a-ți oferi cele mai bune soluții de asigurare de viață.

Bancpost

„Banca anului 2004“ confirmarea valorii noastre

Bancpost și compania sa mamă din Grecia, Eurobank, au fost premiate deopotrivă de prestigioasa revistă *The Banker*.

În lumea bună a băncilor, respectul față de client e o trăsătură de familie.

The Banker

Publicație bancară a grupului Financial Times

Câștigăm împreună

Pretutindeni activitatea bancară de valoare este încununată de lauri succesului. Titlul de Banca Anului acordat de publicația *The Banker* este o garanție de netăgăduit a excelenței, care ne onorează. Dar cel mai valoros premiu îl primim zi de zi de la clienții noștri: încrederea.